

Nkalanj ní bwâm míme Yesuε ngáne

Lukasε

átélé

Ndibned ní kálag

Nkalanj ní bwâm míme Yesuε ngáne Lukasε átélé nílúmté Yesuε ngáne Nsoode awě Dyöb dénhōbpē aá mǎōlōmē bad bé Israel. Lukasε ahóbé aá Edǎǎdǎj é Dyöb chǎǎ épwédé Yesuε ǎpεen nkalanj ní bwâm wée betóótōkē bé bad. Mmén nkalanj ní bude ahób tǎngene e'bonj bé nlém ǎbe Yesuε ǎlúmtéé bad. A mbooted menyinge ményínnédé ǎde ehǎngé ébídé tǎngene epe éche Yesuε, ményínnéd-te ǎ asóg ǎde Yesuε ǎpúmmé ǎdyöb. Mekan míme Lukasε ǎkóó awéd ǎte médií: mekáne, Edǎǎdǎj éche Esǎá, mekan míme bebaád bébélé ǎfínté e nsón míme Yesuε ne alagsen ǎde Dyöb ǎlagsanné bad mbéb.

Lukasε abádé mekan ǎte wén míme médé ǎyǎl e mímén nkalanj ní bwâm dēmpen (Nǎn e'ped é'be ne ntóób ǎ nkabtéd).

Nkabtéd ní kálag

Ndibned 1.1-4

Echyáa éche Jǎne, Ndusεε ne éche Yesuε 1.5-2.52

Nsón míme Jǎne, Ndusεε 3.1-20

Edusen ne mekágsen míme Yesuε 3.21-4.13

Nsón míme Yesuε ǎ Galilia 4.14-9.50

Nsón míme Yesuε ǎde ǎhídté ǎ Galilia ǎpe ǎ Jerusalem 9.51-19.27

E'pun bé asóg ǎbe Yesuε ǎ Jerusalem ne benben ne ǎ Jerusalem 19.28-21.38

Akáad ǎde békáádté Yesuε ne eche kwééd 22-23

Mpuu míme Sǎngwéé, alúmed áde ánlūmēdtē
bad yǎl ne míme mpume 24.1-53

¹ A-Tiofilos, mod a edúbé, ekud é bad ékétēd pónde átel mekan ásē, míme mébénlédé átíntē e' syánē. ² Bétélé melemlen ngáne dénwōgkē wéε bad ábe bényinēn mō dīd se á mbooted, békalé-ε Eyale é Dyōb. ³ Né-óó, ntóó nímén mekan ahεd áte se á mbooted, nnyíné-ε nén mēé ébóó mémpē rítēd pónde, rítele wε mekan ásē ahóg-ahógē. ⁴ Nén débēl wééchem mbále tǎngene mekan míme émáá abíi.

Ángel epítidé Sakaria

⁵ A pónde eche Hεrōde ábédé kǎn e Judeya, mod nhóg ambé bán Sakaria. Sakaria abédée prise á nchoo míme Abiyaa. Mwaád ambé dīn bán Elisabete. Mō ámpē abédée ngon e túmbé eche Arone. ⁶ Alongé áde bō mwaád dēmbē bwám á'sō é' Dyōb. Béhídé'áá mbéndé eche Sǎngwéé ésyāāl. ⁷ Bōn bénkēnwálée mwǎn ké nhóg áyāle Elisabete abédé ekōm. Bō bad bébe bēmmǎd-te achun.

⁸ Bōob-póó, áde pónde e nsón e nchoo míme beprise míme Sakaria bō épédé áte, ankē nsón míme prise abel á Ndáb-e-Dyōb epun ehóg. ⁹ Mō-áá bēmpwεdté ásāl á Ndáb-e-Dyōb ábele Sǎngwéé, áhyáad e'twé, ngáne nsón míme prise ríhédnǎdtáá. ¹⁰ Ade áhyǎnté e'twé, ndun e mod embé ámbid e ebwóg, békǎnne'.

¹¹ Hē dōó ángel e Sǎngú épíde mō, etyéém mō á pεd e ekáá émbáá benben ne menyán mé e'twé. ¹² Anyín áde Sakaria anyíné ángel, yǎl enkóm mō áte, mbwóg ménkōb-pe mō bwāmbwam. ¹³ Dōó ángel élǎngéé mō áá, "Á-Sakaria, weebáá". Dyōb

áwógé wε mekáne. Né-ṓṓ, awōη mwaád Elisabete, áchyāā mwān. Echuu ane mwān dīn wεé Jone. 14 Anén mwān áwōgēd wε menyiŋge. Ndun e mod ámpē ēwōg menyiŋge é echyāá échē. 15 Ebē nē áyāle ane mwān ābē ndāle a mod á'sō é' Sāŋgú. Eetāηγεεέ nēe ámwágkē mīm nīme méwag, káa chōm ké échē éwúú áte. Edāádāη éche Esáá élōn mó áte se á ncháátén. 16 Atiméd bad bé Israel nlém ámbíd wεé Sāŋgwéé awē adé ádab Dyōb. 17 Abē á'sō boη Sāŋgwéé ápag. Awōη-ε edāádāη ne ngīne melelem ngáne nkal é'dāádāη Elaijaa a'boód ánwōηgē. Achēd bad nlém á abum, ábel bad bóobe bán bétim ásē. Abēl bad ábe béwúéné Dyōb nló áte, béhāηlén, béwōη debyéé nēe bad ábe bétyéeme á'sō é' Dyōb. Né-'áá áboηsénne epe éche Sāŋgwéé.” 18 Sakaria ansedéd ángel áá, “Cheé élūmte me nén bán ádén akan áde éhóbé débēnléd? Mmēn mmaá achun. Awēm mwaád-te ámpē amaá kōd atóm.” 19 Dóṓ ángel étimtanné mó áá, “Ndīf Gabriēle, mésénze nīme mébēnle Dyōb nsón. Dyōb álómé me áwōη, áláa wε nīmén nlébtéd ní bwām. 20 Bōob-pṓṓ, ngáne wéēdūbpεé dyam áde ríhóbé, wēkwē ebóbé káāη ne pónDé echē mam mésyāāl nīme rílánge wε mélōnnē. Mekan mésyāāl mébēnléd-te á pónDé echē métāηgéné abēnléd.”

21 Ene pónDé esyāál bad bésíné'áá Sakaria ámbíd ebwóg, bényāgē' chōm éche ékás boη ápē abem á Ndáb-e-Dyōb-te nē. 22 Ade ábíde áwed, eéhele'áá dyamdyam ahób áwāb. Dóṓ béchéme nén bán, anyíné ndóg á Ndáb-e-Dyōb. Mekáá móṓ álúmtánáá bó, ésebán ahele dyam ahób.

23 PónDé e nsón echē Sakaria emaa-'áá áte, asú á ndáb. 24 Ámbíd e pónDé mwaád ambé nkg.

Ankoó yǎl á ndáb-te á etûn é ngɔn étáan. ²⁵ Anhób aá “Káǎŋ ne á asóg Sǎŋgwéé abɛ̃nlé me ádén. Awógé me ngɔl, ahúdé-’ε me e’sôn áyǎl áfíntê e ábêm bad.”

Angel epítde Maria

²⁶⁻²⁷ Adě dyēm áde Elisabete ádíí ngɔn ntóób, Dyöb dénlōm ángel Gabriele á dyad á Nazaret, á alon á Galilia, wée ngɔndére póg bán Maria. Maria enkembíí’é mwenchóm. Mod ankií mó awe béchágé’áá bán Josebe. Josebe ambíd á túmbé echě Kǎŋ Dabide. ²⁸ Ade ángel étané Maria enhób aá, “A-Maria, nsan nǐbê ne we! Edíí mmwaád awě akudé mende ne Dyöb. Titée Dyöbe adé ne we.” ²⁹ Nén dēntagéd Maria á mewēmtēn-tē bwāmbwam. Akǒgláádtáá á nlém-tē ábii chōm éche ene nyaa e melentēn éhele élūmte’. ³⁰ Dóo ene ángel élāngéé mó aá, “A-Maria! Weebáá’, nsimé n Dyöb nǐdé ne we. ³¹ Ebíi wée, mósōbē nkog. Wěchyāā mwǎn a mwenchóm. Echuu mó dǐn wée Yesue. ³² Ane mwǎn ábē ndále a mod. Béchǎg mó bán, Mwǎn a Dyöb á Ngum. Titée Dyöbe mwēn ábě mó atii dé nkamlēn áde sáá ambáá Dabide. ³³ Mó ákamlén abum á ndáb áde Jakōbe á ngíndé ne á ngíndé. Nkamlēn níme méewōŋgé asóg.” ³⁴ Héε Maria ásedteé ángel ne aáken, “Chán níhele nchyáá mwǎn áde méébíí’é mwenchóm?” ³⁵ Ene ángel enkwentén mó aá, “Edǎádǎŋ éche Esáá épíi we. Ngum e Dyöb ékūdtēn we. Né-óó, mwǎn awě asáá, awě wěchyāā’é, áchǎgnéd bán Mwǎn a Dyöb. ³⁶ Bíi wée, Elisabete, mwǎnyon a túmbé póg, mómpē adé nkog á e’chun-tē. Mó awě bénhōbpē bán adé ekōm, adé dyēm bōōb ngɔn ntóób. ³⁷ Edé nē áyāle dyamdyam déesaá áde átómé Dyöb áte.” ³⁸ Héε

Maria áhóbεé aá, “Ndíí mbøledε awe Sáηgwéé. Ebê ne me ngáne éhóbé.” Dóo ene ángel étédte mó bon ékag.

Maria akii wée Elisabete

³⁹ Mmê mesú mên, Maria anläd yäl ne mehél mésyāäl, ákē á dyad á Juda ahóg áde ádé á e’kone-tê. ⁴⁰ Ade ápédé áwed, ansól á ndáb echē Sakaria, álēlēd Elisabete. ⁴¹ Awóg áde Elisabete áwógé Maria níme melenten, mwän anhóbnéd Elisabete á abum-tê. Edaðəəη éche Esáá êmpíí mó. ⁴² Dó-’aá áláηgeé Maria ne esaád é ngíne nén aá, “Nnam núbê ne we átíntê bebaád bésyāäl. Nnam núbê ne mwän awe wéchyā’é. ⁴³ Chán ébénlédé éche mēme níkúdé échén edúbé? Chán nyaá awe Sáηgwéé áhεle áhyε áwēm-é? ⁴⁴ Awóg áde níwógé nímōη melenten, mwän ahóbté me yäl á abum-tê ne menyinge. ⁴⁵ Dyöb ánámté we áyāle edúbpé nén wεé, dyam áde Sáηgwéé áláηgé we débēnléd.”

Ngəse echē Maria

⁴⁶ Héε Maria áhóbεé aá,
 “Nkémte Sáηgwéé ne nlém nímēm nísyāäl,
⁴⁷ edaðəəη échēm ámpē éwógne Dyöb menyinge.
 Mó adé awēm mod a e’sóosōη.
⁴⁸ Ayāle achemé me awē ndé awe mwä mbøledε ngên. Bootya bəəb, áke á’sō, nyongel e bad téé éhōb bán, níde mmwaád awē Dyöb ánámté.
⁴⁹ Dyöb á Ngum abēnlé me ndəle a akan. Mó adé ane awē asáá.
⁵⁰ Ngəl echē ébē nyongel ne nyongel e bad téé, ámín e kénzée awē abage mó edúbé.”

- 51 Abelé ndəle a akan ne éche ekáá chēn. Apuúdtédé bad ábe bédé kúmbe mewêmtēn áte.
- 52 Ahúdé benkamlēnε áwāb metii mé nkamlēn, boŋ achágté bad ábe bésúdté yǎl.
- 53 Akódté bad ábe bétagne nzaa ne kəse é bwēm, boŋ anané bad ábe bébúdé awónŋ aá bésuē' ne mekáá mé ngēn.
- 54-55 Akāmténé álóned akag áde ámbεé ábēd betaa, bootya Abrahamε ne nímē mbyaa rísyāēl káəŋ ne á ngíndé. Né-ɔ́, awónŋéné ábē bembəlede, bad bé Israel.”
- 56 Ambīd e nê, Maria andyēēn Elisabete ngon éláán, boŋ ásūē' ámbīd.

Echyaá éche Jone Ndusene

- 57 Ambīd e pón dé, e'wε é' mwān bénkōb Elisabete. Anchyáá mwān a mwēnchóm. 58 Túmbé eché ne bad ábe bóbōɔ bédyéé'áá abwóg ahóg, bénsōŋtēn nēn bán Sāŋgwéé ábagé mó sāŋkalaa a nsimé, bómpē bėwóg menyīŋge. 59 Mbwe mé asōŋ-á-yǎl (ámbīd e e'pun waam) áde béhyédé mwān ayag, bėhédé'áá mó dīn áde sáá achuu bán Sakaria. 60 Dóɔ nyaá áhóbεé aá, “Aáy! Dīn débēē mó bán Jone.” 61 Héε bétimtanné mó bán, “Modmod eésáá áwoŋ túmbé-te awē awóó ádé dīn.” 62 Né-ɔ́ bēnhəgtēn Sakaria á mekáá mín áhed áte ngáne ádáá mwān dīn achuu. 63 Héε áhəgténé ne mekáá aá bėpiined mó abámbé. Antēl áhed aá, “Dīn ádíí mó bán Jone.” Anyín áde bad bėnyíné nê, menyáké mékōb bó. 64 Abwōg-ábwōg, ehób énsālē mó á nsəl, ábootéd-te dyam ahób ámpē, ákēmtē-ε Dyōb. 65 Nēn dénkōbēd bad bėsyāēl ábe bėbédé áhed

mbwóg, békεené nkalan ħōm ásyāāl á myad mé e'kone á alon á Judeya. ⁶⁶ Mod téé awě anwóg ádén akan, ankoó dó á nlém-té. Bésédte bánken, “Ebál é mod éhéé anén mwān ábēē-yēē?” Bésédte'áá nē áyāle bémbīī nēn bán Dyōb ádé ne ane mwān.

Ngāse echē Sakaria

⁶⁷ Βοῶβ-ρῶῶ, Edāádəŋ éche Esáá émpii sée mwān, Sakaria. Héε ábóótédé mam ahóbtəd, ahóbé áá,

⁶⁸ “Mekεnag mébē ne Sāŋgwée, Dyōb á bad bé Israel.

Béken Dyōb áyāle ahyedé ábē bad anyen ásē, akōdté-'ε bó.

⁶⁹ Akwōgté ngum a mod á abum á ndáb áde awě mbəlede Dabide, móochoód syánē.

⁷⁰ Se' bōód ansón bekal bé'dāádəŋ, alóm bó áá béhób bán,

⁷¹ Mōōson syánē á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánē, ne bad ábe békóó syánē.

⁷² Nē dōó Dyōb álūmtéé ngəl eche ánhīī'é ábēd betaa akag. Né-'áá ákámtené nímē melě,

⁷³ nédē melě níme ámmwēē ne awed sáá ambáá Abrahamε.

⁷⁴ Anhób áá móōmadté syánē ason á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánē,

bon déhel mó abele ésebán debáá'.

⁷⁵ Dεéβenlé mó pónde eched ne nlém níme nísáá ne mbeltéd níme nídé ngáne Dyōb áhedεé,

á alonǵé ádēd ásyāāl.

⁷⁶ Wε-ρῶῶ, a-mwān, béchǵg wε bán nkal é'dāádəŋ awě Dyōb á Ngum.

Wε-'áá wēsēbē Sāŋgwéeé á'sō, ábonŋen mó nzii echē ábwεé áte.

77 Wëbël ábē bad bébíí nén bán, Dyöb áchónté bó áyāle álágséné bó mímab mbéb.

78 Nén débēnléd áyāle ngəl e Dyöb ne ábē e'boŋ bé nlém.

Ene ngəl chó-'aá ěkǎŋ e'nyínēn bé ekíde ábē é'bíde ámīn é'piinéd syánē e'soóson.

79 Né-ó bad ábe bédé á ehíntén-té, ne á nsəl í son, béküd e'nyínēn bé e'kíde.

Syánē-'e deéküd debyéé áde álúmte syánē nzii echē epeene alonǵé dé nsan."

80 Jōne ankwōg, edǎdǎŋ é Dyöb ébē-'e mó ngíne. Andyě é ehyǎŋge kǎŋ ne á pónde eche ábóódtédé eyale é Dyöb akal á ntálé wéé bad bé Israel.

2

Yesue achyáádté á Betlehem

(Mat 1.18-25)

¹ Mmē mesú-ó Agostuse, Kaisere a Roma antóméd mbéndé aá, moosyǎál awě adé ásē e mímē nkamlēn, áke átelēn dīn. ² Nén démbē tǎŋgé e bad e'só. A pónde eched Kirinuse mó ambé nló mé alon á Siria. ³ Mod téé ankě áwē dyad ábel boŋ bétel mó dīn ásē.

⁴ Né-ó Josebe mómpē anhidé á dyad á Nazaret á Galilia, achǎgé á Betlehem, dyad áde Kǎŋ Dabide á Judeya, áyāle ambíd á mbyaa míme Dabide.

⁵ Ankě nē ábel bétōŋ bó Maria, ngǎndéere eche ânkií'ě. Maria mó-'e ambé nkog. ⁶ A Betlehem wē dó-'aá achád ákóbé Maria. ⁷ Anchyáá mwǎn a mwēnchóm awě átúbne abum. Ankaán mó e'ped bé mebad, ánǎād-te mó á ebwōg éche bédídtéé e'lém áte, ngáne etál éebédeé á ndáb e beken.

Angel építidé benon bé mbód

⁸ Aped eched, benon bé mbód bénóné'áá échāb echon é' mbód á hōm dé medyé nkuu. ⁹ Angel e Sāngú empií bó tǎléd, ehúmé é Sāngú élāḡnéd bó. Mbwóg ménkōb bó. ¹⁰ Héε ángel élāḡgéé bó aá, “Nyéebáá', mpiínédé nyé kǎse e nkalan echē ēwōgēd bad bésyāāl menyīḡe bwāmbwam. ¹¹ Nyébii bán, epun é'chii, Nsoode awēn achyáádté á dyad áde Kāḡ Dabidε. Mó adé Ane awē Dyōb Awógté. Mó adé Sāḡgwéé. ¹² E'chemléd ábe mibagéé nyé é'dii bán, nyéētān mwān awe békāḡné e'ped bé mebad ngāne ánāḡgé á ebwōg éche bédídtεé e'lém áte.”

¹³ Melemlem mé póndé echon é ángel émbíd eníníí ángel á nkǎg tǎléd, ékené Dyōb bán,

¹⁴ “Ehúmé ébê ne Dyōb áde ádé se ámīn, nsaḡ-ε mībê ne baányon ábe ábágé nsimé á nkōḡsé!”

¹⁵ Ambíd e nê, échê ángel énsū ámīn. Héε benon bé mbód belāḡgéé nhóg ne aníníí bán, “Syāá dékag á Betelhεm, déke dényīn ádé akan áde Dyōb á Ngum álúmté syānē áte aá ábénlédé.”

¹⁶ Dó-'aá békíí á mehélé-te, bon bédibté Maria bó Joseb ne nkóál ní mwān néε rínāḡgé á ebwōg éche bédídtεé e'lém áte. ¹⁷ Bémáá-'aá anyīn nê, dōo bébóótédé nkalan akal ngāne ángel énlāā' é bó tāḡḡene ane mwān. ¹⁸ Bad bésyāāl ábe bénwōg nê, menyáké ménkōb bó. ¹⁹ Maria ankoó nímén mam mésyāāl á nlém-tê, ádolé mó áte. ²⁰ Héε benon bé mbód bétímé ámbíd, békēmté Dyōb, békēné-ε mó áyāle mam mésyāāl níme béwógé, bon bényínén-ne dīd nēḡgāne bénlāā' é bó.

21 Ambid e e'pun waam, mbwe nime béyagéé mwän, bēnchuu mó dīn bán Yesue. Adē dīn dóo ángel émmadté mó achæg bon nyaá äbē dyēm.

Bépééné Yesue á Ndáb-e-Dyöb

22 Bööb-póó, mbéndé e Mosεε ehedáá bán, ámbid e echyáa bébe mende áwobe nyě mwän bó sée mwän. Ade bémádé nê, Maria bó Joseb bēnkēén mwän á Jerusalem álúmed mó á'sō é' Sánjú. 23 Bēnkě nê nchoo ne ngáne éténlédé á mbéndé e Sánjú bán, Mwän a mwenchóm téé awě bétúbné abum, bébe mó á mekáá mé Dyöb. 24 Bēnkě nê kóáñne ábe mende ne álóned mbéndé e Sánjú echě ehóbé bán mod ábe bé élāē bébe káa mbəñgé ésad ébe.

25 A Jerusalem wê, mod ambé bán Simionε. Ane mod anwón abé áde atəñgéné á'sō é' Dyöb, ákonjé-ε mbéndé é Dyöb. Edəádəñ éche Esáá émbē ne mó. Asiné'áá pónde echě Dyöb désongé alongé á bad bé Israel. 26 Edəádəñ éche Esáá émmadté mó alúmed nén aá, éewáá ésebán ányiné Ane awě Sánjwéé Awógté. 27 Edəádəñ éche Esáá émběl Simionε ankě á Ndáb-e-Dyöb. Dóo Maria ne Joseb bépééné awab mwän Yesue áhed, ngáne mbéndé éhéde'áá. 28 Simionε ankobén bó mwän, abwáá mó, bon ákēmtē Dyöb nén aá,

29 “A-Sánjú, ngáne élónté ádōñ akag, téd-tō me, ríkag ne nsəñ.

30-31 Ayāle mīd nímēm nnyíné awōñ mod a e'soosōñ awe ébónséné wεé moosyáál ányín.

32 Abē e'nyínen bé ekide ábe bēběl bad ábe béesě bad bé Israel ábíi wε, ápéén-ne edúbé wεε ábōñ bad bé Israel.”

³³ Joseb e ne Maria bémbē menyáké âwóg mam nime behóbé tângene awab mwän. ³⁴ Héε Simione ánámté bó, boŋ álāngē Maria aá, “Nōné”, anén mwän awē nyényínéé nén, Dyöb dōo álómé mó. Abēl bad behóg békud ebébtéd, ábíníí-ε békūd e’soósoŋ á aloŋ á Israel. Abē nēngáne e’chemléd é’ Dyöb, boŋ ekud é bad étíí mó ámín, bétāngān mó. ³⁵ A pón dé eched mod téé nime mbéltéd mēn mébídéd nime mewēmtēn áwed. Héε ndutul ésoŋgē wε á nlém néε nkwáté.”

³⁶⁻³⁷ Nkal é’dædæŋ a mmwaád nhóg abédé, dīn démbē mó bán Anaa, mwän awe Panueε awē abíde á túmbé e Aseε. Anaa anchūn bwāmbwam. Bó nchóm bēndyéé mwē saámbé á e’wóngé, boŋ ályāgē mó akúd káŋŋ ne á móom mé mwé waam ne mwē níniin. Eésyāŋge’aá á Ndáb-e-Dyöb. Akánné’aá nkuu ne müte, ádidé-ε yāl nzaa á mekáne-tē. ³⁸ Ade Maria bó Joseb bépééne Yesue á Ndáb-e-Dyöb pænen, Anaa ambé áhed. Héε ábóótédé Dyöb aken, ákanlé-ε bad nkalaŋ tângene ane mwän. Abē bad bēbédéε bad ábe bésíné’aá pón dé eche Dyöb déwǎbéé dyad á Jerusalem. Anláá bó nyaa e mod echē ane mwän ábēε.

*Joseb bō Maria bétimné
mwän ámbíd á Nazaret*

³⁹ Ade Maria bó Joseb bémádné mam mésyāāl ngáne mbéndé e Sáŋgú éhédé’aá, bēntīm áwāb dyad á Nazaret á aloŋ á Galilia. ⁴⁰ Ene pón dé mwän mó-ε ákwogé’, áwūē’ áte, debyéé ákwogé mó, nsimé ní Dyöb mó-ε níhídé mó.

Yesue akií á Ndáb-e-Dyöb

41 Βῶβ-ᾠά, émbē bán, mwě téé Yesue sáá bó nyan békágé'áá á Jerusalem áyāle Ngande e Nnyíme-ámín. 42 Ade Yesue ápédé dyôm á mwé ne míbe, bóbῶ bēnkě á ngande ngáne émménténné abé. 43 Ngande emaa-'áá boη nyaá bó sán bésūē' á dyad. Yesue anlyǎg ámbíd á Jerusalem ésebán bébíí. 44 Mewēmtεν mémbe bó nén bán, adé á echoη éche ésúé'áá. Boη áde békékeé bootya mbwembwe káση ne ngukél, dῶ bébóótédé mó ahed, bésēdtē mó wée bad bé túmbé ne bad ábe bóbῶ bébyééné. 45 Anyín áde béenyíneé mó, bēntīm ámbíd á Jerusalem áhed mó áwed.

46 Alónten e'pun é'laán dῶo bétímé mó adibed á Ndáb-e-Dyöb. Andyéé átíntē e bemeléede, áwōglān bó, ásedtē-'ε bó mam. 47 Mod téé awě anwóg mam míme Yesue áhóbé'áá, ambé menyáké áyāle nsōηten míme ánwōηgē ne nyaa echě ákwéntánnáá bó. 48 Ade nyaá bó sán bényíneé mó, yǎl enkóm bó áte. Dῶo nyaá ásedtēé mó áá, “A-mwǎn, chán-nῶ ébélé sé nén? Sé sōη sêkómé we ahed, sétagé-'ε áte.” 49 Boη Yesue ankwentén bó áá, “Cheé ékáá boη nyéhédé me? Nyénkēmbíí'é bán, ntāηgéné abé á ndáb echě echem Sāη-ε?” 50 Bēnkēnhenlé dyam áde áhóbé asōηten.

51 Ámbíd e nē, dῶo Yesue áhídé nyaá bó sán, boη bóbῶ bésūē' á Nazaret. Enkēnwúénné bó nló áte. Nyaá-'ε ankoó mímén mekan mésyāēl á nlém-tē. 52 Ngáne Yesue ákwógé'áá, debyéé dōmpē ákwógé'áá mó. Nsimé ní Dyöb ne mí baányoη ríhíde mó.

Jɔne, Ndusene aboɔsan nzii
(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Jɔn 1.19-28)

1-2 A pɔndé echě nkamlene Tiberiose, ákēbēē Kaisere a Roma áyāle dyòm á mwě ne rítáan, Dyõb dénlòm Jɔne mwān awe Sakaria ne nlébtéd á ehyánge wée ábédé. Ene pɔndé-’e dɔɔ Pontus Payledé mɔ-’e ábédé Nkamlene á Judeya, Herode ákamlán alon á Galilia, mwānyan Filibe-’e ákamlán alon á Ituria ne alon á Trakoniti. Bon Lisania mɔ-’e akamlánnáá alon á Abilene. Mmē mesú mēn-naá Anase bó Kaifase bébédé beprise bémbáámbáa. ³ Jɔne abwágé’áá mebwóg mésyāāl nime mélánédé edíb é Jodan. Akag ákalé eyale é Dyõb nén aá, “Nyétede abel dé mbéb, nyékud edusen ábel bon Dyõb álagsen nyé mbéb.” ⁴ Nén dénlōnēd chōm-ée éténlédé á kálag echě nkal é’daádəŋ Yesayaa bán, “Ehángé ébídé á ehyánge bán, nyéboɔsen epe éche Sánɡwée. Nyétii echě nzii.

⁵ Nyélóned nhog té.

Nyésuded mbɔɔd ne ekone té.

Nyétii mebwóg nime méhyómé.

Nyétaled mebwóg nime médé pwɔgléd pwɔgled.

⁶ Abel bon moonyon asyāāl ányín ngáne Dyõb ásoo’é alongé á bad.”

⁷ Ndun e mod empě wée Jɔne béhedé bán, ádusen bó. Mɔ-’e ásedté bó aáken, “Píí é nyě chén! Nzée múmó alángé nyé aá nkáásé ní Dyõb ríhúe’ bon aléb-pe nyé aá nyékúme abángé?” ⁸ Nyéchyáa e’pum ábe é’lúmte bán nyétédé abel dé mbéb, tómaa áhób áwen nlém-té bán, ‘nyédé bán ábe Abrahamé, nyéekudté nkógsen ní Dyõb.’ Bon ríláa

nyé nén meé, Dyöb áhele ábenléd mímén meláá átiméd mó bán ábe Abrahamε. ⁹ Βαῶb-ṗṗṗ, ehón émáá anaa á nkanj mí mel. Né-ṗṗ, bwel ké é'héé ábe béēchyāā' e'pum é' bwām, békwel bó, bébwém-me bó á muú-te." ¹⁰ Hê dóṗ, bad bésedteé mó bánken, "Chán-nṗ sébenlé bṗṗ?" ¹¹ Jṗne antimtén bó aá, "Mod awě awóó mbóté ébe, ábe póg wée ane awě eewóó chǒmchǒm. Ane awě mó-'ε awóó ndyééd, ákabe bad ábe béewóó." ¹² Belad bé tááse ábe bómpē bēnhyě edusen akud bēnsedéd mó bán, "A-meléed, cheé sébenlé?" ¹³ Antimtén bó aá, "Nyéēsanté tááse tómaa ngáne betíídé." ¹⁴ Nguse é sánze chó-'ε ēnsedéd mó bánken, "Chán-náa sé, sébel chán?" Jṗne ankwentén aá, "Nyéēkobné bad mṗné. Nyéebáné-'ε bad mekan áyāl ngēn, boj nyébê menyinge ne chǒm-éε nyékudεé née nsábe."

¹⁵ Βαῶb-ṗṗṗ, bad ábe bēbédé áhed, mímab mewēmten mēmbootéd acháge ne e'lyág bé nlém, békṗglád á nlém-tē nzé édé bán Jṗne mó adé Ane-awě-Béwógté. ¹⁶ Héε Jṗne átimtanné bó moosyáál aá, "Ndusan nyé bṗṗ ne mendíb, boj mod ahúε' awě atómé me. Meékwognedεé áhune ké mímé nkṗṗd mé metámbe. Adusén nyé ne Edáédəj éche Esáá, ádusén-ne nyé ne muú. ¹⁷ Awánlé éché epeben á ekáá, ábel nén, ápeb míme menyán ámín. Nzé amadé, áläd mbum é bwām áte, ákṗṗ chṗ. Boj áläd e'pṗṗ, ahyáád bó á ebonde é muú éche éédímē'."

¹⁸ Né-ṗṗ Jṗne alébé'áá bad ne ekud é pṗle émpēe, ákanlé-'ε bó nkanj mí bwām. ¹⁹ Jṗne anhób kṗáṗne wée nkamlene Herṗde aá, abelé mbéb ngáne áwóó Herodyase, mwaád awě mwānyan, nchoo ne e'bébtéd bé mekan bēmpēe ábe ámbenlé. ²⁰ Abád-

te áyāle nímê mbéḅ n̄syāēl Herōde anhé Jone á mbwōg.

Bédúséné Yesue
(*Mat 3.13-17; Mak 1.9-11*)

²¹ Bōḅ-pōó, áde Jone áamáá ekud é bad adusen, Yesue mó ámpē ampē aá ádusen mó. Ade áamáá mó adusen, ábwōg-ábwōg ankáné. Ade ákânneé nê dōo ngob e dyōḅ énédnédé. ²² Hé-'aá Edáédəḅ eche Esáá ébíde ngáne élāā, boḅ ésudé mó á nló mín. Ehób chōmpē émbid ádyōḅ nén, “Edii awem mwān a nlém awē n̄dāá bwāmbwam. Ndé menyinḡe ne wε.”

Abum á ndāb áde Yesue
(*Mat 1.1-17*)

²³ Yesue ambé dyam móom mé mwē méláán boḅ ábootád míme nsón. Bad bényíne'áá mó née mwān awē Joseḅε. Joseḅε ambé mwān awe Eliε. Eliε ambé ²⁴ mwān awe Matate. Matate ambé mwān awe Leviε. Leviε abédé mwān awe Melekyε. Melekyε ambé mwān awe Janne. Janne ambé mwān awe Joseḅε. ²⁵ Joseḅε abédé mwān awe Matatya. Matatya ambé mwān awe Amōse. Amōse abédé mwān awe Nahumε. Nahumε ambé mwān awe Esilyε. Esilyε ambé mwān awe Nagaya. ²⁶ Nagaya abédé mwān awe Maate. Maate ambé mwān awe Matatya. Matatya ambé mwān awe Simεne. Simεne ambé mwān awe Joseke. Joseke ambé mwān awe Jodaa. ²⁷ Jodaa abédé mwān awe Joanane. Joanane ambé mwān awe Resa. Resa ambé mwān awe Serubabele. Serubabele ambé mwān awe Salatyε. Salatyε ambé mwān awe Neriε. ²⁸ Neriε ambé mwān awe Melki. Melki ambé mwān awe Adie. Adie ambé mwān awe

Kosame. Kosame ambé mwän awe Elamadame. Elamadame ambé mwän awe Ere. ²⁹ Ere ambé mwän awe Josua. Josua ambé mwän awe Elesaa. Elesaa ambé mwän awe Jorime. Jorime ambé mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Levi. ³⁰ Levi ambé mwän awe Simione. Simione ambé mwän awe Judaa. Judaa ambé mwän awe Josebe. Josebe ambé mwän awe Joname. Joname ambé mwän awe Elyakime. ³¹ Elyakime ambé mwän awe Meleya. Meleya ambé mwän awe Mena. Mena ambé mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Natan. Natan ambé mwän awe Dabide. Dabide ³² ambé mwän awe Jese. Jese ambé mwän awe Obede. Obede ambé mwän awe Boase. Boase ambé mwän awe Salmon. Salmon ambé mwän awe Nason. Nason ³³ ambé mwän awe Aminadabe. Aminadabe ambé mwän awe Ademin. Ademin ambé mwän awe Areni. Areni ambé mwän awe Hese. Hese ambé mwän awe Perese. Perese ambé mwän awe Judaa. ³⁴ Judaa ambé mwän awe Jakobe. Jakobe ambé mwän awe Aisige. Aisige ambé mwän awe Abraham. Abraham ambé mwän awe Tera. Tera ambé mwän awe Nah. Nah ³⁵ ambé mwän awe Seruge. Seruge ambé mwän awe Rewe. Rewe ambé mwän awe Pelege. Pelege ambé mwän awe Ebe. Ebe ambé mwän awe Sela. Sela ³⁶ ambé mwän awe Kanan. Kanan ambé mwän awe Apasade. Apasade ambé mwän awe Sem. Sem ambé mwän awe Noa. Noa ambé mwän awe Lamek. ³⁷ Lamek ambé mwän awe Metusela. Metusela ambé mwän awe Henok. Henok ambé mwän awe Jared. Jared ambé mwän awe Mehal. Mehal ambé mwän awe Kenan. Kenan ³⁸ ambé mwän awe Enose. Enose ambé mwän awe Seta. Seta abédé mwän awe Adam. Adam-’e abédé mwän a Dyób.

4

Satanε akəgé Yesue
(Mat 4.1-11; Mak 1.12-13)

¹ Bəəb-pəə, áde Yesue abíde á edíb é Jodan, anlón ne Edəəðəŋ éche Esáá. Entimén mó á ehyánge. ² Andyéé áwed móom mé e'pun méniin, Devəle ákəgé mó. Mmé mesú mésyāā́l enkēndyáá chōmchōm. Ambíd e né-əə nzaa ewagáá mó. ³ Dəə Devəle álāngeé mó aá, “Nzé wε-εé edé Mwān a Dyöb, kamlén ádén aláá wεé, átim ewele.” ⁴ Yesue antimtén mó aá, “Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, ‘Saké ndyééd chēmpen edide moonyon á alongé.’”

⁵ Héε Devəle ákééné mó á ekone mīn, álūmtē mó melonj mé nkōŋsé mésyāā́l áyāle mwā esonj é pōndé. ⁶ Dəə álāngeé mó aá, “Nəné’, bəbáge me nkamlen ámīn e ábén bwēm é’syāā́l. Nwóó-ε kunze ábe mod ké ahéé awe nídáá abε. Měbě wε mó. ⁷ Né-əə nzé ebagé me edúbé, né wéε ewóó ábén bwēm é’syāā́l.” ⁸ Yesue antimtén mó aá “Éténlédé nén bán, ‘Ebwógke’ Sāngwéé ádonj Dyöb mebóbónj, ébage-’ε mó edúbé.

Mwēnpən-naá étāŋgéné abele.’ ”

⁹ Héε Satanε ákééné Yesue á Jerusalem. Atyēēmān mó á nzonje e Ndáb-e-Dyöb mīn, bonj álāngē mó aá, “Nzé wε-εé edé mwān a Dyöb, éheb á bwele-mīn hén, éhūn á ndəəb. ¹⁰ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, ‘Dyöb dékamlén éche ángel ásáb wε,’

¹¹ ‘épēm-me wε ámīn, ábel nén weébōmē ekuu á aláá.’ ”

12 Yesue-’ε antimtén mó aá, “Kálag e Dyöb ehóbe nén aá,

‘Weékōgē Sāngwéé, ádonj Dyöb áte.’ ”

13 Devəle amaá-’áá mó akəg áte menzii mésyāāl, boŋ áhidte’, áhāg mó mwă etál.

*Yesue aboótédé nsón á Galilia
(Mat 4.12-17; Mak 1.14-15)*

14 Yesue antīm ámbīd á Galilia. Edəəđəŋ éche Esáá émbē ne mó, dīn dó-’ε ákanlád mó mbwóg áte ésyāāl. 15 Ayágté’áá bad áwab ndáb é mekáne, moosyāál ákēmtē mó.

*Bad bé Nazaret béekobéé Yesue
(Mat 13.53-58; Mak 6.1-6)*

16 Ade ápédé á Nazaret wée ákwógé, ansól á ndáb e mekáne á Mbwe-mé-nkóme-áte, ngáne ámmenténné abel. Dóo átyéémé ámīn, álánj eped.

17 Bémbě mó nhíbe ní kálag é metelag níme nkal é’dəəđəŋ Yesayaa. Anhuné chó áte, ákūnē eped éche ehóbe nén bán,

18 “Edəəđəŋ éche Sāngwéé édé ne me, áyale Dyöb ápwédé me aá, níbel eháŋgé é nkalanj ní bwām wée betóótōkē bé bad.

Alómné me eháŋgé aá, bad ábe bédé á mehaŋgé, béhide á mehaŋgé,

aá, bad ábe békwédé ndīm, bényīnēn

aá, bad ábē békude metuné á mekáá mé baáb, nhúd bó á metuné-te

19 aá níbel-le eháŋgé nén meé pónde epedé echē Dyöb álúmtéé bad ngəl.”

20 Amaá-aá alánj, ádíb kálag áte, ábag chó ámbīd wée mod awě anəne ndáb e mekáne. Ankě ádyēē ásē, mīd mésyāāl ménəné mó. 21 Dóo áláŋgēé bó aá, “Echén eped éche nyéwógé, élóné epun é chii.”

²² Moosyǎ́l ankéméd mó, menyáké mékób bó áyǎle kǎse e póle echě ebídáá mó á nsǎl, bésedté' bǎnken, “Kíné saá mwǎn awě Joseβε mó nén-ε?”

²³ Yesue ambád bó aláa aá, “Mbíi μεέ, nyéεkalé με ngan bán, ‘A mod a bwel, choód yǎl.’ Nyéēlāā-’ε με bán, mekan ríme nyéwógé bán mbelé á dyad á Kapenahum bán, níbel-láa mó áwēm dyad-tē hén.”

²⁴ “Nláa nyé nén μεέ, nkal é’dǎǎdǎη eewóó’έ edúbé áwē dyad. ²⁵ Nyébíi-ǎǎ nén bán, á pónǎdé eche Elaijaa, mbúú eechódεέ áyǎle mwě ríláán ne eped. Nē dēmběl sǎηkalaa a nzaa ambé alonη áte ásyǎǎl. Bekúd híin bémbē á mbwóg e Israel hén ene pónǎdé.

²⁶ Bon Dyǎǎb dénkēnlómme Elaijaa áwāb. Anlóm mó dásǎ á alonη á Sidǎn á dyad á Sarefa wéε nkúd a mmwaád ampée. ²⁷ A pónǎdé echě nkal é’dǎǎdǎη Elisha ámpē ndun e mod e melǎη embé á Israel. Bon Elisha enkēnsáádté mod a melǎη ké nhóg awě ambíd á alonη á Israel. Namanε, mod awě ambíd á alonη á Siria móǎ ánsǎádtē.”

²⁸ Ade bad ábe bémbē á ndáb e mekáne béwógé-’ε nē, ekanη énkǎb bó áte. ²⁹ Héε bepádté ásē, béhé mó abum ámín, békēēn mó á asóg á dyad. Ngáne bénlǎngē á ekone mín, bēntimén mó á mbám mé ekone ábel bétined mó á ekone sé. ³⁰ Bon ansam bó átfintē, ákē-’ε mó.

*Mod awě edǎǎdǎη é mbéb émbēē áte
(Mak 1.21-28)*

³¹ Yesue ansyógé á dyad á Kapenahum á mbwóg e Galilia, ábootéd ayáged á mbwε-mé-nkóme-áte. ³² Nyaa eche áyágté’áá enkóméd bad yǎl áte bwāmbwam áyǎle ábē e’yale bémbē ngine. ³³ A ndáb e mekáne wéε áyágté’áá, mod ambé awě

edəəðəŋ é mbéb ékamlánnáá. Héé ábóótédé abón aá, ³⁴ “Bób! A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syánē déwónné? Ehyedé sé awúu-yε? Mbíí wε bwâm. Edíí mod awě Dyǒb álómé, awě asáá.” ³⁵ Dóo Yesuε ákánne échē edəəðəŋ é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” Héé ébómé ane mod ásē átíntē bad, bon ébíde mó á yǎl, ésebán élógné mó.

³⁶ Menyáké ménkōb moosyǎl, bésēdtē nhóg ne aníníí bánken, “Nyaa e nhóbtéd ehéé nén-ē? Chán mod ákamlánné e’dəəðəŋ bé mbéb ne kúmbe esyǎl, é’wǒgnē-’ε mó?” ³⁷ Dín dēnkě mó mbwóg áte esyǎl áyāle mekan míme ábélé’áá.

*Yesuε achǒŋté ekud é bad
(Mat 8.14-17; Mak 1.29-34)*

³⁸ Ade Yesuε áhídté á ndáb e mekáne, ankě á ndáb wéε Simōne. Antán néε Simōne mwaád nyaá ákonléé, ahéb ámbáá dēnsog mó. Bēnchāŋ Yesuε bán, ádid mó bwâm. ³⁹ Dóo Yesuε ásídté mó á nkæg, awúlén ásē, aláá ahéb áded aá, átede mó. Ábwōg-ábwōg ahéb dēmmaá mó á yǎl, ásyāē ásē, ákōb-pe bó nken.

⁴⁰ Bōob-pǒó, áde enyεn ébóótédé asud, bad bésyāēl ábe bēnwōŋ bad bé nkole ábe békónlé’áá nkole nyaa ne nyaa bēmpεén bó áwē. Ambán nhóg téé ekáá ámín, ádidé bó bwâm. ⁴¹ E’dəəðəŋ bé mbéb bómpē é’bíde ekud é bad á yǎl, é’bōnē’ bán, “Edíí mwān a Dyǒb!” Ankáné bó áte, eémwage’aá-’ε aá bēhōb akan, áyāle bémbíí bán, adíí Ane awě Dyǒb Awógté.

*Yesuε akalé nkalaŋ ní bwâm
á ndáb é mekáne é bad bé Israel
(Mak 1.35-39)*

⁴² Mbwembwε pírib, Yesuε ansyəá á dyad-tê, ákē á ahəngé á hōm. Bad bēmbbootéd mó ahəd. Ade bédíbté mó, bénkēnháá mó etál áke hōm. ⁴³ Dóo áləngéé bó aá, “Ntəngéné ake á myad mémpēe, ábel nén níláa bómpē nkalanj mí bwám təngene nkamlen ní Dyōb. Mmén nkalanj móō nıkáá boŋ Dyōb álōmē me.” ⁴⁴ Né-ōó akalé’áá nkalanj mí bwám á ndáb é mekáne é mbwóg é Judeya.

5

Yesuε apwədə bembapεε (*Mat 4.18-22; Mak 1.16-20*)

¹ Mbwε nhóg Yesuε antyéém á nkin mé edib é Genesaret. Bad bēnlənnéd mó áwóg eyale é Dyōb. ² Héε ányíné bétəngé myōle mébe á nkin. Bekób-bé-súu bénkēmbáá áwəd-te. Bəwópé’áá échab mbínzé. ³ Dóo ásólé á bōle ábe Simōne, aláá mó aá, ásyəŋned mó á nkin. Adyεé-’aá á bōle-tê, boŋ ábootéd bad ayáged.

⁴ Ade ámadé nê, anláá Simōne aá, “Kéén bōle wée ndib édíí, boŋ nyébwēm mbínzé.” ⁵ Simōne antimtén mó aá, “A-Sánj, sékəbwēm mbínzé nkuu nısyāəl, séékōbēē chōmchōm! Boŋ mēbēl ngáne éhóbé.”

⁶ Dóo bəbwémé mbínzé. Bénkōb ndun e súu káəŋ mbínzé éhape’. ⁷ Bēnlēbē baáb ábe bēbédé á bōle ábíníí bán béhyε bəwōŋgen bó. Ade baáb bépédé, myōle mésyāəl mébe ménlōn ne súu káəŋ mébootéd asú ásē. ⁸ Ade Simōne Petro ányíné nê, ankwε Yesuε á mekuu, áhōbē aá, “A Sánjú, sōn! Syəá wée nđíí áyāle ndíí mbelé-mbéb.”

⁹ Simōne anhób nê áyāle émbē bóobε baáb menyáké bwāmbwam ányín ndun e súu eche

békóbé. ¹⁰ Menyáké ménkōb kááŋne Jemse bó Jōn, bān ábe Zebēdiē, ábe bēmbē á echoŋ é akób á súu. Héē Yesue álāŋgēé Simōne aá, “Weebáá’. Bootya chii nyéētēdē bad nlém á abum áhíd me.” ¹¹ Ade bépééné mímab myðle á nkin, bēntēdē chōm ésyāāl áhed, bébootéd-te Yesue ahíd.

Yesue achōŋté mod awě meləŋ mékóbé
(*Mat 8.1-4; Mak 1.40-45*)

¹² Mbwē nhóg Yesue abédé dyad ahóg. Mod awě meləŋ mékóbé yāl esyāāl ampě áwē. Anyín áde ányíné Yesue, ankwē mó á mekuu, áchāā mó aá, “A-Sáŋ, nzé edəá ehēle ébēl me nsáŋ.” ¹³ Dóo Yesue ábídte ekáá, ábānē mó á yāl boŋ álāŋgē mó aá, “Ndəá, sáŋ!” Abwōg-ábwōg mímē meləŋ mēmmaá ane mod á yāl. ¹⁴ Yesue anláá mó aá, eelāŋgé modmod, aláá-’e mó aá, “Kǎg élúmed yāl wéē prise, ásimen wē. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Mosee éhēdēé álúmed bad wéé mósāā.”

¹⁵ Ké nēŋgáne Yesue ánkāŋgē mó aá eelāŋgé mod, dīn dēmbē ákag mó mbwóg áte esyāāl áyāle mímē mbeltéd. Nē dēmbēl ndun e mod éladné mó á nkəg, áwóg chōm éche áhóbēé, ne ábēl ádid bó bwām. ¹⁶ Boŋ nzé pónde empě mó, ayōgkē’áá atim á ahāŋgé, ákáne.

Yesue achōŋté mod awě awédé eped
(*Mat 9.1-8; Mak 2.1-12*)

¹⁷ Mbwē nhóg ampē Yesue ayógté’áá bad. Be-farisia ne bemeléede bé mbéndé bēmbē áhed. Bēmbīd dyad ne dyad téé á mbwóg é Galilia ne Judeya, kááŋne á Jerusalem. Ngum e Dyōb empíí mó, ádid bad bé nkole bwām. ¹⁸ Dó-’aá bad behóg bépēenēé mod á mekále mīn awě awédé eped.

Béhédé'áá nzii echě bésônleé mó á ndáb-te, ânaad mó á'sō-te wée Yesue. ¹⁹ Bénkênkudté etál áyāle ndun e mod enlón áhed. Dóo béchágkě á ndáb mín. Dóo bénédte nnōŋ, bésudéd ane mod bóobε mekále á etále-tê á'sō-te wée Yesue. ²⁰ Ade Yesue ányíné adúbe ádě ábe bad béwóó áte anláá ane mod awě awédé epeɗ aá, “Amúē, nlagséné wε mbéb.”

²¹ Dóo bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bébóótédé anyoo áte bánken, “Ebál é mod éhéé ésyáa Dyōb nén? Nzéé ahele se álagsén mbéb ésebán Dyōb dēmpen?” ²² Yesue anchem bó mewēmten áte. Héé ásedtεé bó aáken, “Cheé ékáá boŋ nyéwōō' enén ndín e mewēmten? ²³ Ahéé adé dyam ásad, áhób wεé, ‘Nlagséné wε mbéb,’ káa áhób wεé, ‘Syáó ásē, ébooted akε?’ ²⁴ Boŋ mēlūmēd nyé mεé, Mwǎn-a-Moonyon awóó kunze álagsen mbéb á nkōŋsé.” Héé álângeé ane mod awě awédé epeɗ aá, “Nlânge wε nén mεé, syáó ásē, étéd nímōŋ mekále, ésúé' á ndáb.”

²⁵ Abwōg-ábwōg ane mod anhidé ásē áfinté e bad, atéd nímē mekále, ásūē-'ε mó á ndáb, ákag ákēmtē Dyōb. ²⁶ Menyáké ménkōb moosyáál awé ambé áhed. Héé bébóótédé Dyōb aken ne mbwōg áte bán, “Sényíné akan dé menyáké chii nén.”

*Yesue achénlé Levié
(Mat 9.9-13; Mak 2.13-17)*

²⁷ Ambíd e nê Yesue ansyáó áhed. Ade ákagké nê, annyín nsaad-a-tááε nhóg bán Levié. Levié andyεé ásē á ndáb echě ákóbáá tááε áte. Héé Yesue álângeé mó nén aá, “Hídé mε.” ²⁸ Dóo Levié átyéémé ámín, áchēnē chōm ésyāāl áhīdē-'ε mó.

²⁹ Bóob-póó, Levié anchǎg sánkalaa a ngande áwe ndáb á dín áde Yesue. Besaad bé tááε híin ne

bad bémpēe bémbē áhed. ³⁰ Hée Befarisia ne ábāb bemeléede bé mbéndé bényonǵéé áte wée Yesue ábē bembapεε, bésēdtē bó bánken, “Cheé ékáá bon nyáābe besaad bé tááε ne bebel bé mbéb bémpēe nyédyāǵ ndyééd, nyé mwāǵ-ke mīm hōm ahǵ?” ³¹ Yesue antimtén bó ne ngan aá, “Bad ábe bédyēé bwām béetǵnεnεé mod-a-bwεl. Bad ábe békonle’ bǵǵ bétǵnéné mod a bwεl. ³² Nyébii nén bán, meépedεé áchéle bad ábe békóbnédé á’sǵ é’ Dyǵb, bon mpedé áchéle bebel bé mbéb mεé bésǵ mbéb abel.”

Nsēdtéd tâǵǵene
adid á yǵl nzaa á mekáne-té
(Mat 9.14-17; Mak 2.18-22)

³³ Befarisia bémbād ahób bán, “Bembapεε ábe Jonε béménténé yǵl nzaa adid á mekáne-té. Melemlem né-’aá Befarisia ábāb bembapεε bómpē bébeleé. Cheé ékáá bon ábōǵ bédyāǵ ndyééd, bémwāǵ-ke mīm?” ³⁴ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bélébpé á ngande e e’wǵǵé béhele bédidé yǵl nzaa á mekáne-té áde mod awě akude sómbé ádíi adé ne bó? ³⁵ Bon epun épě éche békobénné bó mod awě akude sómbé. Echē epun dǵǵ bédidté yǵl nzaa á mekáne-té.”

³⁶ Yesue anláá bó ngan aá, nzé mod ahóbe aá, mǵnabpe’ mbóté, eeséléé eped é abad áyāle mbóté ekóólé bon ánabnáád mbóté e nchun. Nzé abelé nē, né asalé mbóté ekóólé. Ké eped ékǵǵlē-’ε éetǵǵánné ne mbóté e nchun. ³⁷ Melemlem nēǵǵáne mod éētédēē mīm mékǵǵlē se ahé mó á nchun mé ntyǵǵ, se ápen. Ayāle nzé abelé nē, né mīm méhǵd káǵǵ ntyǵǵ nýéd, mīm mémǵd

asyoge, ntyág-ke ámpē míbéb. ³⁸ Bétáηγένé béhé mĩm mékᵱᵱlē á apom dékᵱᵱlē. ³⁹ Bad ábe bó-’ε bémwâg mĩm, béemaá’έ mĩm mé nchun amwé se béhεdé mékᵱᵱlē. Bébεle béhób bán, “Saá mé nchun mᵱᵱ mébᵱᵱ-γε?”

6

*Nsεdtéd tâηgene abel dé nsón
á mbwε-mé-nkóme-áte
(Mat 12.1-8; Mak 2.23-28)*

¹ Mbwε nhóg Yesuε ne ábē bembapεε bétómé’áá á nzag e ngun-tê. Nén démbē á mbwε-mé-nkóme-áte. Abē bembapεε bēmbootéd e’sóg é’ ngun apád, bépāgke’, bedyâg. ² Nguse é Befarisia bényíné-’áá nê, boη bésεdté bó bánken, “Cheé ékáká boη nyébelé akan áde mbéndé éebagéé kunze âbel á mbwε-mé-nkóme-áte?” ³ Héε Yesuε mó-’ε ásεdtéé bó aáken, “Nédē nyéeláá’έ á kálag e Dyöb dyam áde kâη Dabidε âmbenlé áde nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε?” ⁴ Ansól á Ndáb-e-Dyöb mó ne bad ábe bénwoón mó, atéd e’wεle ábe é’bédé ndε e Dyöb, adyé. Boη echεd mbéndé eébagéé mod ké nhóg kunze ádyē ábē e’wεle étōmεé prisε. Mwñ andyé, ábē-’ε káēηne bad ábe bénwoón mó donge.” ⁵ Yesuε ambádé bó áte aá, “Mwñ-a-Moonyon awóó nkamlεn káēηne ámĩn e mbwε-mé-nkóme-áte.”

*Yesuε achöηté mod awě ekáá éwédé
(Mat 12.9-14; Mak 3.1-6)*

⁶ Epun émpēε Yesuε ankě á ndáb e mekáne. Ambootéd bad ayáged. Nén ámpē démbē á mbwε-mé-nkóme-áte. Mod nhóg-ke ambé áhed awě ekáá émbáá éwédé. ⁷ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bénóné’áá mó chodchod, ânyín nzé áđĩd

ane mod bwâm á mbwε-mé-nkóme-áte, âbel nén békóben mó awusé. ⁸ Yesuε mó-'ε anchēm bó mewēmtēn áte. Hée Yesuε álângeé ane mod aá, “Hyě étyéem átíntê hén.” Ane mod anwógén mó. ⁹ Dóo Yesuε ásedteé bad aá, “Nyéláa me ké édé mbéndé âbel mboŋ á mbwε-mé-nkóme-áte, káa âbel mbéb. Edé mbéndé âsoŋ alongé á mod, káa âwúu mó?” ¹⁰ Ahóbe nê, anone-'ε bad á mesó. Dóo álângeé ane mod aá, “Sálé ekáá áte.” Asále áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá éndyεé mó bwâm ámpē. ¹¹ Nén dénkōbēd Befarisia ne bemeléede bé mbéndé ekan áte, bēhəgké mó ápid mó mekáá.

*Yesuε apwedé bembapεε bé
nlomag dyóm ne bébe*

(Mat 10.1-4; Mak 3.13-19)

¹² Ambíd e pónde Yesuε ankě á ekone mín ákáne. Ankáne nkuu rísyā́l káəŋ ne mbwεmbwε. ¹³ Boŋ áde bīn é'kénlé, anchélé ábē bembapεε, ápwedé dyóm ne bébe áwab tíntê, áchəgé bó aá, bembapεε bé nlmag. Abē bembapεε bé nlmag bébédeé, ¹⁴ Siməne awe ámbagké dīn aá, Petro, bó mwānyan Andreya, Siməne, Jakəbe, Jəne, Filibe, Batolomyo, ¹⁵ Matyo, Təmasε, Jemse mwān awě Alfəse, Siməne mod a kán, ¹⁶ Judase, mwān awě Jemse ne Judas Iskariəde awě antīm Yesuε asóm.

Yesuε ayágté, achəjté-'ε ndun e mod

(Mat 4.23-25)

¹⁷ Dóo bóobe bembapεε bésyəgké á ekone sé, bəpag á hóm áde átánlé. Béntān bembapεε bémpēe híin ne ndun e mod áhed. Ene ndun e mod embíd á mbwóg e Judeya-tê esyā́l, á Jerusalem, kəŋne á myad mé Tirε ne Sidən á nkin

mé edíb é nkwě. ¹⁸ Bêmpě nê âwóg Yesue eche póle, ne âbel nén ádid bad ábe békonle bwâm. Adidé'áá bad ábe edáádəŋ bé mbéb é'tágté'áá bómpē bwâm. ¹⁹ Mod téé ahedáá áá mó nsidtén mó ngáne émbēē bán, ngíne ebídé'áá mó á yǎl echě edidé'áá bad bwâm.

*Mekan mé nnam ne mé medim
(Mat 5.1-12)*

²⁰ Héε ábóótédé ábē bembapεε akalɛn áá, “Nnam mbê ne nyé betóótōkē bé bad áyāle nyêdé ásē e nkamɛn ní Dyöb.

²¹ Nnam mbê ne nyé ábe nyêdé nzaa bɔɔb, áyāle Dyöb dékōdéd nyé.

Nnam mbê ne nyé ábe nyélebe bɔɔb áyāle nyéēwɔɔ.

²² Nnam mbê ne nyé nzé édé bán ngáne nyéhídeé Mwān-a-Moonyon, bad békóó nyé, bábáa nyé á yǎl, bésyáə nyé, béchəge-'ε nyé mǎn mé mbéb.

²³ Nyéwóge bwâm, nyébwεεn ámǎn nímê mbwε, áyāle nsábe míme nyékudté ádyöb níchábé ámǎn. Melemlem nê dɔɔ besáá bē' bɔɔd bómpē bésyáá'áá bekal bé'dəádəŋ.

²⁴ Bon édé ngɔl ne nyé ábe nyêdé nhɔn, áyāle nyémaá echên ndε akud.

²⁵ Edé ngɔl ne nyé ábe nyékódé bɔɔb, áyāle pónidé ěpě echě nyétaké nzaa.

Edé ngɔl ne nyé ábe nyéwɔɔ bɔɔb, áyāle nyéēlɛb, nyéchǎ-'ε.

²⁶ Edé ngɔl ne nyé nzé moosyáál ákémte nyé. Nê dɔɔ ábāb besáá békémtáá bekal bé'dəádəŋ bé metóm.

*Nyedəŋ bad ábe békóó nyé
(Mat 5.38-48, 7.12a)*

27 “Boŋ nlānge nyé ábe nyêwóglan me hén bəəb meé, nyédəŋ bad ábe béhede nyé kəkəə, nyébenle-’ε bad ábe békóó nyé mboŋ. 28 Nyénamed bad ábe bésyəŋtad nyé, nyékánnad-te bad ábe bébele nyé nhel mé mekan. 29 Nzé mod abəmé wε abén á akəg, ékunnéd mó ádíńí ámpē. Nzé mod akōbné wε nímōŋ nkobe, weebáŋné mó ké echoŋ sóte. 30 Kénzée awē achómé wε chōm, bée mó. Mod ké ahée-’ε awē adumné wε bwēm, weéhedné mó bó ámbíd. 31 Kéchée éche édáá wéé bad bébel áwōŋ, ébel chó áwāb.

32 “Nzé nyédəá bad ábe bédáá nyé bēnpɛn, né mekenag méhéé nyékudté ne nê? Káəŋne bebel bé mbéb bōmpē bédəə bad ábe bédáá bó. 33 Nzé nyébele mboŋ dásə wéε bad ábe bébenle nyé mboŋ bēnpɛn, né nsyáŋ ríhéé nyékudté ne nê? Káəŋne bebel bé mbéb bōmpē bébele nê. 34 Nzé édé nén bán bad ábe nyélyágé nlém bán bōmpē bēbāl nyé bwēm bēnpɛn bóə nyébáleé bwēm, né nsyáŋ ríhéé nyékudté ne nê. Ké bebel bé mbéb bēbále baáb ngáne bēbíí bán bōmpē bēbāl bó melemlem. 35 Boŋ nyédəŋ bad ábe béhede nyé kəkəə, nyébenle-’ε bó mboŋ. Nyébále-’ε bad bwēm ésebán nyésine dyamdyam ámbíd e nê. Nê débél Dyōb ábe nyé nsábe míme ríchábé á mín, nyéchəgnéd-te bán, bán bé Dyōb á Ngum. Nyébíi-’ε bán, Dyōb ádé ngəl ne bad ábe béēsāgnān Dyōb, ne ábe bēbébé nlém. 36 Nyéwōŋ nlém ní ngəl melemlem ngáne awēn Titée áwóó nlém ní ngəl.

*Nyaa echē bad bébidté mbakú
(Mat 7.1-5)*

37 “Nyéekáádté bad, boŋ Dyōb dōmpē déékāádtē nyé. Nyéehóbé bad, boŋ Dyōb dōmpē dééhōbē

nyé. Nyélagsan bad bon Dyöb dómpē álagsan nyé. ³⁸ Nyébage bad, bon Dyöb dómpē ábage nyé. Akab áde nyékudté, békín dó, bépuméd-te dó ámín, kááñ ásyogke, bon bépémtéd nyé. Melemlem mé nhəgtéd míme ébénlédé mósó Dyöb dómpē débənlédte.” ³⁹ Yesue ankalé bó ngan aáken, “Mod awə akwedé ndím ahele alyágéd waáb mod a ndím-ε? Bó bad bébε béehúnné ebíi-yε? ⁴⁰ Mwän-a-ayóge eetóméé mod awə ayágte mós, bon kénzée awə amadé ayóge áte, abelé abé ndágke eche awe meléede.

⁴¹ “Cheé ekáá bon éwāmsān mwă púuted anyín á díd á wēñ, ésebán ehele nkog míme rídé emöñ á díd anyín? ⁴² Chán éhele-se eláá mwānyon wεé, ‘Amúē, mwě, ríhūd wε mwă púuted á díd’, áde wéenyīnēē nkog míme rídé mmön á díd? A-bedogbad! Sébé éhūd nkog míme rídé mmön á díd, dósó wétōñ’é púuted echě edé mwānyon á díd anyín, bon ehúd-te chós.

*A epum dósó bécheméé bwel
(Mat 7.16-20, 12.33-35)*

⁴³ “Alín á bwel á bwām déebelée-se áchyáá e’pum bé mbéb. Alín á bwel dé mbéb-pε déechyāā’é e’pum é’ bwām. ⁴⁴ A epum é bwel dósó bécheméé alín á bwel. Ebyééné bwām bán, béēpādēē ngun á yäl e mbisanj káa besabé á yäl e mewán. ⁴⁵ Mod a bwām abele bwām áyāle é’bide mós á nlém-tê wée bwām ékóñnéde. Mod a mbéb-pε abele mbéb áyāle mbíde mós á nlém-tê wée mbéb nkóñnéde. Edé nê áyāle, mam míme ríloné mod á nlém-tê, mós-’aá mébide mós á nsəl.

Belonj bé ndáb bébe
(Mat 7.24-27)

⁴⁶ “Chán nyéçhəgée me pónde téé bán, ‘A-Sán, A-Sán,’ bon nyéēbēlē dyam áde níləŋgée nyé? ⁴⁷ Mod téé awě apedé awem, awě awóge ábêm e’yale, bon ábelé-’ε ngáne nĥóbεé, mĥəgtén nyé nyaa e mod echě ákóó abé. ⁴⁸ Adé née nlón-a-ndáb, awě anlímé mekon mé ndáb se ásē, ásūmē ene ndáb eláá mĥn. Edĥb énlōnē, éból mó á ndáb-te ne ngine, bon énkĥnhenlé chó apán, áyāle ambĥí chó alón. ⁴⁹ Bon kénzée awě awóge ábêm e’yale bon eéble ngáne é’ĥóbεé adĥi nĥngáne mod awě anlón ndáb ésebán asumme chó. Ade edĥb ébólé mó á ndáb-te, ene ndáb enkwě melelem mé pónde, epáá-’ε nyaa eche ekamé ahəgtĥn.”

7

Yesue achōjté mbəledε
awě mod ambáá a sánze
(Mat 8.5-13)

¹ Bad bésyāēl bĥnwōg nĥmĥn mekon nĥme Yesue áĥóbé’áá. Ade ámáá mó ahób, ankĥ á dyad á Kapenahum. ² A dyad-tē wĥ, mod ambáá a sánze é Roma ambé awě akamlan mbwókĥl e sánze. Awě mbəledε nĥóg awě ándəŋgé ákónlé’áá káəŋ áĥedé awé. ³ Née ane mod ambáá a sánze awóge Yesue dúu, anlóm belyəged bé dyad áá béchĥnled mó Yesue, áhye áĥood awě mbəledε. ⁴ Bépédé-’áá wée Yesue, bon béchāā mó ne nlém nĥóg bán, “Hyě éhébe ane mod. Adĥi mod awě atəŋgéné nĥmon nĥébe akud. ⁵ Adəə ádēd alon á bad, alónge-’ε syānē ndáb e mĥkáne.”

⁶ Yesue anwoón bó. Boŋ áde ákwógé ape á ndáb wée ane mod ambáá a sánze, dóo mod ambáá a sánze ne álóméé baáb wée Yesue ámpē aá, béléa mó bán, “A-Sán, weétagté we yál, mmēn meékwognedéé ákob we nken áwēm ndáb. ⁷ Nén ábélé menkēnhēnlé ké ape áwoŋ e’só. Boŋ ké eyale chóo wénhōbpē, awēm mbāledē ádyéé bwām. ⁸ Mmēn ndii mod awē adé ásē e nkamlēn, mmēn-ne nwóó sánze éche nkamlanné. Nlānge póg mēé, ‘Kǎg’, ékǎg-ke nē dēn. Nlānge empée mēé ‘Hyǎg’, éhyǎg-ke nē dēn. Nzé nlānge awēm mbāledē mēé, ‘Bēl échén’, ábelé-’ε nē dēn.”

⁹ Ade Yesue áwógé nē, yál enkóm mó áte. Héε ákúnné e’só wée echoŋ é bad éche éhídé’áá mó, álāngé bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé mēé, meényinēē mod á aloŋ á Israel ké nhóg awē awóó nyaa e adúbe eché anén nken-e-mod áwóó.”

¹⁰ Atim áde bad ábe bénlōmmē bétímé ámbíd á ndáb, béntān nēŋgāne ane mbāledē ámáá bwām adyεε.

Yesue apuúdté nkúd a mmwaád mwǎn

¹¹ Eebeméé áte* Yesue ankě á dyad áde béchǎgεé bán Nain. Abē bembapεε bémbē ne mó ne echoŋ é bad. ¹² Ade ápédé benben ne mmwe ní dyad, bad bémbídēn ndim ní mod níme mémbe mpōm ní mwǎn níme nyaá. Nyaá abédé nkúd a mmwaád. Ndun e mod eché embíd á dyad-tē, embé ne mó.

¹³ Ade Sánjú Yesue ányíné ane mmwaád, ankóbtén mó etyǎg. Dóo álāngéé mó aá, “Lénéd awé!”

¹⁴ Ansídé á’sō, ásitén mekále níme bēmpēmē ndim ní mod ámīn. Bepém béntyéem. Héε áhóbéé

* **7:11** Eebeméé áte: Donje á kálag dé’só éwóó: Néε bīn é’sánjé.

aá, “A-kódemod, nlânge we nén meé, syáá ásē.”
 15 Dóo ane kódemod echë anwé ésyáñgé ásē, bon
 ébootáád dyam ahób. Héε Yesue ábágé mó wée
 nyaá.

16 Mbwóg ménkōb moosyáál, békēmtē Dyōb bán,
 “Nkal é’dáádəñ ambáá abidé áwēd tīntē,” bēhōbē-’ε
 bán “Dyōb ápíídé ábē bad!”

17 Mmén nkalan tñgene Yesue ménwōgnēd
 mbwóg e Judeya áte esyáál ne meləñ míme méde
 benben.

*Jōne, Ndusenε alómé abē bembapεε wée Yesue
 (Mat 11.2-19)*

18 Bembapεε ábe Jōne bómpē bēnwōg nímén
 mam. Héε békíí mó aláa. 19 Dóo átédé bēbe, alómé
 bó wée Yesue, aá bésēded mó nén bán, “Wε-εé edé
 ane awē Dyōb áhóbé aá mólōm-ε, ngé sébē sésine’
 mod ampée?”

20 Abē bad bépédé-’aá wée Yesue, bēlāngē mó
 bán, “Jōne, Ndusenε alómé sé áwōñ aáken, ‘Wε-εé
 edé ane awē Dyōb áhóbé aá mólōm-ε, ngé sébē
 sésine’ mod ampée?’ ”

21 Póndé eche bépédé áhed nê, adidé’áá ekud
 é bad bwám ábe bétágnáá nkole nyaa ne nyaa,
 ábe bēnkūd medim ne bad ábe e’dáádəñ bé mbéb
 é’bédé áte. Ambēl bad híin ábe bēnkwx ndím
 bényinne’. 22 Héε átimtanné Jōne ábē bembapεε
 aá, “Nyétime’ ámbīd, nyéke nyéláa Jōne mekan
 míme nyényinné dīd ne míme nyéwógé. Nyéláa
 mó bán, bad ábe bēnkwx ndím bényinne’, ábe
 bésyágté’áá békag bwám, ábe meləñ ménkōbpē

bésáá.† Abe bēnkwě ndóg bėwógne', ábe bėnwē, bėpuude', nkalanj ní bwām-me ámpē níkalte' wéε betóótókē bé bad. ²³ Nnam níbê-'ε ne kénzée' awě eéhəŋlɛne nlém á abum təŋgene me."

Yesuε aláŋgé bad nyaa e mod echě Jəne ádii

²⁴ Ade mėsénze níme Jəne ní máá atim ámbid, Yesuε ambootéd ndun e mod echě embé áhed akale təŋgene Jəne. Ansedéd bó aáken "Póndé echě nyémbidte áke dé atán Jəne á ehyánge, cheé nyéwēmtēnnē bán nyéenyín? Apab á chyaá áde epub éságté-ye? ²⁵ Cheé nyēnkéé anən? Mod awě ahédé kase é mesan-ε? Nyébii nén bán, bad ábe bėwáa' kase é mesan, bonj bétəgné-'ε yəl, bėdyεε dásō á ndáb é kəŋ. ²⁶ Cheé-ō nyēnkéé anyín? Nkal é'dəádəŋ móo nyēnkéé anyín-ε? Nê dēn! Ne mbále, nləŋge nyé mée, nyēnyíné mod awě atómé nkal é'dəádəŋ. ²⁷ Jəne mó adé ane awě bėhóbé'áá áde bétélé e'yale ábe Dyób áhóbé aá,

'Nəné', nlóme nímmēm mėsénze níme mėsēbē wε á'sō,

ábonjɛn wε nzii.'

²⁸ A mbále mod ké nhóg awě abidé á abum dé mmwaád eetóméé Jəne. Bonj ké nê, mod awě adé ndimten áfintē e bad ábe bédé á nkamlɛn ní Dyób, adé etógnén tómaa Jəne."

²⁹ (Bad bėsyāəl ábe bėnwōg chōm éche Yesuε áhóbé, kəŋne besaad bé tááε bēnkwentén bán ntii ní Dyób ní təŋgéné, áyāle bėnkūd edusɛn éche Jəne. ³⁰ Bonj Befarisia ne bemeléede bé mbéndé

---

† **7:22** Asáad á yəl: Nzé meləŋ ménkōb mod bétédé'áá mó nēε mod awě eesáa. Bėbéné'áá mó bán eesíté wéε bad bédíi.

bénchīm yāl kǎŋne ntii ní Dyöb áyāle bémbān edusen éche Jone akob.)

³¹ Yesue ambád ahób aáken, “Cheé méhəgténné nyongel é bad e’chii? Chán bèn békóó abé?

³² Bédii nēŋgáne bēndem ábe bēdyéé á dyad-tê, boŋ bélébpē nhóg ne aníní bán, ‘Sétóngé nyé e’lon, boŋ nyéeságéé. Sêkónné nyé nkǎŋgé ní kwééd, boŋ ké nê nyéēchyé’ é awé.’

³³ Ade Jone, Ndusene apédé, eéyoke’aá ndyééd adyé, eemwáge’aá-’ε mīm. Nyébootéd ahób bán, ‘Edǎádəŋ é mbéb édé mó áte!’ ³⁴ Mwǎn-a-Moonyon apedé, ádyāg ndyééd, á mwāg-ke mīm, nyéhōbē bán, ‘Nyénóne mó, adǎó ndyééd bwāmbwam. Mmwé mīmε ngên, awonε belad bé tááε ne bebel bé mbéb.’ ³⁵ Boŋ kǎŋ ne á asóg, mod téé awé abíí dyam abelé ahób aá, nzii e Dyöb etəŋgéne.”

Mmwaád awě bélégséné mbéb

³⁶ Farisia nhóg anlébé Yesue aá ahye ádyê ndyééd áwe ndáb. Ade apédé áwed, andyéé ásē, ádyé ndyééd. ³⁷ Mmwaád nhóg mó-’ε abédé á dyad-tê wê, awě abédé mbelé-mbéb. Awóg áde áwógé bán Yesue adyāg ndyééd á ndáb e Farisia, ampéén apom á dyöŋ dé elod é bwām áhed. ³⁸ Anyogén ásē benben ne mekuu níme Yesue, ábootéd achii, ásəbté’ mó mekuu ne mėsəd. Ampíné mó mekuu ne échē esid é nló, ámwāā mó mekuu álúmed edúbé, anyönlé-’ε mó mekuu ne ádé dyöŋ dé elod é bwām.

³⁹ Anyín áde ane Farisia ányíné nê, anhób áwe nlém-tê aá, “Nzé nkal é’dǎádəŋ móō anén mod ânkonŋgé abé, né abágé’áá abíε’ nyaa e mmwaád eche anén mmwaád awě akidtan mó ádíí ne abé

áde áwóó, né abíí-’ε nén aá anén mmwaád adii mbelé-mbéb.” ⁴⁰ Hée Yesue álāngeé mó nén aá, “A-Simōn ndəə wε mwă póle aláa.” Farisia ne ankwentén aá, “A-meléed, cheé édé? Kăg á’sō, éláa me.” ⁴¹ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Mod nhóg abédé awě abalé’áá bad ngáb. Ane mod akalé’áá bad bébe melúm. Akalé’áá nhóg móom mé e’kálé métáan, aníníí-’ε e’kálé étáan. ⁴² Bó modmod bénkênhenlé atue. Né-óó anlagsén bó mod téé áde alúm. Bəəb-ɔó, áyāle bó bad bébe, nzé-módé édúbpé wéé ätōmtēn mó adəŋ?” ⁴³ Simōne antimtén mó aá, “Ndúbpé meé, ane awě alúm déntōmtēnnē achab ámīn.” Dóo Yesue áhóbéé aá, “Etəŋgéné.”

⁴⁴ Dóo ákunneé wée ane mmwaád, boŋ álāngē Simōne aá, “Enyíne anén mmwaád-ε? Ade nísólé áwōŋ ndáb, wenkēmbaá me mendīb wéé n̄wobned mekuu. Boŋ anén mmwaád asánté me mekuu ne n̄mē mēsɔd, apíné-’ε mó ne échē esid. † ⁴⁵ Wenkēnháá me tâl, boŋ taa mensól hén, eésógéé me mekuu anyɔle. ⁴⁶ Wenkēnwógédté me dyǒg á nló ákob me nken, boŋ awógté me dyǒg dé elod é bwām á mekuu. ⁴⁷ Edəŋge é ngíne éche anén mmwaád álúmté, édé nhəgtén ne alagsen áde ákúde áyāle ekud é mekan mé mbéb éche ábéle. Mod-te awě béebudéé mbéb alagsen, eébūdēē edəŋge alúmed.” ⁴⁸ Hée Yesue álāngeé mmwaád ne aá, “Ekudé alagsen dé mbéb áyāle mbéb n̄mōŋ n̄syāal.” ⁴⁹ Bad ábe b̄ób̄o bédyágé’áá ndyéed bēnsədéd yāl bānken, “Ebál é mod éhéé chén éche éwóó kəŋne kunze álagsen mbéb?” ⁵⁰ Yesue anláa

† **7:44** A mbwóg e bad bé Israel, nzé mod akobé’áá mod nken, antəŋgén mó mendīb abe áwobe mekuu, ahé mó tâl, awógdé-te mó dyǒg á nló.

mmwaád ne aá, “Adúbe áde éwóó áchónté wε, kǎg ne nsaŋ.”

8

Nguse é bebaád éhide Yesue

¹ Ambīd e nê Yesue ambootéd akε myad ne myad, mémbaá ne mésad. Akagé’áá, ákalé’ nkalaj ní bwâm mé nkamlɛn ní Dyōb. Akεéné’áá ábē bembapεε dyōm-ne-bébε. ² Bebaád ábe e’dǎádəŋ bé mbéb bém̄bēē áte ne ábe békónlé’áá nkole mémpēe, boŋ áchōōd bó, bómpē bém̄bē á echoŋ. Abê bebaád bém̄bédéε, Maria mmwaád a dyad á Matala awě ánhūdtē e’dǎádəŋ bé mbéb saámbé á yǎl, ³ Joanaa, mmwaád awe Kusa, mod awě abédé nló áyāle bembəlede ábe Hεrəde, Susanaa ne ekud é bebaád bém̄pēe. Abê bebaád bém̄énlǎdtáá ábab bwēm bēn, bétəgnán Yesue ne ábē bembapεε.

Ngan e mbál-e-bū

(Mat 13.1-9; Mak 4.1-9)

⁴ Ekud é bad émbīd dyad ne dyad téé áhyε dé anyín Yesue. Ade béléádné áte nê bəəb, ankalé bó ngan nén aá, ⁵ “Nkwel-é-nzag nhóg ankě mbál asob á nzag-tê. Ade ásobéé mó nê, donge dénhūn á nzii-tê, betóm bé nzii bémad mó akəgted ámīn, menən mómpē mémad mó asəmted. ⁶ Donge dé mbál dénhūn á eláá mín. Mmê ménkōb, boŋ ménhyēlē áde méepedéé akwog, ngáne édífí bán ndəəb e eláá mín eékoŋgéé mendíb. ⁷ Donge ámpē dénhūn wéε mekōd médífí. Néε bəəbəə békwoğē, mekōd ménkāŋ ábê bwēm. ⁸ Mbál mémpēe méntān ndəəb e bwâm. Ménkwōg, ríchyáá-’ε bwāmbwam. Donge dé e’sóg dénwālē mbwókel é mbum.” Ade Yesue

ámádé nê, ambád áte aá, “Kéñzéé awě awóó metúu áwóge’.”

*Chõm éche ékáá bon Yesuε ákalé’ ngan
(Mat 13.10-17; Mak 4.10-12)*

⁹ Ambíd e pónidé, Yesuε ábē bembapεε bénlāā mó bán, átógned bó ene ngan. ¹⁰ Héε álângeé bó nén aá, “Dyõb ábágé nyé kunze ábíi kun é nkamlen ní Dyõb. Bon bad ábe bélyágé ásē, béwõg chó nēε ngan ábel nén, bényíne’, bon béecheméé, béwóge’, bon béēsõñtānē.

*Yesuε atógké ngan e nwén-é-mbál
(Mat 13.18-23; Mak 4.13-20)*

¹¹ “Bõõb-põó, nítógned nyé ene ngan. Mbál rídii Eyale é Dyõb. ¹² Mbál níme ménhūn á nzii-tē nílūmte bad ábe béwóge eyale é Dyõb, bon ámbíd e pónidé Devæε áhyε ahúd bó chó á nlém-tē, ábel nén béédūbpē Dyõb se békūd e’soõson. ¹³ Mbál níme ríhúné á meláá-tē nílūmte bad ábe, nzé béwóge Eyale é Dyõb, békobe chó ne menyĩnge, bon échē eyale éēwēnnādtē bó á nlém-tē. Bédūbpe Dyõb á esõñ é pónidé bon á pónidé e mekágsen bédol yǎl ámbíd. ¹⁴ Mbál níme ríhúné á mekôd-te, nílūmte bad ábe béwóge Eyale é Dyõb, bon kááñ ne á asóg, mpúlé mé nkõñsé, abud á bwēm awóñ, ne menyĩnge mé nkõñsé ríkán bó nlém áte. Nê ákæá’, béeheléé kæse é e’pum achyáa. ¹⁵ Mbál níme mó’ε méntān kæse e ndõõb, nílūmte bad ábe béwóge Eyale é Dyõb ne nlém rísyāāl, békõõ’-ε chó á nlém-tē. Nê ábele’ béwεsan kááñ béchyáá e’pum.

*Nzé béchódé etrukán, béekonǵéé chó
(Mat 4.21-25)*

16 “Modmod eémāā’ é etrukán achod se ákōō chó á ebwōg-sé, káa atibéd chó á anōη sé. Abelé ákēlē chó dásō ámīn, ábel bon kénzée awě asóle á ndáb, ányīne ekíde. 17 Dyam tée áde ádé á e’kōηnéd-te débīd á nhéné. Kéchée-’ε éche ênsōóm á e’kōηnéd ébyēen, ébīd-te á enyen. 18 Né-óó, nyétêd pónde ngáne nyéwōglanné. Kénzée awě awóó nsōηten ní kun é nkamlen mí mín, Dyōb débād mó nímé nsōηten abε. Ane awě mó-’ε eewóó, ábōd ké éche áwémtné aá mówōō.”

*Tumbé eche Yesue
(Mat 12.46-50; Mak 3.31-35)*

19 Bōōb-pōó, áde Yesue nyaá ne baányan béhyédé mó anyín, bénkēnhēnlé mó apε benben, áyāle etál éēbēdeé ngáne ndun e mod ênlēηnédte mó. 20 Dōo bad bélāngεé mó bán, “Pón nyoó bōōβε baányon bétyéémé á ebwōg, béhede-’ε wε anyín.” 21 Héε Yesue átímtanné bó nén aá, “Bad ábe béwōge eyale é Dyōb, bébelé-’ε ngáne échē eyale éhōβεé, bōō bédé awem nyaá ne ábēm baányan.”

*Yesue ahóódté ekukud
(Mat 8.23-27; Mak 4.35-41)*

22 Mbwe nhóg Yesue ansól á bōle-tê ne ábē bem-bapεε, aláá bó aá, “Syāā déchabe pεd e edib eníní.” Dōo bébwōgké ekε. 23 A ekε-tê wê, e’chó bénkōb Yesue. Hê dōo ekukud étáné bó átíntê e edib. Mendīb ménsōl bó á bōle-tê kóōη, mam mébéén bó ebébtéd. 24 Héε békíí Yesue anyem ásē bon bélāngē mó bán, “A-Sāη, a-Sāη, pón syánē dewág-ōō!” Dōo ányémmé ásē, ákānnē ekukud éched áte, éhōó-’ε. Edīb éche éhódé’áá áte chómpē énsōg ahod.

25 Dóo áseɗteé bó aáken, “Nédē nyéedúbpéé me-ye?” Nén dénkōbēd bó mbwóg, yǎl-le enkóm bó áte bwâmbwam béseɗté nhóg ne aníníí bánken, “Ebál é mod éhéé chén, éche ékamlan kááñne ekukud ne mendíb, kááñ béwōgnē-’ε mó?”

*Yesuε achōjté mod a Gerasin
awě e’daádəŋ bé mbéb bémbēē áte
(Mat 8.28-34; Mak 5.1-20)*

26 Yesuε ne ábē bembapeε bēnchabé edib, bootya á Galilia, bépē á múde nímíníí, á mbwóg e Gerasin.* 27 Ade ábíde á nkin amboméŋ mod a dyad nhóg awě e’daádəŋ bé mbéb bémbēē áte. Ebédé etūn é pónde áde ane mod éēháge’aá mbóté. Eédyεε’aá ké á ndáb-te, nzése á soóbade.

28 Anyín áde anyíné Yesuε, ankwě mó á mekuu ne esaád á nsəl, ábōnē aá, “A-Yesu, Mwǎn a Dyōb á Ngum, cheé sóo déwōñné? Sōn, weekógsán με.”

29 Nê démbē áde Yesuε áamáá e’daádəŋ bé mbéb akamlən aá, é’bíd mó áte. Ngen ne ngen, nzé e’daádəŋ bé mbéb bénsəl mó áte, ké á mehanjé dóo ámbēē, apádtádtáá bengōbéngōbē ábe béhéde mó á mekuu ne mekáá, boŋ edáádəŋ é mbéb ékeεné mó á ehyánje. 30 Yesuε ansedéd mó aáken, “Chán dīn ádíí wε?” Ankwentén aá, “Amuteε.” Anhób nēŋgáne e’daádəŋ bé mbéb híin bénsōnlē mó áte.

31 E’daádəŋ bé mbéb ábed é’cháá’aá Yesuε bán, eehúnté bó á echóg échě éewóo asóg,† 32 Esog é nguu ébéde áhed édyāg medyé á mbám mé ekone. Dóo ábē e’daádəŋ é’cháa’ε Yesuε bán áteɗe básōl

* **8:26** Gerasin: Donje á kálag dé’só áwóo Gadara, émpēe-’ε éwóo Gegeεa. † **8:31** Ebíí: Mewēmtən mémbē bad bán e’daádəŋ bé mbéb bébē á mbwóg á ndib e ebíí kááñ né echab pónde e nkógsen epedé.

ké á esog é nguu-tê. Dóo Yesue ábágé bó kunze. ³³ Abíd áde e'daðəðəŋ bé mbéb bē é'bidé ane mod áte, bénsāl échē nguu áte. Dóo nguu éwúbpé ásē, ényəgté' á e'láá bé nkin mé edib, éhún á edib-tê, éhó-'ε. ³⁴ Ade benən bé nguu bényíne nê, béntōm mehélé, békag békánlé bad nkalaŋ á dyad-tê ne á mebwóg míme médé benben. ³⁵ Awóg áde bad béwógé-'áá nê, bébwógé-'ε ásē áke dényin dyam áde ábénlédé. Bépédé-'áá wée Yesue ámbēē, bényin ane mod awě ánhūdtē e'dəəðəŋ bé mbéb áte ngáne ádyéé mó á akéb, ahédé mbóté á yəl, ádyēē-'ε bwām. Dóo mbwóg ríkóbé bó. ³⁶ Bad ábe bényinēn dīd bēnkálé bó ngáne Yesue áchóŋté ane mod. ³⁷ Héε bad bé mbwóg e Gerasin bélánge Yesue bán ásyəə áwāb ndəəb, áyāle mbwóg ní ngíne ménkōb bó. Dóo ásólé mó á bōle-tê, boŋ ásūē'. ³⁸ Mod awě bēnhūdtē e'dəəðəŋ bé mbéb áte anchán mó áá búmō békag, boŋ Yesue antiméd mó ámbíd áá, ³⁹ "Timé' áwōŋ dyad, éke ékanle bad ndəle a dyam echē Dyōb ábénlé wε." Ane mod ansú á dyad, ákag, ákanle mod téé dyam áde Yesue ábénlé mó.

*Yesue apuúdté ngəndére póg
áchōōd-tε mmwaád ampée
(Mat 1.18-25)*

⁴⁰ Ade Yesue áhúú, ndun e mod enhyě mó aságnen ne menyinje ngáne émbēē bán bésiné'áá mó. ⁴¹ Héε mod nhóg awě béchágé'áá bán Jairuse ápédé áwē. Jairuse abédé nhóg átíntē benkamlene á ndáb e mekáne. Ankwε Yesue á mekuu, áchāā mó áá, áhyε áwe ndáb. Áá ⁴² nímē mpəm mí mwān a mmwaád ríhede awé.

Ade Yesue ákagké áwed, bad bēnləŋnéd mó.
⁴³ Mmwaád nhóg ambé áhed awě akönlé'áá nkole
 nime mekií mébídé'áá mó á yǎl pón dé ésyāəl. Mmē
 nkole mbédé mó á yǎl á etún é dyôm-a-mwé ne
 mbē ésebán modmod ahēle mó bwām adid.† ⁴⁴ Héé
 ábídé Yesue ámbíd, boŋ ásitén Yesue mesó mé
 nkobe nime ánwāā'é. Abwōg-ábwōg mekií ménsōg
 mó abíd á yǎl. ⁴⁵ Dóo Yesue ásedtéé aáken, “Nzé-
 módé asidténe me?” Modmod enkēnkwenténne.
 Dóo Petro áhóbéé aá, “A-Sán, ngómē ndun e mod
 eləŋnédé wē, káəŋ békáŋnéné'-e wē.” ⁴⁶ Boŋ ké nē
 Yesue anhób aá, “Mod akidténe me, áyāle nwógé
 ngáne ngíne ebídé me á yǎl.” ⁴⁷ Ade ane mmwaád
 ányíne nē bəəb aá móəhēléé yǎl akoo, ambíd Yesue
 á'sō. Anəə'áá ne mbwóg. Ankwe mó á mekuu.
 Héé áhóbéé á'sō wéé bad bésyāəl chōm éche ékáo
 boŋ ásitén mó, ne ngáne módyéé bwām melemlē
 mé pón dé. ⁴⁸ Dóo Yesue áhóbéé aá, “A-mwān-a-
 mmwaád, adúbe ádōŋ ádíde wē bwām. Kǎg ne
 nsaŋ.”

⁴⁹ Á pón dé eche Yesue áhóbéé nē, dóo mod awě
 bélómé wéé Jairuse ápédé boŋ áhōbē nén aá,
 “Weétəgné wē Meléede ataged. Awonŋ mwān amaá
 mó awé.” ⁵⁰ Yesue awógé-'aá nē, boŋ álāŋgē Jairuse
 aá, “Weewógé mbwóg! Dúbé dúbpén, né mwān
 ädyéé wē bwām.” ⁵¹ Ade Yesue ápédé wéé Jairuse
 áwe ndáb, enkēnháá etál aá, mod ampée áhíd
 mó á ndáb-te éetóméé Petro, Jōne ne Jemse, nchoo
 ne ane mwān sáá bó nyan. ⁵² Bad béchyé'áá,
 bélebé'-e. Yesue anláá bó nén aá, “Nyéechyēē'. Ane
 mwān eewédeé, akúne kúnén.” ⁵³ Bad bēmbootéd

† **8:43** Donje á kálag dé'só ébádé bán: Ammād chōm ésyāəl éche
 ánwōŋgē abébed wéé bad bé mēl.

mó awɔɔ, ngáne bémbĩ'é bán amaá awé. ⁵⁴ Héε Yesue áchǎngé mó ekáá, boŋ áchǎgέ mó aá, “Amwǎn, pádé ásē.” ⁵⁵ Dóɔ edǎádǎŋ étímé mó á yǎl, apádé-'ε ásē ábwǎg-ábwǎg. Yesue anláá bó aá, bébε mó ndyééd, ádyê. ⁵⁶ Yǎl enkóm nyaá bó sǎŋ áte bwǎmbwam, boŋ Yesue anláá bó aá, béekanlé modmod dyam áde ábénlédé.

9

Yesue alómé bembapεε dyôm-ne-bébe (Mat 10.5-15; Mak 6.7-13)

¹ Yesue anchélé ábē bembapεε dyôm ne bébε abwǎg ahóg. Ambag bó ngíne ne kunze áhúd bad e'dǎádǎŋ bé mbéǎ áte, ne ámad nkole nyaa ne nyaa. ² Anlóm bó aá, békε békale nkalaŋ mé nkamlen ní Dyǎb, béchǎŋte-'ε bad. ³ Dóɔ álǎŋgέé bó nén aá, “Nyéewánlé chǎmchǎm á eke, ké ntǎŋ, ké ekwε, ké ndyééd káa ngáb, modmod eewánlé-'ε mbóté ébε. ⁴ Ndáb ké ehéé echě nyésólé áte, nyédyεε áwēd-te kǎŋ ne mbwε níme nyésyǎŋgέé. ⁵ Dyad ké áhéé-'ε áde béekobéé nyé nken, nyétēdē dǎ, nyékūd-te ebumbú á mekuu álúmed nén bán échab ebébtéd éŋne bēn.” ⁶ Héε bembapεε bébwǎgkε ásē, békǎg dyad ne dyad téé, békale nkalaŋ ní bwám, bédidé-'ε bad bwám hǎm ne hǎm téé.

Herǎde atage áte (Mat 14.1-12; Mak 6.14-29)

⁷ Bɔɔb-pɔɔ Herǎde awé akamlánnáá alonj á Galilia anwóg mam mésyǎēl níme mēmbenléd. Mewēmten métágé'áá mó áte áyǎle bad behóg béhóbé'áá bán, Jǎne apuúdé, ⁸ ábíní bán, Elaijaa

atimé ámbid á nkõṅsé, bémpēe-’ε bán, nkal é’dáédəṅ nhóg a’bòd mó atimé ámbid á alongé. ⁹ Herode anhób aá, “Mēmbel bésēl Jone nló. Nzéé ampée íwógéé bán abele mímén mekan?” Nê dēmbēl ádāṅ aá mónyín ane Yesue.

Yesue adidte ndun e mod

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Jøn 6.1-14)

¹⁰ Ade bembapεε bé nlomag béhúú ámbid, bénlāā Yesue mam nime bébélé. Héε átédé bó boṅ átinné bó á ahəṅgé á hóm á dyad á Betsaida. ¹¹ Ade amute á bad áwógé nê, dénhid mó áwed, káəṅ bétán mó. Ankob bó bwām, ákanlé bó póle e nkamlen ní Dyöb, áchoṅtē-’ε bad ábe béhéde’áá bwām adyεε. ¹² Ade ngukél épédé dáo bembapεε béləṅge Yesue bán, “Chené ábén bad, bétimé’ á myad-tē nime médé benben, ábel béhed ndyééd ne hóm áde bénaá’é. Ndyééd eésaá hén, e’noṅ-’ε béesaá wée dédíí nén.” ¹³ Héε Yesue áləṅgéé bembapεε aá, “Nyé bó nyébe bó chöm éche bédyēē.” Dáo béhóbεé bán, “Sēwóó e’wεle é’táan ne súu ébe. Ene ndyééd éhēlēē bad bésyāāl akwog.” ¹⁴ Mesəṅgé mé bad ábe bébéde áhed mémbe e’kálé é’táan. Boṅ Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyélad bad áte, nyékab bó boṅ akab téé ábē móom mé bad métáan.” ¹⁵ Bēnkāb bad áte ngáne ánhōbpē. ¹⁶ Héε Yesue átédé ábē e’wεle é’táan ne échē súu ébe, ákabé áte, ásāgnān Dyöb boṅ ábagé bembapεε aá békabpe bad. ¹⁷ Bad bésyāāl béndyē, békód-te káəṅ ene ndyééd élyāg ásē, eche béládé áte e’lōṅ dyóm ne é’be.

Nzé-módé Yesue mwèn akóó abé?

(Mat 16.13-28; Mak 8.27-9.1)

18 Mbwe nhóg Yesue anchíb yǎl áke dé akáne. Bembapεε bēnpen bóo bémbē áhed. Ansedéd bó aáken, “Nzé-módé bad bó behóbεé bán ndé?”
 19 Bēntimtén mó bán, “Donge á bad behóbe bán, edii Jonε Ndusεε. Donge áhōbē bán, Elaijaa, bémpēε bán, nkal é’dáádəŋ a’bóod atimé ámbid á alongé.”
 20 Dóo Yesue áhóbεé aá, “Bon nyébēn-ne, nzé-módé nyéhóbεé bán ndé?” Dóo Petro áhóbεé aá, “Edii Ane Awě Dyōb Awógté.”

21 Héε ásíméé bó etúu áte, álāngē-’ε bó aá béepanlé áte. 22 Ambád aá, “Mwǎn-a-Moonyon atəŋgéné ákūd metake híin, bad bémbáá bóobe beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bébāŋ-’ε mó á yǎl. Béwūū mó, bon e’pun ábe é’lonténé é’láán, āpuú.”
 23 Anláá moosyǎl áhed aá, “Kéznéé awě adəá mε ahíd ásob yǎl mendíb, ápēm ádē awəg mbwe téé, bon áhíde mε. 24 Ayāle kéznéé awě ahede ádē alongé ason, ábōd dó. Kéznéé-’ε awě abódé ádē alongé ayāl echēm, ákūd alongé áde déemaá’.
 25 Nsyááŋ níhéé mod ákudté nzé akudé nkōŋsé nísyāāl bon abóó, ké’ε abódé échē edəádəŋ. 26 Kéznéé awě ákwāgēn mε ne ábēm e’yale, Mwǎn-a-Moonyon mómpē ákwāgēn mó á pónde échē ápéé ne ehúmé échē, nédē ehúmé é Sāŋ ne ángel éche ésáá. 27 Bon á mbále, baahóg bédé nló ámín bóob, béenyínénné kwééd dīd, áde béēsēbpεé nkamlen ní Dyōb anyín.”

Yǎl ehǎŋléné Yesue

(Mat 17.1-8; Mak 9.2-8)

28 Néε émádé ké e’pun waam, áde Yesue áamáá ahób nê, ankeén Petro bó Jon ne Jemse á ekone mín ákáne. 29 Ade ákánnéé nê, e’só bēnhəŋlén mó

á nló, nkobe nímē mǒ-’ε nípúbé féréd, nímwaá-’ε áte. ³⁰⁻³¹ Abwōg-ábwōg bad béβε, Mosεε ne Elaijaa, bémbīdēn ehúmé é ngum, bébootéd mǒ akalεn. Békálé’áá ngáne álōnēdtē ntíi ní Dyōb tângene kwééd eche áwēē á Jerusalem. ³² E’chó bēnlōn Petro ne baáb á dīd. Ade békábnédé bényīn ehúmé échē ne bad béβε áhed. ³³ Ade ábē bad béβε bétēdtéé Yesuε, dǒo Petro álāngéé mǒ aá, “A-Sán, ébóo ngáne syāá dēdíi hén. Délōn e’bem é’láán, échōn, éche Mosεε ne éche Elaijaa.” Anhób nē ésebán abíi chǒm éche áhóbéé. ³⁴ Eépédéé ké amad á nsal, boŋ mbag ébíd, ékúdtén bó. Nén dénkōbēd bó mbwóg. ³⁵ Héε béwógé ehób ébide á mbag-tē nén, “Mwǎn awēm mǒ nén. Mǒo nípwédé. Nyéwógne mǒ.” ³⁶ Emáá-’áá ahób nē dǒo bényíné Yesuε mwēnpen. Bénkoó ádén akan ésebán bēkanle modmod dǒ.

*Yesuε achōhté kódemod
echē edǎdǎŋ é mbéb émbēē áte
(Mat 17.14-18; Mak 9.14-27)*

³⁷ Ade bīn é’sángé, Yesuε bóobe bembapεε bēnsūd á ekone-sé. Ndun e mod ehye mǒ abomεn. ³⁸ Héε mod nhóg á echon é bad-tē wē álébpéé mǒ aá, “A-meléed, sōn, ncháa’ wε meé, énon awem mwǎn á dīd. Adíi me mpǒm ní mwǎn. ³⁹ Edǎdǎŋ é mbéb étagte mǒ. Nzé écháhégé-’ε mǒ, abelé abón esaád, ahún ásē, ánúadé káŋn mehod mébīdē mǒ á nsal. Elédte mǒ achene, né emáá mǒ yǎl ached áte. ⁴⁰ Mēmpéén mǒ wéε ábōŋ bembapεε, nchán bó meé, bēbīdéd mǒ edǎdǎŋ é mbéb chē áte, boŋ béehéleé.” ⁴¹ Dǒo Yesuε átímtanné aá, “Wáá, nyé bad bē’ chii, mbeltéd nímēn méētyéeméé, nyéewóo-’áa adúbe. Chán mápéé nyé adyεen boŋ nyédúbé me? Hyεεné

awoŋ mwǎn hén.” ⁴² Ade ane mwǎn áhúé’é nê, edǎédǎŋ é mbéb éched émpíí ane mwǎn, ébǎm mó ásē, ánúádé. Dóo Yesue ákǎnné échê edǎédǎŋ é mbéb áte, ádíđ ane mwǎn bwâm, ábāg-ke mó wéε sáá. ⁴³ Menyáké ménkōb moosyǎál, ányín ndǎle a akan awě Dyōb ábélé.

*Yesue akǎnlé eche kwééd ngan ámpē
(Mat 17.22-23; Mak 9.30-32)*

Ade bad bélyágé bényágéé nê, áyǎle chǒm éche ébénlédé, Yesue anláá bembapεε nén aá, ⁴⁴ “Nyésōŋgten dyam áde nhedéé nyé aláa bwâm. Bébě Mwǎn-a-Moonyoŋ á mekáá mé baányoŋ.” ⁴⁵ Boŋ ábē bembapεε béenkēnsōŋténné chǒm éche ánhōbpē. Embē néε ngan eché elélé bó atóge, bébáá’áá-’ε mó asceded.

*Nzéé atómténé mod
ambáá abé á’sō é’ Dyōb?*

(Mat 18.1-5; Mak 9.33-37)

⁴⁶ Bembapεε bēmbootéd aswanŋten tǎŋgene mod awě atómténé mod ambáá abé áwab tǐnté. ⁴⁷ Yesue anchém bó mewēmten áte. Antéd mwǎmpín ní mwěndem, ápēēn mó áwe akéb. ⁴⁸ Dóo álǎŋgéé bó nén aá, “Kénzéeé awě akobé anén mwǎn á đín áđêm, né akobé με. Kénzéeé-’ε awě akobé με, né akobé ane awě alómé με. Né-ǎó, ane awě adé mwǎmpín áwen tǐnté, né mó atómé mod ambáá abé.”

*Mod awě adé awōŋ
(Mak 9.38-40)*

⁴⁹ Joŋε anhób aá, “A-Sǎŋ, sennyín mod abídte bad e’đǎédǎŋ bé mbéb áte á đín áđōŋ, sēnláá-’ε mó bán ásōg Abel nê, áyǎle eésáá ne syánē.” ⁵⁰ Dóo

Yesue álângeé bó aá, “Nyéelángeé mó bán ásôg Abel nê. Kénzée awě eetânġán syánē né adé ne syánē.”

Bébadá Yesue nken akob

⁵¹ Bōab-pōó, pónde eche Yesue ántāngēnnē akε ádyōb embootéd apε. Né-ōó, ammad atii aá, mó-tāngēnē akε á Jerusalem. ⁵² Hé-'aá álómé mésénzε á'sō. Mēnkě á mwă dyad a Samaria nhóg, ábele mó mboŋsén. ⁵³ Boŋ áde ápedé áwed bad bé dyad bēnkēnkobpé mó nken áyāle á Jerusalem dōó ákágé'áá.* ⁵⁴ Ade bembapεε, Jεmεε bó Jōn bényiné nê, dōó bésédte Yesue bánken, “A-Sán, edáé wεé séchéle muú ádyōb, níhyε níhyáad bó-yε?”† ⁵⁵ Boŋ Yesue ankuné áwāb, ákānnē bó áte.‡ ⁵⁶ Héε bó bōó békíí á dyad démpēe.

Bad ábe bēmpōn Yesue ahid

(Mat 8.19-22)

⁵⁷ Ade békagké nê, mod nhóg anláá Yesue aá, “Měhid wε kéhéé áde ékagké.” ⁵⁸ Dōó Yesue átímtanné mó aá, “E'bubwóg é'wóó ábab e'lóm wεε bésóléé, menōn-ne ámpē méwóó nímb mŭm, boŋ Mwăn-a-Moonyōŋ eewóó'é hōm áde ábannéé nló.” ⁵⁹ Yesue anláá mod ampée aá, “Hyăg, éhíde mε.” Boŋ ane mod antímtén mó aá, “A-Sán, mwě, nísebe níke nílime echem sán.” ⁶⁰ Yesue anláá

* **9:53** Alon á Samaria démbē áfínté melon mé Galilia ne Judeya. Boŋ bad bé Israel bēnkēnkobpé bad bé Samaria néε baányan. Né-ōó bad bé Samaria béekwētannaá bad bé Israel ábe bēbídé'áá á Galilia nken akob nzé békágé'áá ngande achog á Jerusalem.

† **9:54** Donġe á kálag é'só ébáde bán: nēŋgáne Elaijaa ámbenlé.

‡ **9:55** Donġe á kálag dé'só ébáde bán: anhób-pe aá, “Nyéebíi'ε edáédəŋ éche ékamlan nyé. Mwăn-a-Moonyōŋ eépedéé áwúu bad, ápedé dásō áson bó.”

mó aá, “Mwě ndim rílimme rímāb ndim rí bad. Boḡ we, éhedne bán, éke ékanle bad nkalanḡ mé nkamlen rí Dyöb.” ⁶¹ Mod ampée anláá Yesue aá, “A Sāngú, mēhīd we, boḡ mwě, rísébe ríke rílyágtēn echem ndáb.” ⁶² Boḡ Yesue anláá mó aá, “Kénzée awě aboótédé hōm alíi, boḡ ánōné’ ámbīd, eékwognedé ábel nsón ásē e nkamlen rí Dyöb.”

10

Yesue alómé bembapēe móom saámbé ne bébe

¹ Ámbīd e nē, Sāngwée ampwēd bembapēe bémpēe móom saámbé ne bébe.* Anlóm bó á’sō bébe bébe dyad téé ne hōm téé áde ámbī’í aá móōpě. ² Anláá bó aá, “Nzag echyáá bwāmbwam, bwēm é’hednad apád, boḡ bepád béebuu’é áte. Né-ōó, nyékānne nēn bán, nwóó-nzag álóm bepád. ³ Nyékag-kōó, boḡ nyébīi bán nlóme nyé nēe rídyōḡ rí mbód átintē e ngā. ⁴ Nyéewánlé ekwe é ngáb á yāl, ké ekwe empée, káa metámbé. Nyéebwāg-ke mod aled á nzii. ⁵ Ndáb ké ehée eche nyésōnlē, nyéled bó nēn bán, ‘Nsaḡ mībē ne nyé.’ ⁶ Nzé mod a nsaḡ adé áhed, né mīmēn nsaḡ mēbē ne mó. Nzé eésě, né métimēn nyé bēn. ⁷ Ndáb ké ehée eche nyésólé, nyédyēē áhed. Nyéēpenlād ndáb áte. Nyékob-pe kéchéé éche bébagēé nyé ádyé káa ámwé, áyāle mod a nsón atāḡgéné nēe ákudéé míme nsábe. ⁸ Dyad ké ahée áde nyépédé áte, boḡ békob nyé nken, nyédyē kéchéé éche bébágé nyé. ⁹ Nyédide bad bé nkole bwām, nyélaa-’e bó nēn bán, ‘Nkamlen rí Dyöb rípedé nyé benben.’ ¹⁰ Boḡ

* **10:1** Móom saámbé ne bébe: Donḡe á kálag dé’só áwóó: móom saámbé.

dyad ké ahéé áde béekobεé nyé nken, nyéκε á ntém nzii, nyéhôb nén bán, ¹¹ ‘Ké échén ebumbú éche émbē sé á mekuu, sêkudté nyé chó, boη ké nê nyébíi bán nkamλεν ní Dyöb rídé βενβεν.’ ¹² Nlânge nyé μεέ, á epun é nkáásé, nkógsεν míme dyad á Sodom dényínnē mébē mwämpīn tómaa míme bad ábe bédé ádé dyad áte békudté.

Edé ngəl ne bad ábe béekunne mbíd

(Mat 11.20-24)

¹³ “A-bad bé Korazin, ébēēn nyé ebébtéd! Ebēēn nyémpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Ayāle nzé émbē bán, ndāle é mekan éche Dyöb ábélé áwēn myad, éμβενléd nê á dyad á Tirε ne dyad á Sidon, né bēnwāā melebe se etūn, bémwagtéd-te mbúmbú áyāl álúmed nén bán, béhāηléné ádab abé dé mbéb. ¹⁴ Boη mbwε mé nkáásé, nkáá míme bad bé Tirε ne bé Sidon mébē mwämpīn tómaa mímēn. ¹⁵ Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyēwēmtan bán, nyēmaá απε ádyōb, boη bésudéd nyé kāη se ásē á dü-á-muú.”

¹⁶ Héε álângeé bembapεε nén aá, “Kéznzéé awě awógné nyé, né awógné με, boη kéznzéé awě abáá nyé á yāl, né abáá kāηne με. Kéznzéé-’ε awě abáá με á yāl, né abáá kāηne ane awě alómé με á yāl.”

Bembapεε Móom saámbé ne béβε béhúú ámbíd

¹⁷ Ade bembapεε móom saámbé ne béβε ábe Yesuε ánlōmmē béhúú ámbíd, bēnlāā mó ne menyīnge mésyāāl bán, “A-Sāη, kāηne e’dáédāη bé mbéb bēnsudéd yāl áwεd e’só, atúb áde sétúbé wε dīn.” ¹⁸ Dóo Yesuε áhóbεé aá, “Nnyíné Satanε ahúné

ádyōb nêṅgáne emwεdmwεd. ¹⁹ Mbagé nyé kunze ádyaa nyǎ bóbβε bengaabobe bé mpwεn ámín, ne átóm ngíne esyǎl eche Satanε áte, Satanε ne ane awě akóó syánē. Dyamdyam déebεnlé nyé. ²⁰ Boṅ ké nê ámpē, menyiṅge míme nyéwógεé méēbāg nén bán, áyāle e'dǎǎdǎṅ éwógné nyé, boṅ pεn nyéwōg menyiṅge dásō nén bán, mǎn méténlédé nyé ádyōb.”

*Yesuε awógé menyiṅge
(Mat 11.25-27, 13.16-17)*

²¹ Abwōg-ábwōg Edǎǎdǎṅ éche Esáá† énwōgēd mó menyiṅge bwāmbwam, ahób aá, “A-Tê, Sǎṅgwéé a nkoṅ ní sé ne mí mín, nságnεn mbê ne wε áyāle elúmté mpín mí bēndem mam míme ébǎṅné bad bé debýéé ne bad bé nsōṅtεn. Εε, a-Tê, nê dēn dóó édǎǎ wεé, ébεnled. ²² Nlǎa nyé mεé, Echem Sǎṅ ebagé mekan mésyǎǎl áwēm mekáá. Mod ké nhóg eékoṅtεé mwǎn abii ésebé Dyōb Titéε. Mod ké nhóg-ke ámpē eebii'é ngáne Titéε ákóṅté abé ésebé mwǎn, ne kénzεé awě mwǎn ádǎǎ aá mólúmed mó.”

²³ Héε ákúnné wéε bembapεε, boṅ álāṅgē bó á kun-tê nén aá, “Nsimé ne bad ábe bényíne' mekan míme nyényíneé nén! ²⁴ A mbále nlāṅge nyé nén mεé, bekal-bé-e'dǎǎdǎṅ híin ne kēṅ é bad híin bēnwanén ányín mekan míme nyényíneé ne áwóg mekan míme nyéwógé boṅ bénkényínné, bénkēnwóg-kaá.”

Ngan e mod a Samaria awě aboó nlém

---

† **10:21** Donṅe á kálag dé'só áwóó Edǎǎdǎṅ éche Esáá; émpēε bán, éché edǎǎdǎṅ.

25 Bɔɔb-pɔɔ meléede a mbéndé anhyë Yesue akæg áte aá, “A-meléed, cheé mébenlé bonj ríkūd alongé áde déemaá?” 26 Yesue antimtén mó aá, “Chán éténlédé á kálag e mbéndé. Cheé éláá áwēd-te?” 27 Meléede a mbéndé ankwentén aá, “ ‘Étəngéné bán édəŋ Səngwéé ádōŋ Dyōb ne nlém rísyāāl, ne edəádəŋ esyāāl, ne ngíne esyāál, ne mewēmtən mésyāāl.’ ‘Édəŋ-’e mwānyonə nēngáne echon yāl.’ ” 28 Yesue anláá mó aá, “Ebíí akwentən. Nzé ebelé áned, né wěkūd alongé áde déemaá” 29 Ngáne ane mod áhédé’áá aá mósuud yāl nzəm, ansédéd aáken, “Nzé béchəgeé wən nê?” 30 Atimtən mó, Yesue ankāl ngan aá, “Mod a Israel nhóg ak-agé’áá eke, ambíd á Jerusalem, átimé á Jeriko. Ade ápédé á etūn-tê, bechílb bénkōb mó, békōbən mó chōm esyāāl éche ánwālēē. Bēmbɔmtéd mó káəŋ áhédé awé. Dóo béchénné mó á nkæg ní nzii. 31 Prise póg chómpē esyōgké’áá melemlem mé nzii. Dóo átáné ane mod. Ambamé nkæg ní nzii rímíní. 32 Mod a túmbé e Levi awě abelé’áá nsón á Ndáb-e-Dyōb† awě mómpē ampě áhed, bonj anyín mó, ambamé melemlem. 33 Bonj mod a Samaria nhóg awe atómé’áá ene nzii, ampě áhed. (Bad bé Samaria bóɔbe bad bé Israel béechemtannaá.) Ade ányíné mó, anwóg mó ngɔl, 34 ákē áhed, ahé mó mɛl á sii-tê, ákaŋ chó, bonj ápēmē mó á ésel mín. Apεéné-’aá mó á dyad-tê, bonj ásōnlē mó á ndáb e beken, ábōngē mó. 35 Néε bīn é’sánge ahúd e’kálé é’taan, ábag nwóó ndáb aá, ‘Téd nén, étəgnan anén mod, kéchéé émpēe

† 10:32 Mod a túmbé e Levi: Dyōb dēmpwēd enén túmbé ábel nsón á Ndáb-e-Dyōb. Bəwōngánáá prise ánabe Ndáb-e-Dyōb áte ne ábonɛn ntíi m̄ mende.

éche wébēbēdtē, mētímtéd we ámbīd á ehúu.’ ”
³⁶ Hée Yesue áse dtéé ane meléede a mbéndé aáken,
 “Atíntē e ábē bad béléáán ábe béntān ane mod
 awě bechīb bēnlōgēnnē, ahée anlúméd aá módē
 waáb?” ³⁷ Meléede a mbéndé ankwentén aá, “Ane
 awě anwóg mó ngal.” Hée Yesue álāngéé mó aá,
 “Kǎg-kō, wémpē ébele’ melemlen.”

Mataa bó Maria békóbé Yesue nken

³⁸ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě mwă dyad
 nhóg. Mmwaád nhóg awe béchágé’áá bán Mataa
 ankōb bó nken. ³⁹ Ane mmwaád mwānyan abédé
 đĩn bán Maria. Maria anhyě Yesue adyεε á
 nkæg, áwóg mekan níme áyágté’áá. ⁴⁰ Bōη Mataa
 anhágén áte ne nsón ní ndáb-te. Dóo áhyédé
 Yesue aláa aá, “A-Sánjú, weenyínéé nén weé, awem
 mwānyan atědnédé mměmpεn nsón n̄syāāl-ε? Láá
 mó weé, áhyε áwōngεn mε.” ⁴¹ Bōη Yesue antímtén
 mó aá “A-Mata, nlém rítage we áte áyāle ekud é
 mekan. ⁴² Bōη dyam ádé ahóg áde ákóó etógnén
 abé. Maria apwεdé dó, ádé-’ε bwām. Meéhēlēē-’aá
 se níbel se békōbēn mó dó.”

11

Ayáged dé mekáne *(Mat 6.9-13, 7.7-11)*

¹ Mbwe nhóg Yesue ambé hōm, ákánne’. Ade
 áamáá akáne awě mbapεε nhóg anláá mó aá,
 “A-Sán, yágéd sé ngáne békānnéé ngáne jōne
 án’yāgēdtē ábē bembapεε.” ² Yesue anláá bó aá,
 “Nzé nyéhede akáne, nyéhōb bán,
 ‘A-Tē, edúbé ébē ne ádoη đĩn.
 Mmoη nkamlen níhyε rítéd etál.

³ Bǎg sé echɛd ndyééd e epun é bǐn* mbwɛ téé.

⁴ Lagsén sé nímɛd mbéb,
áyǎle sémpɛ sêlagsan mod téé awě apǎnné sé,
weémwǎg se sêhún á mekágsɛn-tê.’ ”

⁵ Dóo áhóbɛé aá, “Nzé ewóó wě̀n, boŋ ekií
áwɛ melúde wɛé, ‘Amúɛ, bál me e’wɛle é’láán
hê, ⁶ sôn, nkúdé nken awě achabé abíd, awem
nsón-a-echon apedé áwɛm. Meewóo-’áa chòm-éé
ríchágtanné mó.’ ⁷ Boŋ ane wě̀n mó-’ɛ atímténé
wɛ á ndáb-te aá, ‘Weétagté me. Mmaá me ekob
adib, syáábe ábɛm bǎn sêmaá anaa ásɛ. Méehɛnlé
apáde ásɛ ábɛ wɛ chòmchòm.’ ⁸ Nláa nyé á mbále
mɛé, saké ké echon éche nyédíí, chóo épǎd mó ásɛ.
Boŋ abádnɛn áde wébádnɛnnɛ wě̀n, dóo dékǎŋ boŋ
apádé ásɛ, ábɛ wɛ kéchéé éche éhɛdɛé. ⁹ Nlǎnge
nyé nén mɛé, hɛdɛn Dyǒb, ábɛ wɛ. Hěd, Dyǒb débɛl
enyín, kǔm ekob, Dyǒb dédibnéd wɛ. ¹⁰ Ayǎle
kénzɛé awě ahědné Dyǒb, ákúd, awě ahɛdé-’ɛ,
ǎnyín. Kénzɛé-’ɛ awě akumé ekob, Dyǒb dédibnéd
mó. ¹¹ Nyé besáá bé bǎn, nyé ahéé mwǎn áhɛdɛnné
súu, boŋ mó-’ɛ átímé ébagé mó nyǎ? ¹² Káa nzé
ahědné wɛ akii á kúb, boŋ wɛ-’ɛ étímé ébagé mó
ngabobɛ a mpwɛn? ¹³ Nzé e’bébtéd é’ bad néɛ nyé
nyébage ábɛn bǎn kǎse é bwɛm, tógtén-naá echɛn
Sǎŋ awě adé ámín? Chán-nō éebaá bad Edǎdǎŋ
éche Esáá ábe béhédné mó chó.”

*Yesue eésaa nlatɛn ne kǎŋ e e’dǎdǎŋ bé mbéb
(Mat 12.22-30; Mak 3.20-27)*

¹⁴ Epun ehóg, Yesue abídté’áá mod edǎdǎŋ é
mbéb áte éche ênkwid ane mod ebóbé. Ade
émáá mó abíd áte, ane mod ambootéd dyam

* **11:3** Ndyééd e epun é bǐn; káa ndyééd e epun éche éhúé’.

ahób. Nén, dénkōbēd ndun e mod echē ebédé áhed menyáké bwāmbwam. ¹⁵ Boŋ nguse é bad énhōb bán “Belzebule, kâŋ e e’dǎǎdǎŋ bé mbéb mós abage mós ngíne ábided bad e’dǎǎdǎŋ bé mbéb áte.” ¹⁶ Bémpee ábe béhéde’áá mós akag áte bénhōb bán, álúmed bós e’chemléd ábe é’húú ádyōb. ¹⁷ Mós-’ε ambíí nímāb mewēmten, né-ǎǎ, anláá bós áá, “Aloŋ ké ahée áde ákábne áte, boŋ nchemten méesě, débēb. Abum á ndáb áde nchemtén-ne méesě, dómpe dépāntēd áte. ¹⁸ Nzé édé bán, nkamlen níme Satanε níkábne áte, chán-nō méhenlé atyéem? Nhóbe nē áyāle nyéhóbé bán, mbídte’ bad e’dǎǎdǎŋ bé mbéb áte ne ngíne echē Belzebule. ¹⁹ Nzé ngíne eche Belzebule chós nibenladté ábided bad e’dǎǎdǎŋ bé mbéb áte, né ngíne eche nzéé-’ǎ ábēn bad ábe bébídte e’dǎǎdǎŋ bé mbéb bébenladté? Bēn bós békwid nyé nkáá. ²⁰ Boŋ ngáne édíí nén bán ngíne e Dyōb chós nibenladté ábided bad e’dǎǎdǎŋ bé mbéb áte, nē álúmte nén bán nkamlen ní Dyōb nípedé áfinté echēn. ²¹ Nzé ngíne e mod ebōŋséné yǎl, enone adē dyad, échē chōm ké ehóg éekagké hōm. ²² Boŋ nzé mod awě atómé mós ngíne, abulé mós áte, abwǎgkē-’ε mós, abelé ákōbēn bwēm ábe áwannéé nzum, ákabté-d-ε bwēm ábe ákóbne mós. ²³ Né-ǎǎ, kénzéeé awě eesě ne me, né atēŋgan me. Ane awě eewōŋgán me álad, apáa páán.

*Nzé edǎǎdǎŋ é mbéb étmé mod á yǎl ámpē
(Mat 12.43-45)*

²⁴ “Nzé edǎǎdǎŋ é mbéb ébídé mod áte, ébelé ébwāgē á ehyāŋge áhed abwóg áde ákōmméé áte. Nzé éekude, ébelé éhób áá, ‘Mētīm ámbíd á ndáb eche mémbídtē áte.’ ²⁵ Ape áde épagké-’ε,

ébelé étán née ndáb ésáá áte, bénábpé-'ε chó áte.
²⁶ Héε ékagké bɔɔb, éke épēēn e'dáádəŋ bé mbéb
 bémpēe saámbé ábe é'dé ebébtéd tómaa mwēn,
 boŋ é'hyε é'sól ane mod áte, é'bwóg-ke e'dii áhed.
 Akēn eched, ane mod abâg ebébtéd tómaa ngáne
 ánsēbēē abé."

Menyinge mé mbále

²⁷ Bɔɔb-pɔɔ áde Yesue áhóbé nê, mmwaád nhóg
 átínté e bad, ankánéd ehób ámín aá, "Nnam míbê
 ne abum áde áchyáá wε, ne abii áde ámwánjté wε."
²⁸ Yesue anhób aá, "Nnam mébē dásɔ né bad ábe
 béwóge' Eyale é Dyöb, bébelé-'ε ngáne éhóbεé."

Bad bé' chii béēhīdēē e'chemléd did (Mat 12.38-42)

²⁹ Amute á bad dēmbotéd akəl. Héε Yesue
 áhóbεé nén aá, "Nyongel e'chii edii nyongel e
 e'bébtéd é' bad. Béhede e'chemléd bé menyáké
 anyín, boŋ béekudté, nzése e'chemléd bé
 menyáké ábē Jonaa. ³⁰ Nyaa eche Jonaa ámbēē
 née e'chemléd wée bad bé Ninivε, chɔɔ Mwän-a-
 Moonyon ábēē wée enén nyongel e bad. ³¹ A Mbwe
 mé Nkáásé, mmwaád awē akamlánnáá alon á
 Seba, ányemé á soŋ-tê, nchoo ne nyongel e bad
 bé e'chii. Abíd mbónj echē ékwid bó nkáá. Békwē
 nkáá áyāle ambíd se nchabnede wée nkōŋsé ísógé,
 áhyε déwóglen mam mé debyéé níme Solomonε
 áyágté'áá. Boŋ chii nén mod adé hén awē átómé
 Solomonε. ³² A Mbwe mé Nkáásé bad bé Ninivε
 bényemé á soŋ-tê nchoo ne enén nyongel e bad.
 Bébid mbónj echē ékwid enén nyongel e bad nkáá,
 áyāle bad bé Ninivε bēntédé nímbab mbéb áde
 Jonaa ânkaléé bó Eyale é Dyöb. Boŋ chii nén mod
 adé hén awē átómé Jonaa.

*E'nyínen bé ekíde é' yǎl e mod
(Mat 5.15, 6.22-23)*

³³ “Modmod eémā́' é etrúkánj achod se ákōō chó káa akúdtén chó † á ebwǎg-sé. Boŋ abelé ákēlē chó dásō ámīn, ábel boŋ kénzée awě asóle á ndáb, ányinne ekíde. ³⁴ Díd dósó ádé ngáne etrúkánj é yǎl e mod. Nzé díd ákénlě wε áte, echoŋ yǎl esyǎál chómpē ebélé ekélé. Boŋ nzé déékēnle, yǎl chómpē ebélé elón wε ne ehíntén. ³⁵ Né-óó, nyétóo, ábel chǒm éche ényínte nyé ekíde, éetimé abé chǒm éche étimte' nyé á ehíntén-tê. ³⁶ Nzé édé bán echoŋ yǎl esyǎál elóné ne e'nyínen bé ekíde, ésebán ehíntén édé abwǎg ké ahóg, né yǎl ěmwaá áte, melemlen ngáne etrúkánj épenteé ekíde.”

*Yesue asélé Befarisia ne bemeléde bé mbéndé
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)*

³⁷ A pónde eche Yesue áhóbéé nê, Farisia nhóg, anchélé mó aá, áhyε búmō bédyê ndyééd áwe ndáb. ³⁸ Né-óó ankě, asól á ndáb-te, búmō bédyēē á tébelε. Ane Farisia ambé menyáké ányín bán Yesue eéwopéé mekáá ngáne éhédnádtáá, boŋ ábootéd ndyééd adyé. ³⁹ Dósó Sǎngwéeé álǎnggéé mó aá, “Nóné, nyé Befarisia, nyêwobpe mbwendé ne díse ámbíd e ebwǎg, boŋ adum á bwēm ne ebébtéd bósó bélóné áwen nlem-tê. ⁴⁰ E'dimdim é' bad ngên! Mod awě ahagé ámbíd e ebwǎg, saá mó ahagé kááŋne áte-yε? ⁴¹ Boŋ nyétéd bwēm ábe é'dé áwēd-te, nyébage' betóótōkē bé bad. Né chǒm esyǎāl áyǎl echên ésǎŋ.

---

† **11:33** Donje á kálag dé'só éewóó'é káa akúdtén chó.

42 “Medim ne nyé, Befarisia! Nyêtéde ké meseb ne nduu ne byaá ábíníí é’syāāl bémpēe, nyébage Dyōb donje nhóg átíntê e monje dyōm. Boṅ nyéēhēdēē e’boṅ bé nlém ne edəṅge é Dyōb alúmed. Nyêntəṅgéné nímén mésyāāl abel, ésebán nyêchəbte’ nímíníí.

43 “Medim ne nyé Befarisia! Nyédəə metii mémbáá adyεε á ndáb é mekáne, nyédəə-ε melentεn mé edúbé akud á dyən-tê. 44 Medim ne nyé! Nyédii née soṅ éche ésóomé, éche bad bétóméé ámín, ésebán bébíí.”

45 Dóo meléede a mbéndé nhóg áləṅgεé mó aá, “A-meléed, nzé ehóbe nê nédē né esyāə’ sémpe.”

46 Yesuε ankwentén mó aá, “Medim ne nyémpē bemeléede bé mbéndé! Nyêpəmtad bad nted míme nílélé apém, boṅ nyébən nyéebanée ké ekáá apémed bó mó. 47 Medim ne nyé! Ayāle nén, bekal bé’dəədəṅ ábe besóó bənwū’é, nyélóngé bó soṅ.

48 Né-óo nyébide’ mbón, nyélúmte-ε bán, besóó bəmbel bwám ngáne bənwū’é bekal bé’dəədəṅ. Nyé-’aá nyélóngé bó soṅ. 49 Ayāle nê, Dyōb ne ádē debyéé anhób nén aá, ‘Məlōmē bó ábēm bekal

bé’dəədəṅ ne bembapεε bé nlómag, bəwū behóg, bəhəgkε-ε ábíníí.’ 50 Né-óo, enén nyonṅel e bad chóo ékūd nkógsen áyāle bekal bé’dəədəṅ bəsyāāl

ábe nímāb mekií mésyógkε se á mbooted mé nkōṅsé, 51 mbooted ne mekií míme Abεε átimé’ wéε Sakaria, awə bənwū’é átíntê e menyán mé mendε ne hóm áde ásáá. A mbále, enén nyonṅel e bad ékūd nkógsen áyāle nímé mekan mésyāāl.

52 “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé! Nyékáá e’kii bé ekob é debyéé. Nyébən nyéesaá asól, nyékəə-ε bad bémpēe ábe bəhəde asól.”

⁵³ Ade Yesue ásyəŋgeé áhed áke, bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bêmbootéd mó ahób bwâmbwam, bésɛdté-’ε ekud e mekan. ⁵⁴ Bébélé’áá nímén mésyāēl áhíined mó melám ábel békóben mó awusé.

12

Elébé t̄əŋgene bad bé eləŋgé

(Mat 10.26-27)

¹ Ambíd e pónde ndun e mod enladén áte, káəŋ etál éebédéé. Dóo Yesue ábóótédé bó akalɛn, mbooted ne bembapɛɛ áləŋgē bó nén áá, “Nyétéd pónde ne eləŋgé éche Befarisia, édé n̄əŋgane esultɛn. ² Dyamdyam déesaá á e’koŋnéd-te áde déebíd áwed. Ké ahóg-ke déesaá, áde ásóomé boŋ bán déebyéénné. ³ Dyam ké áhéé-’ε áde nyéhóbé á ehintén-tê, déwōgnéd á e’nyínen bé ekíde. Dyam áde nyékálé-’áá á kun-tê ámbíd e ekob, dékanléd á nhéné.

Ane awě bétəŋgéné abán

(Mat 10.28-31)

⁴ “Amúē, á mbále, nyéewógé mbwóg ne moonyoŋ awě ahele awúu ekob é yǎl ésebán ahele dyam démpēe abel. Awāb eetóméé nê. ⁵ Nlāa nyé mēé, mod awe nyétəŋgéné abán, adfi ane awě nēé ámáá wɛ pemɛ e alongé akoben, awóŋ-’ε ngíne echě ábwéméé wɛ á dū-á-muú. Ne mbále ane móo nyétəŋgéné abán. ⁶ Eesaá mbále nén bán, kábpe ébe ngên, chóo béchannéé ndun étáan-ne? Boŋ ké nê Dyōb déechatánné ké póg. ⁷ Dyōb ábíí káəŋne mesoŋgé mé e’sid ábe é’dé nyé á nló. Né-óó, nyéewógé mbwóg, nyédé etógnén tómaa ndun, ké êmbuú ké áte.

*Akob Yesue káa ábáŋ mǎ á yǎl
(Mat 10.32-33, 12.32, 10.19-20)*

⁸ “A mbále, kénzée awě äbíd me mbón á’sō é’ baányon, Mwǎn-a-Moonyon mómpē äbíd mó mbón á’sō é’ ángel é Dyöb. ⁹ Bon mod awě abáá me áyāl á’sō é’ baányon, me-’e mēbāŋ mó áyāl á’sō é’ ángel é Dyöb. ¹⁰ Kénzée-’e awě ahóbé eyale é mbéb tǎŋene Mwǎn-a-Moonyon, äkūd alagsen, bon kénzée awě ahóbé e’bébtéd é’ mekan tǎŋene Edǎádǎŋ éche Esáá éekudté alagsen. ¹¹ Nzé édé bán bésómné nyé wée belyáged bé dyad ne benkamlene, nyéētāgē áte, ngáne nyékāā’ é káa dyaŋ áde nyéhōbpē, ¹² áyāle nzé pǎndé epedé, Edǎádǎŋ éche Esáá éyāgēd nyé chǒm éche nyétǎŋéné ahób.”

Ngan e eyókél é nhon mí mod

¹³ Átíntē e ene ndun e mod, nhóg anláá Yesue aá, “A-meléed, láá mwǎned wée ákabe sǔmō mbwóg áte.” ¹⁴ Bon Yesue antimtén mó nén aá, “Nzé-módé abǎnné me née mod awě akáadte’ bad, ákabe nyé mbwóg áte?” ¹⁵ Dóo álǎŋgeé bó moosyǎál aá, “Nyétóo, nyéebanné nlém áyāle awón á bwēm, áyāle saké nhon móō ndide moonyon á alonjé.”

¹⁶ Ankalé-’e bó ngan aá, “Nhon mí mod nhóg mémbē. Anwón nzag. Ade ene nzag échyáá, embídéd medyé nkute ne nkute. ¹⁷ Nhon mí mod mē ménhōb áwe nlém tē aá, ‘Chán mébenlé bōob áde etál éelyāgeé wée níkonjgeé medyé?’” ¹⁸ Dóo áddólé áte chósón bon áhōbē aá, ‘Nén dóo mébenlé. Mēpāŋ échém ndáb é e’konjéd, nlón émpēe éche ékálé áte, bon nkúm medyé áwēd-te, ne nhon mímm nisyāál. ¹⁹ A pǎndé eched-taá mēlāā’ é échém

edəəðəŋ meé, nlădté yăl nhən míme médyéé mwé ne mwé. Bəəb-pəó mĕched yăl, rídyâg, mímwâg, ríchogé-’ε alongé.’ ²⁰ Bon Dyöb dénlāā mó nén, aá ‘Edimdim é chöm chén. Nkuu nén dĕn mĕkobén wε pemε e alongé. Abĕ bwĕm é’syāāl ábe émáá-’aá alad áte, nzé-módé wélyāgnĕdtĕ bó?’ ²¹ Nĕ dóó édíí ne ké nzé-módé awĕ akúmmé yăl nhən, bon eésĕ nhən á’sō é’ Dyöb.”

Weétāgĕ áte á alongé
(Mat 6.25-34)

²² Dóó Yesue álāngéé ábĕ bembapεε nén aá, “Né-óó nyéētāgĕ áte á alongé se nyéhōbĕ nén bán cheé nyédyĕĕ, ké’ε cheé nyéwāā’ĕ á yăl. ²³ Alongé átómé ndyééd, échen yăl-le ámpĕ edé etógnĕn tómaa mbóté. ²⁴ Nyénəne’, nkənékən. Méēwĕnĕĕ bwĕm, méēpādĕĕ, méēwóo-’áa hōm áde békongéé medyé. Kénĕ, Dyöb adídte mó! Nyéebíí’ĕ bán nyédé etógnĕn bwāmbwam tómaa menən-ε? ²⁵ Nzé-módé áwen tíntĕ ahele átāg áte kááj, abád ké epun ehóg áwĕ alongé áyāle átagéé áte?*

²⁶ Néε nyé modmod nyéehĕléé mpín mé akan néε mímé abel, cheé ékáj bon nyétagé áte áyāle mam míme mélyógé ásĕ?

²⁷ “Nyénəne’ mbonja ngáne ékwogéé. Eebĕléé ntŭ, éebāngéé mesaŋ. Nlānge nyé nén meé, ké kĕŋ Solomonε ne mímé nhən rísyāāl eewáa’áa mbóté éche épédé échen mbonja ké póg e’bon. ²⁸ Nzé Dyöb áhĕlεε áwāādtĕ e’sum ábĕ é’bāg chíi bon chān béhé bó á dù, né éetómmé nyé awāad né-yε? Chán adúbe ádíí nyé mwāmpín nén?

* **12:25** Abád ké epun ehóg áwĕ alongé káa áchab tómaa ngáne ádíí.

29 “Nyéēbanné nlém bán, cheé nyédyēē káa cheé nyémwēē. Nê déetagté nyé. 30 Echê nyaa é bwēm ch́oo bad bé nkõṅsé béchyεε’é akud. Awên Titée mwên abíí aá nyétógnéné ábén bwēm. 31 Né-ṵó, nyésébe nyéhed mam mé nkamlen ní Dyõb, d́oo Dyõb débéé nyé ábíníí bwēm.

Nhɔn nime ndé ádyõb
(Mat 6.19-21)

32 “A-bãnbã, nyéewógé mbwõg. Echen Sán awóó mewêmten nime mésáá âbe nyé ngíne e nkamlen. 33 Nyésóm áben bwēm, nyébag betóótõkē bé bad m̄oné. Nyéhed ekwε é ngáb éche éehelé amaa ásē. Nyéhê nhɔn ním̄en á e’kõṅnéd ábe é’dé ádyõb, wéε dyamdya deebenlé mó, wéε bechíb béehenlé mó achíb, síi-’ε éehenlé mó adyé. 34 Nyébíí bán wéε nhɔn mbágbkē mod, áhed d́oo nlém-mε mbágbkē mó.

Mod-téé ábê mboṅsén

35 “Nyépûd abad, nyéchod-te etrukán, 36 nêṅgáne bad ábe básine’ echab sán awě akíí á ngande e e’wõngé âbel boṅ nzé ahúú húén, boṅ akumé ekob, b́enednéd mó ábwõg-ábwõg. 37 E’boṅ é’ yǎl áte ne bembaledε ábe echab sán épeé, boṅ atán ngáne b́edyéé epin, básinéé mó. Á mbále áboṅsén, ádíid bó ásē, atómtéd-te bó ndyééd. 38 Ké melúde d́oo ámpéé, káa epõg é mbwεmbwε, boṅ atán bó melemlem, e’boṅ é’ yǎl áte bélyåg é’tán bó. 39 Nyébíi-’ε bán, nzé nwóó-ndáb abyéé’áá pónde eche nchíb ápeé, né ádyéé epin, ésebán atεdte aá, básal mó ndáb. 40 Nyémpē nyétángéné mboṅsén abé, áyāle Mwän-a-Moonyonj äpě á pónde eche nyéewêmtené bán äpě.”

*Mbàledε awě abele nímē nsón
ne nlém nhóg ne awě eébēlē’
(Mat 24.45-51)*

⁴¹ Petro ansédéd aáken, “A-Sán, sé bñn pen-εé ékanléé enén ngan-ε, káa bad bésyāāl?” ⁴² Sánḡwéé ankwentén aá, “Né-ᵋó, nyé mod té ábē nées mbàledε awě awóó debyéé, awě abele-’ε mam níme eche sán álánḡé mó aá ábel. Mó adé mbàledε awě eche sán ábánné aá ákamlen bembàledε ábíníí, ányín-ne nén aá békúdé ádāb akab á ndyééd póndé eché etónḡéné. ⁴³ Nnam mébē ne ane mbàledε awě eche sán áhūū’é, boḡ atán nēḡgáne ábeléé mam níme ányāḡtēnnē mó. ⁴⁴ Ne mbále, nlāḡe nyé nén meé, ane mbàledε eche sán ábané bwēm é’syāāl ábe áwóó áwe mekáá aá ákamlan.

⁴⁵ “Boḡ nzé ane mbàledε adé mbàledε a mbéb, boḡ ahóbé áwe nlém-tē aá, ‘Ebēm áte boḡ echem sán áhūū á eke-tē.’ Né-ᵋó aboótédé ábíníí bembàledε bé bebaád ne bé baachóm ábe bédé ásē eché awanen, ádyāḡ bwēm, ámwāḡ-ke mím mékóbe mó, ⁴⁶ ane mbàledε eche sán áhūū epun éche éewēmteneé ne á póndé eché énkēmbíí’é aá áhūū. Né bēbwēm mó á ebwóg,† békóḡsén-ne mó ne nhel melemlen ne bad ábe bēwúú nló áte. ⁴⁷ Ane mbàledε awě abíí ntíí mé nsón níme sáá-a-ndáb, boḡ eéboḡsene, káa eehíde nímē ntíí ámbíd, ákud mbéte e ḡíne. ⁴⁸ Boḡ ane awě énkēmbíí ntíí, boḡ ábelé epandé, békúdē mó kúdtén. Mod ké ahéé awě bēbúdé abε, né-’aá bēbudté mó ahεδen. Ane-’ε awe bétómténé abud dé abε, né-’aá bétōmēnnē mó abud dé ahεδen.

† 12:46 Bēbwēm mó á ebwóg káa bēsēl mó áte e’són é’be.

Yesue aá mǎpééné nkabén
(Mat 10.34-36)

⁴⁹ “Muú mǎo níhyédé akwéd á nkõñsé. Mendǎñ-’é meé, né mēmmad akóbén. ⁵⁰ Bon ntǎngéné nsébé níkud edusen é metuné, mēmǎd-te chó akud bon nlém mépwiitéd me. ⁵¹ Nyêwêmtan bán, nsañ mǎo níhyédé apreen á nkõñsé-ye? Aáy, saké nsañ, nkabén mǎo nípééné. ⁵² Bootya bǎob áke á’sō, ndáb echē ewóo bad bétáan êkabén áte, béléáan bétǎngén bébe, bébe-’é bétǎngén béléáan.

⁵³ Kǎkǎo ěbē.

Sáá ätǎngēn mwǎn a mwenchóm,
mwǎn a mwenchóm ätǎngēn sáá.
Nyaá ätǎngēn mwǎn a mmwaád,
mwǎn a mmwaád ätǎngēn nyaá.
Nyǎñkálé ätǎngēn mwǎn a mmwaád,
mod mwǎn a mmwaád ätǎngēn nyǎñkálé.”

E’chemléd é’ bīn
(Mat 16.2-3, 5.25-26)

⁵⁴ Yesue anláá amute aá, “Nzé nyényíné mbag ébide á mbəñ, nyêbelé nyêhób bán, ‘Mbúú êchā bǎob’, ébenléd-te áned. ⁵⁵ Nyényíne-’áa epub éhúé’ á pɛd e mbəñ, nyêhōbē’ bán, ‘Enyen ébenēd mod bǎob,’ ébé-’é áned. ⁵⁶ A-bad bé elangé. Néé nyépédé abii ngáne béléáa’ é bīn nén, cheé ékǎá bon nyéehēlē mam níme mébenlad nyé á’sō-te chii nén achem?

⁵⁷ “Cheé ékǎá bon nyébēn nyéehēlē adol áte nén bán, kǎse e akan nén echē ehɛdnad abel? ⁵⁸ Nzé mod ahóbé aá, mókene we á kóte, héd nzii kǎñ nyúmō bétim ásē á nzii. Esebé nê, nzé ahédé we á kóte, kóte chó-’é ěbéé we á mekáá mé plúse, plúse chó-’é éhē we á mbwǎg. ⁵⁹ A mbále, nlǎnge we meé,

weéhēlēē-se ebíd á ndáb e mbwəg-tê wê káəη né etwedé áđōη alúm ásyāəl.”

13

Nyétede abel dé mbéb, nyétimēn Dyöb

¹ Ade Yesue ádíi áhóbēé nê, dōo nguse é bad éche émbē áhed élāηgēé mó ngáne Payledē ánwūū' é bad bé Galilia áde bébágé'áá Dyöb mendē mé e'lém. ² Yesue antimtēn bó aá, “Nédē mewēmtēn médé nyé bán, ábē bad bé Galilia ábe bēnkūd échē eβēn, bétómé ábíníí bésyāəl ebébtéd abé áyāle bēnwēē ene ndín e kwééd-ε? ³ Aáy! A mbále, nzé nyéētēdte mímen mbéb se nyétimēn Dyöb, né nyé moosyāəl nyéēwé, nyébóó-'ε. ⁴ Chán-náa ábíníí dyōm á mod ne waam ábe ntōη-ntōη í ndáb ménkūmtēdte ámín á dyad é Silom, boη béwé? Nédē mewēmtēn médé nyé bán, béntōmtēn ebébtéd abé tómaa bad bésyāəl ábe bēnlōη á Jerusalem-ε? ⁵ Aáy! A mbále, nzé nyéētēdte mímen mbéb se nyétimēn Dyöb, né nyé moosyāəl nyéēwē, nyébóó-'ε.”

Ngan e bwel ábe béechyāā

⁶ Héε Yesue ákálé ngan aá, “Mod anwōη alín á bwel á nzag-tê. Ankě epum é bwel áhed áwedé-mín ngen ne ngen, boη enkēnyínné ké ehóg. ⁷ Héε álāηgēé nnōn-a-nzag aá, ‘Edé bōob mwě rílán áde npagké á bwel-sé hén mwě téé, boη meenyínéé epum ké ehóg. Kwel bó. Chán é'hele é'madé ahōη á ndōob-tē ngēn?’ ⁸ Héε nnōn-a-nzag átímtanné mó aá ‘A-sāη, tēdé bó ké mwě nhóg ámpē. Mēnabé bó ásē, nhíí-'ε bó nkúmbág. ⁹ Nzé é'chyáá e'pum mwě míme ríhúé', né édé bwām. Nzé-'ε béechyāā, né békwl bó.’ ”

*Yesuε adidé mmwaád nhóg
bwâm á Mbwe-mé-nkóme-áte*

¹⁰ Mbwe-mé-nkóme-áte nhóg, Yesuε ayágté'áá bad á ndáb e mekáne póg. ¹¹ Mmwaád ambé áhed awě edáádəŋ é mbéb émbēē áte á etún é dyôm á mwě ne waam. Emběl mbíd enwúmén mó nyaa echě éhelaá yǎl asále áte bwâm. ¹² Ade Yesuε ányíné mó, anchélé mó, aláá mó aá, “A-nyan, nkole níme ékonléé ní máá.” ¹³ Ade ábáné mó mekáá á nló, ane mmwaád ansále yǎl áte ábwōg-ábwōg, ábootéd-tε Dyōb akεn.

¹⁴ Héε mod awě abédé nló á ndáb e mekáne, álíí áyāle adid áde Yesuε ádíde ane mmwaád bwâm á mbwe-mé-nkóme-áte. Alāngē bad aá, “E'pun é'dé ntóób ábe mod átəŋgéné nsón abel. Nzé nyédəá bwâm adyεε nyépē ábē e'pun, saké á mbwe-mé-nkóme-áte.” ¹⁵ Héε Səŋgwéé ákwentanné aá, “Nyédoge bad. Nyé ahéé eéhunné nyag káa ésel á ebem-tē se ákēn chó á edíb á mbwe-mé-nkóme-áte? ¹⁶ Anén mmwaád adíí mwān awe Abrahamε. Satanε anhan mó ne nkole á etún é dyôm á mwě ne waam. Nyéláa mε ké mbéb móo rídé, áhúd mó á mehangé á mbwe-mé-nkóme-áte?” ¹⁷ Chōm éche ánhōbpē énwōgəd bad ábe bétəŋgánnáá mó e'sōn. Moosyáál anwóg menyŋge áyāle mam mé ményáké níme Yesuε ámbenlé.

*Ngan ébε é nkamlεn ní Dyōb:
Ngan e mbál níme ríchiné
(Mat 13.31-32; Mak 4.30-32)*

¹⁸ Yesuε anhób aá, “Chán nkamlεn ní Dyōb ríkóó abé? Cheé ríhele ríhəgtén mó-yēē? ¹⁹ Ndíí nēŋgáne mbwé e mbál-e-bū echě mod átédé bon ásob á

nzag-tê. Ade ékwógé, étim bwel bën, menon méhyě melōn á ngen-tê.”

Ngan e esulten

(Mat 13.33)

²⁰ Yesue ansedéd aáken, “Cheé ríhēle ríhəgtén nkamlen ní Dyōb-é? ²¹ Ndíi nēngáne esulten éche mmwaád ámuúnédé asii á pân é mbumé ní ngun éláán kóōn ésule.”

Asól á ekob éche échíné áte

(Mat 7.13-14, 21-23)

²² Yesue andíi ambé á eke-tê éche ákágé’áá á Jerusalem. Dyad téé áde átómé’áá, ámbáá ne ásad, ayógté’áá bad. ²³ Mod nhóg ansedéd mó aáken, “A-Sángú, mesongé mé bad níme Dyōb désongé alongé, mébuú áte káa méebuú’é?” Yesue anláá bad áhed aá, ²⁴ “Nyéwanen káōn nyésōl á ekob éche échíné áte, áyāle, á mbále, ekud á bad éwanén asól, bon béehenlé. ²⁵ Póndé ěpě echē nwóó-ndáb áhidéé ásē, bon ápēn ekob. Ene póndé dōo nyébootédté atyéem á ebwóg, bon nyékumé’ ekob nyéhōbē bán, ‘A-Sán, dibnéd sé ekob.’ Mó-’ε átimtén nyé aá, ‘Meebíí’é wéε nyébidé.’ ²⁶ Nyé-’ε nyéhōb bán, ‘Syánē dendyé ndyééd, demmwé-’ε mīm hōm ahóg, eyógté’áá-’ε áwēd myad.’ ²⁷ Átimtén nyé aá, ‘Syánē deewōhneé dyamdyam. Nyésyā mē á dīd-te. E’bébtéd é’ bad ngēn!’ ²⁸ Ade nyényinnē Abrahamε, Aisige ne Jakōbe bōōbe bekal bé’dāōdān bédé á nkamlen ní Dyōb-te, bon nyé pēn nyéchág á ebwóg, achii dé awé ne adyé dé meson á nsəl, dōo détéđ etál póndé eched. ²⁹ Bad bébid á akuu ne á mbān, á mekonekone ne á mehúléhúlé, bétéd medii á

ngande e nkamlɛn ní Dyöb. ³⁰ A pón dé eched, bad ábe bēnlɔg mbíd bóó bétim á'sō, bé'sō-'ε bēlyag mbíd.”

*Yesuε alebe áyāle bad bé Jerusalem
(Mat 23.37-39)*

³¹ Melemlem mé pón dé nguse é Befarisia êmpɛ wée Yesuε, bēlāngē mó bán, “Syáá hén, ékag hóm démpēe, áyāle kēη Herode aheɛde we awúu.”

³² Yesuε ankwentén bó aá, “Nyéke nyéláa échē esob bán, ‘Chii ne chān mēhūd bad e'dáádəη bé mbéb áte, níchōōd-τε bad, boη súú éβε mēmād rímēm nsón.’ ³³ Boη ké chān ébēē, ntāηgéné abé á nzii chii, chān, ne sú éβε, áyāle éeboo'é bán, nkal é'dáádəη áwē hóm démpēe ésebán á Jerusalem.

³⁴ Wóowó! A-bad bé Jerusalem, nyéwúε bekal-bé-e'dáádəη nyéwúēnnē-'ε bad meláá ábe Dyöb álómé! Nkénwān áte ngen ne ngen álad nyé áte nēηgáne nyaá-kúb ákútanné bán, boη nyéehédeé etál! ³⁵ Nyénəne', Dyöb déteɛde echen ndáb. A mbále, nlāηge nyé nén meé, nyéenyínénné me díd ámpē kááη ne á pón dé eche nyéēhōbpē bán, ‘Nnam ne ane awē apedé á dīn á Sāηgú.’ ”

14

Yesuε achōηté mod awē melóg mékóbé

¹ Mbwe nhóg Yesuε ankē ndyééd adyé wée ndəle a Farisia póg. Nén démbē a mbwe-mé-nkóme-áte. Ade ápédé áwed, bénóné'áá mó chodchod. ² Mod mó-'ε ambē áhed awē melóg mémbídtē á yāl. ³ Héε Yesuε áseɛtεé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia aáken, “Edé kunze ádid mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte, ngé éesaá?” ⁴ Boη bénkēnhōbpé

dynamdynam. Dóo ákóbé ane mod awe melóg mébidé á yǎl á ekáá, ádidé mó bwâm, asúúd-te mó á ndáb. ⁵ Ambīd e nê dóo ásεdtεé bó aáken, “Nyé ahéé adé awě mwǎn káa nyag éhūnnē echóg, boŋ eékag chό abided ábwōg-ábwōg, ké émbē bán á mbwε-mé-nkóme-áte?” ⁶ Boŋ bénkênwóngé dyamdynam áhób.

Akε dé e'ken ne akob dé nken

⁷ Ade Yesuε anyíné bad ábe bēnlēbēē ádyé ndyééd bésyāāl ábe bépédé bēbóótédé medii mémháá apwεd, ankalé bó enén ngan aá, ⁸ “Nzé mod alébpé wε ngande, weépāg-ε éhεdé e'dii é'mháá, áyāle éhεle ébé né belébpé mod ampée awě adelé áte tómaa wε. ⁹ Nzé ene nyaa e mod epedé-'ε, mod awě alébpé nyé moosyāāl ālāā wε aá, ‘Bεé anén mod atii.’ A pónde eched dóo étiméé atii asad atéd ne akwáké. ¹⁰ Boŋ nzé epedé ene ndín e hōm, etédεé e'dii ábe é'dé á ahángé, ábel nén nzé nwóó-ngande anyíné wε, móō ālāā wε aá, ‘Amúē, ké édyεε á atii ámbáá híní.’ A pónde eched dóo ékudεé edúbé átíntē e bad ábe nyáābōō nyétédé tébelε. ¹¹ Né-ōó, nyébíi bán, kénzεé awě achágté yǎl, Dyōb désudéd mó. Kénzεé-'ε awě asüdté yǎl Dyōb déchāgēd mó.”

¹² Hé-'aá álāngεé mod awě anlébé mó nén aá, “Nzé ehóbé wεé, móchage' ngande, weehóbé wεé mólébpε áboŋ bēn, káa áboŋ baányan, káa echoŋ túmbé, káa bewóŋ bé ngáb ábe nyáābōō nyébyééné. Nzé ehídé nē, né bómpē bélébē wε. Nē ábele átim ehéen ne metuuten. ¹³ Boŋ nzé echagé ngande, elébé dásō betóótōkē bé bad, ne bad ábe béhúné epεd, bóōbe bad ábe békwdé

ndím. ¹⁴ Nzé ebelé nê, né wëküd nsimé áyāle béehenlé wε asábe ámbīd. Dyōb dēsābē wε áde bad bé bwām bépuú'é.”

Ngan e sánkalaa a ngande
(Mat 22.1-10)

¹⁵ Ade mod nhóg awě bóobe Yesue béntēd tébele áwógé nê, dōo álângeé Yesue aá, “Nsimé ne bad ábe bédyē ndyéed á ngande e nkamlēn ní Dyōb!” ¹⁶ Dōo Yesue álângeé bó aá, “Mod nhóg anchäg sánkalaa a ngande, ábūd-tε bad alébe. ¹⁷ Ade pónde e ngande épédé, anlóm awe mbaledε wée beken ábe ánlēbēē aá, ‘Nyéhyag, mbonśén řsyāāl nímáá abé.’ ¹⁸ Bon bó moosyāál, bēmbotéd mechánge abε nhógē-nhógē. Nhóg anhób aá, ‘Nchané etúú, ntángeéné chó akε dé anyín. Nchaa wε, méehenlé ahyε.’ ¹⁹ Ampée anhób aá, ‘Bōob nēn dēn, dōo nchané nlád ní nyag řtáan éche élié’ nzag. Chóo řkagké ahagtēn nēn. Sōn, méehenlé apε!’ ²⁰ Ampée-’ε anhób aá, ‘Nkudé sómbé ekóólé-ekóólé. Né-ōó, méehenlé apε!’ ²¹ Ane mbaledε antīm ámbīd, áke aláá eche sán mam mésyāāl. Dōo ekanj ékóbé eche sán áte, bonj álōmē ane mbaledε. Anhób aá, ‘Käg mehélé, ékag á ntēm ní nzii, kááñne á mēte mé nzii mé dyad-tē, éhúen betóótōkē bé bad, ne ábe béhúné eped, ne ábe békwédé ndím, ne ábe béehelé akε.’ ²² Eebeméé áte ane mbaledε anhuú ámbīd, aláá sáá-a-ndáb aá, ‘A-sán, mbelé ngáne wénhōbpē, bonj ké nê, etál élyógé édé.’ ²³ Dōo Sáá-a-ndáb áhóbéé aá, ‘Käg á nzii émbáá ne nzii é mehín, échéle kénzée wée áhyag ábel bonj ndáb élōn. ²⁴ A mbále, mod ké nhóg awě ménsēbēē alébe, éewógké chōm ké ehóg á nsal á ngande-tē hén!’ ”

Abé mbapεε
(*Mat 10.37-38*)

²⁵ Mbwε nhóg ndun e mod éhídé'áá Yesuε ámbid. Héε ábóótédé bó aláa nén aá, ²⁶ “Nzé mod ahóbé aá, mómhíde me, ésebán achădténé nyaá, sáá, mwaád, bǎn, baányan, kóǎne áđē alongé đēn, ene ndín e mod eékwognedéé ábē awēm mbapεε. ²⁷ Kénzée awē eepéme áđē awog, bon áhídnē me, eékwognedéé ábē awēm mbapεε.

²⁸ “Nzé-módé ábē awē áwōη mewēmten álon sánkalaa a ndáb, bon eesébpé adyεε ásē, áhəgtēn nkun míme ene ndáb étēdtē móm, ábíi ké mómhēl chómamad, káa mómhēnlé? ²⁹ Nzé amaá-'ε ndáb asume, bon eéhele chómamad, moosyǎál awē anyíné abelé ábootéd mómawel, bēhǎbē ³⁰ bán, ‘Mod nhóg ansáá ndáb, bon eéheleé chómamad.’

³¹ “Nzé kǎη póg ewémténé waáb kǎη bel akum, abelé asébé yǎl ahəg á ekáá ké mesongé mé sánze míme áwóó dyam dyóm dé ekálé, bēhēl ábe waáb awē awóó sánze dyam móom mé ekálé mébe. ³² Nzé anyíné aá mómkwognedéé, abelé alóm belyáged bé dyad á'sō wéε waáb, waáb adēpe móm bēnben, ábel nén békóm nsaη. ³³ Melemlem nē dómédíi né ké nzée awē eehúde chóm ásyǎál nlém. Ene ndín e mod eékwognedéé awēm mbapεε ábē.

Nkwě níme níbódé e'nyin
(*Mat 5.13; Mak 9.50*)

³⁴ “Nyébíi bán nkwě rídé chóm é bwám. Bon nzé níbódé alaη, chán bēhele-se bényinéd mómámpē? ³⁵ Méesaá dyam dé abelen ámpē. Apim dóm bépimeé móm. Bad ábe bémwóó metúu, bésōηten bwám.”

15

Ngan e ndyɔŋ ní mbód níme mém̄bɔɔ
(Mat 18.12-14)

¹ Mbwe nhóg belad bé tááse ne bebel bé mbéb bémpēe, bémpě wée Yesue. ² Dóɔ Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bényonɣéé áte bán, “Nédē anén mod awonɣe bebel bé mbéb, bóbɔɔ bédyagke ndyééd hóm ahóg.” ³ Héé Yesue ákánlé bó ngan nén aá,

⁴ “Nzé-módé adé awě äwōŋ mbwókel é ndyɔŋ ní mbód, bon nhóg níbɔɔ, bon eétedé níminí móom mé ndyɔŋ ní mbód abog ne abog á etún-tê, áke dé ahed níme nhóg níme níbɔɔ káŋŋ né adĩbté mɔ? ⁵ Adibed áde ádibte-’áa mɔ, áhāg mɔ á abɔl ne menyinɣe mésyāā. ⁶ Bon née ápédé á dyad-tê álad besón bé ehoŋ ne baányan áte, aláá bó aá, ‘Syānē déwōg menyinɣe áyāle ndĩbté nímem ndyɔŋ ní mbód níme mém̄bɔɔ?’ ” ⁷ Yesue ambád ámpē aá, “melemlem-’aá nílāngéé nyé mēé, menyinɣe métóm abé nê ádyōb ámin e mbelé-mbéb nhóg awě atédé abel dé mbéb bon atimné Dyōb tómaa ámin e móom mé bad abog ne abog ábe bésáá, ábe béehednád ahəŋɣen.

Ngan e kábpe echě embɔɔ

⁸ “Káa, mmwaád ahée adé awě äwōŋ kábpe dyóm, bon née póg ébɔɔ, eéchōdē’ ekag, bon áhedé ndáb áte, atón ahed káŋŋ né adĩbté chɔ? ⁹ Adibed áde ádibte-’áa chɔ, alade baáb ne baányan áte, aláá bó aá, ‘Nyéwóɣen me menyinɣe áyāle ndĩbté ene kábpe echě embɔɔ me.’ ¹⁰ Melemlem-’aá nílāngéé nyé nén mēé, menyinɣe métóm abé nê

ádyōb ámīn e mbelé-mbéb nhóg awě atědté abel dé mbéb boŋ átīmēn Dyōb.”

Ngan e mwān awě ambóo

¹¹ Yesue ambád ahób aá, “Mod nhóg ambé, anchyáá bǎn bé baachóm bébe. ¹² Dóo epun ehóg, mwān asad álāngē sáá nén aá, ‘A-sán, beé me ádēm akab á mbwóg áde rítāngéné akud.’ Héε sáá átédé chōm ésyāāl éche ánwōngē, boŋ ákabpé bó áte. ¹³ Nguse é e’pun étómé-’aá, boŋ mwān asad áladé nímē nted rísyāāl, ákǎg á alonj démpēe áde áchábnédé. Awed-taá ápédé boŋ ábootéd alonjé á mbaambaa achog, ábēbtē ngáb esyāál echē ánwōngē. ¹⁴ Ade chōm ésyāāl émáá mó áyāl né bōob, sánkalaa a nzaa anhún á alonj-tē wē. Atóg dō-’ε ábóótédé mó asól áyāl ngīne-ngīne. ¹⁵ Héε ákíi kunze e mod póg atán á dyad-tē wē, áchóm mwǎ nsón. Ane mod mó-’ε alóm mó aá, áke ádídtad mó esog é nguu. ¹⁶ Anwónj á mewēmtēn aá, móslōntē abum ké ne medyé mé nguu, boŋ modmod enkēmbaá mó chōmchōm éche áhēlēse adyé. ¹⁷ Dóo ádyéé chóónj, boŋ ákwánlád, áhōbē aá, ‘Nōné’ ngáne bembaledε bélóné echem sánj á ndábte, boŋ ké nē bedyāg medyé méchōbe ásē, boŋ me-’ε nīwāg nzaa hén! ¹⁸ Měsyáó, níke ntán echem sánj, nláá mó meé, A-sán, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōŋ. ¹⁹ Mmēn meékwognedε áchāgned néε awonj mwān ámpē. Téd me ké nēngáne awōŋ mbaledε nhóg.’

²⁰ “Hē dóo ápádté ásē, boŋ ásūē’ á dyad wéε sáá. Boŋ áde ákwógé ape á ndáb nē, sáá annyín mó mwǎ etún. Ankóbtén sáá ngol. Sáá annyāgéd, alúm mwān ámīn, ahé mó tâl. ²¹ Dóo mwān álāngē

mó nén aá, ‘A-sán, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōη. Meékwognedεé âchægned née mwän awōη ámpē.’ ²² Hée sáá mó-’ε áchénlé ábē bembæledε, álāηgē bó nén aá, ‘Nyéhyiinad με nsob míme rítómténé adāη nê, á mehélé-te. Nyéwáad mó mó á yäl. Nyéhê-’ε mó ebōη á ekáá, nyéhê-’ε mó metámbe a ékuu. ²³ Nyétêd nchóm-é-nyag awē dékálté nê, nyékwel mó, ábel nén, syánē moosyāäl dédyê débelle apaté. ²⁴ Nyêbíí bán, awem mwän nén ammad awé, boη atimé ámbíd á alongé. Ambóó, boη abídé áwed.’ Hé-’aá bébóótédé ngande achog.

²⁵ “Mmén mésyāäl mēmbenléd áde mwānyāη ambáá adíí á nzag-tê. Ade áhuú, dōó áwógεé bad békóne, béságe-’ε bwēm á ndáb-te. ²⁶ Dōó áchénlé mbæledε nhóg, boη ásedté mó dyam áde ábenlaad. ²⁷ Dōó mbæledε ne álúmtεé mó áte nén aá, ‘Pón mwānyoη ahúú ámbíd-óó. Sóó akwēnlé mó nchóm-é-nyag ne, áyāle anyínen áde anyínné mó dīd ámpē, ésebán dyamdyam ábélé mó.’

²⁸⁻²⁹ “Awóg áde áwógé nê, anlīη, eékwentene asól á ndáb-te. Hée sáá abídé á ebwóg, boη áhyε achāη mó. Dōó mó-’ε átimtanné sáá nén aá, ‘Nōné’, meé nkéndyεén we hén mwē ne mwē áde mibenléε we ntū mé nsón, ésebán nwúene we nló áte. Boη ké echεd é mbód weébāgēē με weé, míbel apaté ne ábēm bēd. ³⁰ Boη ngáne awoη mwän a nlém ápédé ámbíd, mó awē amaá echoη ngáb esyāäl abébed ne bekwaleε, ewúúdé mó nyag echē etómténé akál.’ ³¹ Hée sáá álāηgεé mó nén, ‘A-mwän, we-εé edé ne με hén póndé ésyāäl. Kéchéé éche ríwóó-’ε édii échōη. ³² Embē bwām syánē áchog ngande, áwóg menyīηge. Nén, mwānyoη ammad awé, boη atimé ámbíd á alongé. Ambóó, boη abídé áwed.’ ”

16

Ngan e mbaledε awě abédé mwane

¹ Yesue anláá ábē bembapεε ámpē aá, “Nhon ní mod nhóg mémbě. Bad bényhε mós aláa bán awě mbaledε ambáá abéhte mós ngáb. ² Héε nímē nhon ní mod rílóme mbaledε awed achæg, bonj ásedté mós aá, ‘Ebál é póle éhéé ríwógéé áyāl echôn nén? Lúméd me áte ngáne mesonjé mé bwēm níme mēmbanéé ásē echôn médíí, áyāle échē etál é nsón é mááné wε áte.’ ³ Dóó mbaledε ádólé áte chóonj bonj áhōbē aá, ‘Chán-nō mébenlé bōob áde echem sánj áhedéé me ahúd á nsón? Ngíne eésáá me echē ríkwenléé nzag. Nzé ntimé-’ε á nchómbé, né nē dépiinéd me akwágké á ngíne. ⁴ Ahâ, nkudé debyéé áde méhægké, ábel bonj ké á nsón dóó bēnhūdtē me, bad bélyǵg békōb me nken áwab mendáb.’

⁵ “Héε áchénlé mod téé awě anwálé sáá alúm, áchægé bó nhógē-nhógē. Ade mod e’só ápédé, ansédéd mós aáken, ‘Mesonjé métānj echem sánj ékáléé wε?’ ⁶ Ane mod aá, ‘Mbwókkel é e’kwém é’ mōl waam.’ Ane mbaledε anláá mós aá, ‘Nōné’, echonj kálag e melúm chó nén. Dyéé ásē, étel á mehélé-te wεé, mbwókkel é e’kwém é’niin.’

⁷ Ansédéd mod awě alónténé bébe aá, ‘Alúm áde wε mesonjé métānj?’ Ane anhób aá, ‘Mbwókkel é nkute ní ngun éláán.’ Ane mbaledε anláá mós aá, ‘Kōb echonj kálag, étel wεé, mbwókkel é nkute ébe.’

⁸ Ade nímē nhon ní mod ríwógéé nē, ménkēméd échē ekúkú é mbaledε aá, ‘Abēnlédé debyéé á bwām.’ ” Yesue ambád áte nén aá, “Nē dóó bad ábe bēhíde mekan mé nkōjsé bédíí. Bédé mehél áhægen échāb nyaa é bad debyéé, tómaa bad ábe bēhíde e’nyínen bé ekíde é’ Dyōb.” ⁹ Yesue

ambád aá, “Nláa-’ε nyé mεέ, nyéβenled nhon mé nkõhsé, âkób e’chon, áyāle á pónde eche mémaa’έ áte, békob nyé nken wέε bad bédyεε’έ á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁰ Ké nzé-módé awě awánlé mpín mé akan bwâm, né āwālē ámbáá bwâm. Kénzέέ-’ε awě eéhele mpín mé akan awále, né eehenlé ké ámbáá awále. ¹¹ Nzé édé-’ε bán, weewánlé ngáb e nkõhsé ngáne étánǵéné awále, nzé-módé ābě wε nhon mí mbále. ¹² Nέε wéewánlé nhon míme méesě nímõη bwâm, nzé-módé ābǵ wε nhon nímõη mwèn?”

¹³ “Modmod eéhēlē-se abé mbaledε a bewõη béβε. Alūmēd nhóg edǵnge tómaa aníní, ké’ε átimēn nhóg, abǵnge aníní áyāl. Weéhēlē-se ebé mbaledε a bad béβε abé ahóg. Weéhēlē-se ebé mbaledε a Dyõb se ebé-’ε mbaledε a mǵné.”

Nguse é ngan éche Yesue

(Mat 11.12-13, 5.31-32; Mak 10.11-12)

¹⁴ Befarisia bénwõg nímén mésyāāl, boη ngáne bémbēē bedǵn bé ngáb, bénswēdē mó swédtn. ¹⁵ Yesue anláá bó aá, “Nyédii bad ábe bélúmte bán bésáá á’sõ é’ bad, boη Dyõb ábíí nyé nlém áte. Kéchéé éche baányon békēmtéé, édii abúú ngēn á’sõ é’ Dyõb.” ¹⁶ Yesue ambád bó aláa aá, “Mam míme mēntenléd á kálag é mbéndé é Dyõb, bekal bé’dǵdǵn bǵmpē bēnhōb mó kǵǵne á pónde eche Jǵne. Taase nē, nkalan mí bwâm mé nkamlen ní Dyõb ríkanlad, mod tée-’ε abune nímē nkamlen abé áte.

¹⁷ “Ké nēηǵáne nkon rísé ne mí mín béhele bémaa, atǵte ké ahóg á mbéndé e Dyõb déekwáá.

¹⁸ “Kénzέέ awě anané mwaád, boη awõη mmwaád ampée, né akábé asón. Ké nzé-módε-’έ

awě awóó mmwaád awě bénáné á ndáb e'wóηgé, né akábé asón.

Ngan e nhon mí mod ne Lazarose

¹⁹ “Nhon mí mod nhóg mémbē, kase é mebad chóó áwáá'áá á yǎl. Mwenze ne mwenze móó ádyágáá mbwe téé. ²⁰ Ntógétōke mí mod nhóg mó-’ε ḡnánǵé’áá áwē mmwe mé e’ké bán Lazarose. E’kwese bénlōn mó á yǎl. ²¹ Mewēmtēn mémbē mó aá, bēbe mó púuted é medyé éche éhúné’áá á tébele a nhon mí mod. Mbwé chóó épágé’áá áhed, bon ényāηgē mó e’kwese áte.

²² “Ade ntógétōke mí mod mē ḡwédé, ángel éntēd mó, ékēēn mó á akéb áde Abrahamε. Mmē nhon mí mod mómpē ménwē, béli-me-’ε mó. ²³ A mbwóg e kwéed wé, nhon mí mod mbédé á metuné-te. Héε ányéné nló ámīn bon anyīn Abrahamε se wíní, ne Lazarose áwe akéb. ²⁴ Dóó álēbpéé nēn aá, ‘A-Tē Abraham, sōn, wóg me ngǎl, élōm Lazarose átode dúu dé e’mii á mendīb-te, áhyε áhóded me echém, áyāle meewógéé bu á dū-á-muú hén.’ ²⁵ Abrahamε anláá mó aá, ‘A-mwǎn, ewēmtan á pónde eche wémbēē á nkōηsé ngáne wēnkudté bwēm é’ bwām, bon Lazarose mó-’ε ákūd bwēm bé mbéb-ε? Bóob-póó awóge nímé menyīηge hén, wēmpē edé á metuné-te. ²⁶ Néε éhúdé nē áte, wéε sédíí ne wéε edíí, sǎηkalaa a mbāη akabé syánē áte, ábel nēn mod eéhēlē asyāē wén se ápe wē. Modmod eéhēlē-’áá ásyāē wē, se ápē áwēd.’ ²⁷ Nhon mí mod ménhōb aá, ‘Ncháa-óó, a-Tē meé, élōm Lazarose á ndáb echē echem sǎη. ²⁸ Nlyógé bǎnned bétáan. Akε álēb bó ábel nēn, bómpē béepǎg á hōm dé metuné hén.’ ²⁹ Abrahamε anhób aá, ‘Béwóó metelag míme Mosεε ne míme bekal bé’dáédāη. Béwógen

chõm-ée bétélé ásē.’ ³⁰ Nhõn mí mod ménhõb aá, ‘Aáy, a-Tê Abraham. Nzé mod akií bó atán awě abídé á mbwóg é kwééd, né bétédé abel dé mbéb bétimēn Dyõb.’ ³¹ Hée Abrahamε áhóbée aá, ‘Nzé béekwεntεne Mosεε ne bekal bé’dǎǎdǎη awógεn, né béewógénné ké mod awě apuúdé á mbwóg e kwééd bon aláá bó.’ ”

17

Abeled mod mbéb

(*Mat 18.6-7, 21-22; Mak 9.42*)

¹ Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyébii bán mekágsen míme mébelte bad mbéb métǎngéné nyé apii. Bon édé ngǎl ne kénzée awě ǎpεén mó! ² Embē mbon né bēntǎǎ ene ndín e mod sǎηkalaa a aláá á nkǎη, bébwém mó á edíb-te, tómaa mó ábeled ábén bēndem mbéb. ³ Nyétédεn yǎl pǎndé.

“Nzé mwǎnyon abelé wε dyam dé mbéb, échu mó aláá wεé nê déeboó’é. Nzé achemé-’ε ádē awusé bon ahǎηléné, élagsén mó. ⁴ Nzé apǎnné wε ngen saámbe áyǎle epun é bín, bon apedé-’ε áwõη ngen saámbe áchóm alagsen aá, ‘Nhǎηléné’, etǎngéné mó alagsen.”

Adúbe déechinéé

⁵ Bembapεε bé nlomag bénlāá Sǎηgwée bán, “Wéd sé adúbe áte.” ⁶ Sǎηgwée anhób aá, “Nzé nyēnwõη adúbe áde áde mwǎmpín nēηgáne mbál-e-bũ, né nyéēkamlén ádén alín dé e’sáá bán, ‘Abwεl, wubé ásē, éke ésumen á edíb é nkwě-te’, é’wógén-ne nyé.

Abel dé nsõn

⁷ “Détéd bán, nyé mod nhóg nyēwóó mbǎledε awě akií nzag alii, káa akií ânõn rídyõη mí mbód.

Nzé ahúú á nsón, chán wélāā'é mós? Wëlāā mós wεé, 'Hyě édyεε ásē hén, édyê ndyééd,' ⁸ káa wεé, 'Belé me ndyééd étômteð me, étyéem-me á nkæg, káəŋ mímad adyé, boŋ ámbíð é pónðé, wε-'ε édyâg?' ⁹ Nyéláa me ké wēsāgnēn ane mbəleðe áyāle ábélé míme nsón? ¹⁰ Né-óó nyémpē, nzé nyēmaá chōm ésyāal éche bétíínédé nyé abel, nyéhōb bán, 'Sēdii bembəleðe ngēn, mímed nsón-naá sébélé sé gāne.' ”

Yesue asánté bad bé meləŋ dyōm

¹¹ Ade Yesue ákagké á Jerusalem, atómé'áá á nchii ní nzii mé alon á Samaria ne alon á Galilia. ¹² Asól áde ásólé mwā dyad nhóg, antán bad dyōm ábe meləŋ mékóbé. Bentyēem nchabnede, ¹³ bélébpē mós ne esaád bán, “A-Yesu, a-Sāŋ, sōn, wóg sé ngəl!” ¹⁴ Ade ányíne bós, anláá bós aá, “Nyékag wéε beprise, nyélúmed bós yəl.” Ade békagké nê, yəl é nsāŋ bós.* ¹⁵ Bós mod nhóg, annyín nén aá módyéé bwām. Héε átíme ámbíð, ákené Dyōb ne ehób éche échágké. ¹⁶ Ankwe Yesue á mekuu, ásāgnān mós. Anén mod abédéε mod a Samaria. ¹⁷ Yesue ansedéd mós aáken, “Eesaá mbále bán nsánté nyé bad dyōm-ε? Héε ábíníí abog bédíí? ¹⁸ Nédē mod ké nhóg ampée eétiméé ámbíð áhye dé abe Dyōb mekenag, eétóméé anén

---

* **17:14** Asáad á yəl: Nzé meləŋ ménkōb mod bétédé'áá mós néε mod awě eesáa. Bébéné'áá mós bán, eesíté wéε bad bédíí. Prise chóo énwōŋ kunze ásimen mod meləŋ boŋ ébíðed mbakú nén bán asáa, boŋ ábootéd ape wéε bad bédíí.

mod a nken-ε?”† 19 Héε álânγεέ mó aá, “Tyéém ámín, ékag. Adôn adúbe ádídé wε bwâm.”

Ερε é nkamlen ní Dyöb

(Mat 24.23-28, 37-41)

20 Befarisia bēnsédéd Yesuε bánken, “Póndé ehéé nkamlen ní Dyöb méπεέ?” Yesuε anláá bó aá, “Nkamlen ní Dyöb méesaá dyam áde mod ányínnεέ díd, 21 káa dyam áde mod áhōbpē aá, ‘Nōné,’ mômén,’ káa ‘mômíníí.’ Aáy, nkamlen ní Dyöb ní máá abé átínté echên.” 22 Héε álânγεέ bem-bapeε nén aá, “E’pun é’ bín é’ húε á’sō ábe nyédanγé bán né nyényín ké mbwε nhóg níme Mwän-a-Moonyon alúmēdtē nyé yäl, bon nyéenyínné. 23 Bělāā nyé á póndé echéd bán, ‘Mōnén,’ káa ‘Mōníníí,’ bon nyéehántán bó. 24 Ayāle, ngáne emwεdmwεd étómεé, bon épenté ngob e Dyöb pεd póg ne eníníí, nê dōo epun éche Mwän-a-Moonyon áπεé ébēē. 25 Bon édēbé nê, atánγéné metuné híin akud. Káηne enén nyonγel e bad eébāη mó áyāl. 26 Ngáne émbēē á póndé eche Noa, nê dōo ébēē á póndé echē Mwän-a-Moonyon. 27 Bad bédyágé’áá medyé, bémwāg mīm, baachóm béwóó’áá bebaád, bebaád-te békāg á mewónγé káη ne mbwε níme Noa ásólé á bǎle é’mbáá-te bon mbúú echó, mesén mélóne, méhōōd ábé bad bésyāāl. 28 Melemlem nê dōo émbēē á póndé eche Lote. Bad bédyágé’áá medyé, bémwāg mīm, békābē dyon, béwēnē bwēm, bélōō-ε mendáb. 29 Bon mbwε níme Lote ásyónγé á dyad á Sodom,

† 17:18 Bad bé Israel béntēd bad bé Samaria néε benzínéé. Bóbóo béekagé’áá ké mwāmpín áyāle nyaa e mekan mé mbwóg ne mekan mé alon. Ké nyaa e abele á Dyöb ne hōm dé mekáne bémbē bó nhāηlén.

mímê mbwε dên muú ne meláá níme méhyântan, mémbid ádyōb nêe mbúú, ríwúú ábê bad bésyā̄l.
³⁰ Melemlem nê dōo ébēē nímê mbwε níme Mwān-a-Moonyon anyinnēdte.

³¹ “Eché epun, mod awě adé á nnon rí ndáb mín áde nhon rídíí mós á ndáb-te, eétagné asud ásē áhye dé atéd mós. Melemlem-’aá mod awě adé á nzag-tê, eétagné atim ámbid á ndáb. ³² Nyewêmtēn dyam áde dēmbenléd ne Lote mwaád. ³³ Kénzéeé awě awóó mewêmtēn áson ádē alongé, ábōd dós. Kénzéeé-’ε awě abódé ádē alongé, né asóó dós. ³⁴ A mbáale, bad bébe bénaá anon ahóg nkuu, bétéd nhóg, bétēdē aníníí. ³⁵ Bebaád bébe békogé medyé, bétéd nhóg, bétēdē aníníí.”† ³⁷ Dós bembapεε bésēdtéé mós bán “A-Sán, héé nê débenlédte?” Yesuε antimtén bó aá, “Wéε ndim ríbagkē, áhed dós behōgné béladnéé.”

18

Ngan e ngwεε e mod bó nkúd é mmwaád

¹ Yesuε ankalé ábē bembapεε ngan álúmed bó áte nēn aá, bétāngéné békānē pōndé tée ésebán behūnte nlém á abum. ² Anhób aá, “Mod abédé dyad ahóg, awě akáadte’ bad. Ane mod eebáa’áá Dyōb, eébage’áá-’ε modmod edúbé. ³ Nkúd é mmwaád-te abédé melemlem mé dyad, eémaa’áá’ wéε ane mod. Pōndé tée álāngē mós aá, ‘Sé mod sēwōgné mehób. Káád sé ésuud mε nzom.’ ⁴ A mbooted ane mod enkēnháá mós dúu. Bon ámbid é pōndé anláá yāl aá, ‘Ké nēngáne méebagéé Dyōb

† **17:35** Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 36: Bad bébe bébē á nzag-tê. Bétéd nhóg, bétēdē aníníí.

edúbé, méēbāā-'aá modmod, ⁵ ngáne édíí bán anén nkúd a mmwaád ahédé me nló, mǝkāā míme nkáá ábel nsud mó nzam. Esebé nê, né káəŋ ne á asóg éemwaá aá nkún ne epe éche ápagké nén pónké ésyāāl.' ” ⁶ Héε Sánḡwéé áhóbéé aá, “Nyéwógé chǝm-éε ekúkú é mod awě akáadte' bad awě eebíi Dyǝb éhóbé-yε? ⁷ Nédē Dyǝb déekunné ábē bad ábe ápwédé-yε? Béchyεene' mó nwōŋgen nkuu ne mǝte, nédē ákōlēn bó metúu pónké té-yε? ⁸ Nláa nyé meé ákun bó mehélé mehélé. Boŋ nyédúbpé bán Mwǎn-a-Moonyoŋ átān adúbe á nkǝŋsé-te á pónké echē ápéé-yε?”

Ngan e bad béε ábe bēnkǝ akáne

⁹ Yesue ankāl ngan empée tǝŋgene bad ábe bényíné'áá yǎl néε bad ábe bésáá, bényínē-'ε bad bémpēε nkǝŋtéd. ¹⁰ Anláá bó aá, “Bad béε bēnkǝ á Ndáb-e-Dyǝb ákáne. Nhóg abédé Farisia, aníní-'ε abé nlad-é-tááε.

¹¹ “Ane Farisia antyéém á ámín, ákánne', áhōbē á nlém-tē* aá 'A-Dyǝb, nságnéné wε. Ayāle nén, meésáá nēŋgáne bad bémpēε, ábe bédume bwēm é' bad, ábe bēbébé nlém ábum, ábe békábe mesón á ndáb e e'wóngé. Nságnéné wε áyāle meésáá nēŋgáne anén nlad-é-tááε hén. ¹² Ndé nén, ndide' yǎl nzaa á mekáne-tē ngen éβε sōndé téé. Chǝm téé éche nkudéé-'ε nkabe chó áte moŋge dyōm, mbagé wε akab nhóg.'

¹³ “Nlad-é-tááε pen antyéém nchabnede, eéhele ké mǝd anyen ádyōb. Ambán ekáá á nlém, ákánne aá, 'A Dyǝb, wóg me ngol. Ndíi mbelé-mbéb.' ”

* **18:11** Antyéém ámín, ákánne, áhōbē á nlém-tē: donje á kálag áwóó atyéém á nkag, ákánnad yǎl.

14 Hée Yesue ábádé aá, “Nláa nyé nén mée, anén mod awě rídímténé nyé aláa, ansú áwe ndáb née mod awě asáá á’sō é’ Dyōb. Ayāle mod ké ahée awě achágté yāl, bésudéd mó. Boŋ ane awě asūdté eche yāl, béchāgēd mó.”

*Yesue ne bānbān
(Mat 19.13-15; Mak 10.13-16)*

15 Bōōb-pōō bad bépééné’áá bēndem wée Yesue nén bán ábán bó ekáá á yāl ānamed bó. Ade bembapεε bényíné nê, bénkānē ábē bad áte. 16 Boŋ Yesue anchélé ábē bán, áhōbē aá “Nyétede bánbán béhyag áwēm. Nyéekóó bó áyāle nén, nyaa e bad née bó chōó éwóó nkamlεn í Dyōb. 17 Ne mbále, nlanġe nyé nén mée, kénzée awě eékobe nkamlεn í Dyōb nēŋgáne mwēndem, éesónlé áwēd-te.”

*Mod a nkamlεn
(Mat 19.16-30; Mak 10.17-31)*

18 Nkamlεne nhóg ansedéd Yesue aá, “A-meléed a bwām, cheé mébenlé ábel nén ríkud alongé áde déemaá?” 19 Dóó Yesue ásedtéé mó aáken, “Cheé ékóó boŋ échagé me meléede a bwām? Mod ké nhóg eesaá mod a bwām étóméé Dyōb dēmpεn. 20 Ebíí mbéndé éche éhóbe bán, weekábé asón á ndáb e e’wóngé, weewúé mod, weechíbé, weebídé mbóŋ e metóm, beé sóó ne nyoŋ edúbé.” 21 Ane mod a nkamlεn antímtén aá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāāl bootya se á mwēndemé.” 22 Yesue awógé-’aá nê, boŋ álāngē mó aá, “Dyam ahóg éhedne wε. Sóm bwēm é’syāāl ábe éwóó, étéd mímé mōné, ékabe betóótōkē bé bad. Nzé ebelé nê, wěkūd nhōn ádyōb. Ene póndé éhyε éhíde me.” 23 Awóg áde ane mod a nkamlεn

áwógé nê, anwóg ndutul bwâmbwam, áyāle ambé nhon bwâmbwam. ²⁴ Yesue anyíné-’áá ngáne ásúdné bon áhōbē áá, “Elēl áte bwâmbwam behon bé bad ásól á nkamlen ní Dyōb. ²⁵ Edé mwān e akan sánkalaa a nyam née kamēl āpon ā epōn é ndānde, tómaa nhon mí mod ásól á nkamlen ní Dyōb. ²⁶ Bad ábe bēnwōg chōm echē Yesue ánhōbpē, bēnhōb bán nzé née édíí, né nzéé-’ō ahele ákud e’soósōn?” ²⁷ Dóo Yesue áhóbēé áá, “Dyam áde baányon bényínēé bán álélé áte, déelenledēé Dyōb áte.” ²⁸ Héé Petro áhóbē áá, “Nōné’, sētēdté ábed bwēm é’syāāl áhíd wē.” ²⁹ Dóo Yesue álāngēé bó áá, “Á mbále, nlānge nyé mēé, kénzēé awē atēdté eche ndáb káa mwaád, káa baányan, káa sáá ne nyan káa bán, áyāle nkamlen ní Dyōb, ³⁰ ákūd nsyān ámbíd mbád ne mbád enén pōndé. Akud-te alongé áde déemaá’ á pōndé échē ehúé’.”

*Yesue akānlé eche
kwééd ne mpuu
ngan āmpē*

(Mat 20.17-19; Mak 10.32-34)

³¹ Héé Yesue átímné ábē bembapēē dyōm ne bébē kun bon, álāngē bó áá, “Pón nyébíí bán dekag á Jerusalem. Mam mésyāāl-le míme bekal bé’dāádān bétélé ásē tāngene Mwān-a-Moonyon mébenléd áned. ³² Etēnlédé nēn bán bēbē mó á mekáá mé bad ábe béesē bad bé Israel. Bó-’ē bēwélé mó, bēsyāā mó, bēsobé-’ē mó meléed á yāl. Bēbōmtéd mó, bēwúú-’ē mó. ³³ Bon ámbíd e e’pun é’láán āpuú.”

³⁴ Bon bembapēē bó-’ē bēnkēnsōntēnné dyamdyam áyāle mímén mam mésyāāl. Enén ngan entóm bó debyéé áte. Bēnkēnchemmé chōm éche Yesue áhóbē’áá.

Yesue achōŋte mod a ndīm
(Mat 20.20-34; Mak 10.46-52)

³⁵ Bɔɔb-pɔɔ áde Yesue ákwógé ape á dyad á Jeriko, mod a ndīm nhóg andyεé á nkæg ní nzii, áchōmē bwēm. ³⁶ Awógé-'aá ndun e mod etóme, boŋ ásεdté bad dyam áde ádé. ³⁷ Dóɔ bélāŋgē mó bán, “Yesue, mod a Nazaret mó atóme nê.” ³⁸ Héε ábóné aá, “A-Yesu, Mwän a mbyaa míme Dabide, wóg me ngɔl!” ³⁹ Bad ábe bémbē á'sō bénkānē mó áte, bélāā mó bán ádib nsəl. Boŋ mó-'ε ambé ábōnē aá, “A-Mwän a Dabid, wóg me ngɔl!” ⁴⁰ Dóɔ Yesue átyéémé, boŋ áhōbē aá béhyεene ane mod. Ane mod apedé-'aá mó benben, Yesue ásεdté mó aá, ⁴¹ “Cheé éhedεé wεé, míbele wε?” Mó-'ε anhób aá, “A-Sán, bēl rínyinen ámpē.” ⁴² Dóɔ Yesue-'ε álāŋgē mó aá, “Nýínén-nō! Adúbe ádōŋ ádíde wε bwām.” ⁴³ Abwōg-ábwōg ambootéd anyinen, áhīdē-'ε mó, ábagé Dyōb mekenag. Ade ene ndun e mod ényiné nê, bōmpē bēmbootéd Dyōb akémed.

19

Yesue atáné nlad a
tááε bán Sakio

¹ Yesue ampōŋ á dyad á Jeriko, boŋ atómé'áá tómén. ² Mod nhóg-ke abédé áwed bán Sakio, abédé-éé nlad-é-tááε ambáá, abé-'ε nhøn mí mod. ³ Ahédé'áá aá mónyín ane mod awe béchægεé Yesue, boŋ nzii enkēmbagnédte mó, ngáne amute démbēē áhed, mó-'ε ambé esón. ⁴ Héε ányágté á'sō boŋ áchāgkē bwel é' sikamɔ ábel boŋ ányín Yesue. Yesue ahúé'áá ene pεd. ⁵ Apedé-'aá áhed, boŋ aá mósad dīd ámīn, ányīnē Sakioε. Dóɔ álāŋgεé mó aá, “A-Sakios, súd ásē á mehélé-te. Ntōŋgéné nken

abé áwôḡ ndáb chii.” ⁶ Hê dǝǝ Sakiosε ásúdé ásē ésebán abébate pǝndé, boḡ ákobé Yesuε nken ne menyinḡe mésyāā. ⁷ Bad bésyāā abe bényin nê, bényóḡg’áá áte bán, “Akií nken abe á ndáb wéε mod awe adé mbelé-mbéb.”

⁸ Sakiosε antyéém ámīn, álāḡgē Sánḡwéé aá, “Nǝné’, a-Sán, mǝtéd nhǝn nímēm, níkab mó áte e’pǝd é’be, mǝbé epǝd ehǝḡ wéε betóótǝkē bé bad. Nzé édé-’ε bán nkǝbné mod kéchéé á edoké-te, mǝtimtéd mó chó ámbīd ngen éniin.” ⁹ Boḡ Yesuε mó-’ε anláá mó nén aá “A epun é bīn é’ chii, e’sósoḡ é’báḡnéde ne enén ndáb. Anén mod mómpē adīi mwǝn a Abraham. ¹⁰ Mwǝn-a-Moonyoḡ apedé ábel boḡ áhed bad ábe bébǝǝ, áchǝod-te bó.”

*Ngan eche bénlyāḡnēdtē bembǝledε ngáb
(Mat 25.14-30)*

¹¹ Bad béwǝḡlánnáá chǝm-éε Yesuε áhǝbé’áá. Yesuε ammǝd apε benben ne dyad á Jerusalem. Né-ǝǝ béwēmtǝn bán nkamlen ní Dyǝǝb mépǝ ábwǝḡ-ábwǝḡ. ¹² Hé-’aá áhǝbéé aá, “Kunze e mod pǝḡ eladé’áá yǝl áke eke á alon ḡde áchǝbnéde ábel nén béwǝḡed mó kǝḡ, boḡ ásūε’.” ¹³ Ade ákagké, anchélé ábē bembǝledε dyǝm, ábagé nhǝḡ tée ekálé é kǝbpe dyǝm aá, ‘Nyétéd nén, nyékábe nyonḡé kǝḡḡ ne á pǝndé echē méhūū’é.’ ¹⁴ Boḡ áde alon á bad dénkēdǝḡḡé mó. Bénlǝm mésénze áhíd mó áláa ngǝmenaa bán, ‘Séékobéé bán anén mod ábē echéd kǝḡ.’

¹⁵ “Ké nê bēmbel mó kǝḡ, átīm-me ámbīd áwē dyad. Ade áhúú, ábwǝḡ-ábwǝḡ anlǝm ábē bembǝledε ábe ámbagké ngáb achǝḡ ábel boḡ ábīi nsyǝḡ níme békúde á nyonḡé-te. ¹⁶ A’só ampǝ

ahób aá, ‘A-Sán, échon ekálé dyôm échyáá nsyáη míme ndé ngen dyôm.’ ¹⁷ Ane mod anláá mós aá, ‘Nê ábóó, edíí mbàledε a bwâm! Ngáne éhélé mekan mésad alyáged ngáne éhεdnadté, mbage wε ngíne ákamlen myad dyôm.’ ¹⁸ Mbàledε awě alónténé bébε mómpē ampě ahób aá, ‘A-Sán, échon ekálé dyôm échyáá nsyáη míme ndé ngen é’táan.’ ¹⁹ Ane mod anláá ane ámpē aá, ‘Wěkamlén myad métáan.’

²⁰ “Dóó mbàledε ampée ápédé bonj áhōbē aá, ‘A-Sán, ábonj e’kálé dyôm wε bén. Menkanj bós á wánḡese-tē, nkoo. ²¹ Mbáá’áá me ngé, ngáne mbíí bwâm meé, échonj chōm éhūnēē á ndōob. Weébēlēē bonj edyâḡ, ehúde-’ε wée wēēwēnēé.’ ²² Héε ane mod átimtanné ane mbàledε aá, ‘Mmōη nsəl mēn mós méwūū wε. Ebébtéd é mbàledε néε wε. Néε emōη émáá abíí wεé, échēm chōm éēhūnēē á ndōob, ebíí-’ε wεé, meébēlēē bonj ndyâḡ. Néε ébíí wεé nhúde-’ε wée méēwēnēē, ²³ cheé-ō ēnkāη bonj weehéde echem ngáb á ndáb echē bad békonḡεé ngáb, âbel bonj nzé nhúú nkob chós ne nsyáη ámīn?’

²⁴ “Héε álāḡεé bad ábe bentyēēm á nkəḡ áhed aá, ‘Nyékoben mós ábē e’kálé dyôm, nyébag bós wée mod awě awóó mbwókkel e ekálé.’ ²⁵ Abē bad bós-’ε bēnlāā mós bán, ‘A-Sán, ane mod amaá mbwókkel e ekálé awóη!’ ²⁶ Héε ane mod átimtanné bós aá ‘Nlāa nyé meé, kénzée awě awóó, Dyōb débād mós abε. Bonj ane awě mós-’ε eewóó, Dyōb dékobén mós káāηne mwāmpīn awě awóó. ²⁷ Bonj bad ábe békós me, ábe béehede’áá bán míbē echab kāη, nyéhyεene bós hén. Bévúū bós áwem e’só hén.’ ”

*Yesue asólé á Jerusalem néε kāη
(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Jōn 12.12-19)*

²⁸ Yesue amaá-'áá enén póle akal, abwógé ásē ámpē, áke á Jerusalem. ²⁹ Ade ákwógé ape á myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm bembapεε bébe aá, ³⁰ “Nyéke á dyad áde ádé á müde míminíí. Nzé nyêpedé á nló ní dyad nyéenyīn ngáne bétāngé mwān a ésel awě mod éēđīdēē mbêd. Nyéhune mó, nyéhyεene hén. ³¹ Nzé mod asēdté nyé aáken, cheé ékás bon nyéhunné chó, nyéláa mó nén bán, ‘Sāngwéé* atógnéné chó.’ ”

³² Bad ábe ánlōmmē békíí-'áá, bétān-ne chó melemlem ngáne ánlāá'é bó. ³³ Ade béhunnéé ésel, bewón bēnsedéd bó bánken, “Cheé ékás bon nyéhunné échē ésel?” ³⁴ Bó-'ε bēnhōb bán, “Sāngwéé atógnéné chó.” ³⁵ Héε bépééné chó wéε Yesue. Bēntāl échab mbóté áwedé-mín, bon béchāgtē Yesue áwedé-mín. ³⁶ Ade ábóótédé ake, bad bétánlé'áá mó échab mbóté á nzii-tē.

³⁷ Ade ábóótédé Ekone é Menzab asyoge ásól á Jerusalem, ndun e bembapεε embootéd abwεen ámín ne menyīnge, békene Dyōb ne esaád áyāle ndale é mekan ésyāal éche bényíné, ³⁸ Béhōbē bán, “Nnam ne kēh echē epag á đīn áde Sāngwéé! Nsan mībē ádyōb,

Ehúmé ébē-'ε ne Dyōb áde ádé se ámín!”

³⁹ Nguse é Befarisia éche énsōblēn amute á bad áte bēnlāá Yesue bán, “A-meléed, láá ábōh bembapεε bélām!” ⁴⁰ Mó-'ε antimtén bó aá, “Ne mbále, nzé ábén bad bédibé nsal, né meláá múmó mébootéd abón.”

Yesue alebe dyad á Jerusalem

* **19:31** Sāngwéé káa nwón.

⁴¹ Ade Yesue ápedé á nkæg ní dyad á Jerusalem, annyín dyad á'sō. Dóo mésəd mébóótédé mó abíd á míd, áchyéé' Jerusalem ⁴² aá, “Embōŋ bán nyébíi mekan níme mépεene nsaŋ. Boŋ bɔɔb, nyéēhēlēē mó anyín. ⁴³ E'pun é' bīn é'húe nyé á'sō á pónde echē bad ábe békóó nyé béləŋnédté nyé nkúmbág née e'ké, bébentén-ne nyé pəd ésyā́l, ⁴⁴ boŋ bémad nyé, nyáābe áben bán moosyā́l. Aláá ké ahóg déelyəgké áse áyāle nyēnkēnchemmé pónde echē Dyōb ápedé ásoŋ ádén alongé.”

Yesue apedé á Ndáb-e-Dyōb

(Mat 21.12-17; Mak 11.15-19; Jōn 2.13-22)

⁴⁵ Yesue ansól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd bad ábe bésómé'áá bwēm áwēd-te ananted, ⁴⁶ álāŋgē bó aá, “Etenlédé á kálag e Dyōb nén bán Dyōb áhóbé aá ‘Echem ndáb ēbē ndáb e mekáne.’ Boŋ nyétimté chó mbwəg mé bechīb.”

⁴⁷ Bootya nê, Yesue ayágté'áá bad á Ndáb-e-Dyōb. Bepriε bémháá ne bemeléede bé mbéndé bóɔbe belyáged bé dyad, bó'-ε béhéde nzii eche béwúé'é mó. ⁴⁸ Nzii'-ε eebédeé bó ábel dyam ádíi dyam, áyāle moosyā́l andəŋ e'yale ábe Yesue awóg ne kán esyā́l.

20

Nsədtéd təŋgεne kunze eche Yesue

(Mat 21.23-27; Mak 11.27-33)

¹ Mbwε nhóg Yesue ambé á Ndáb-e-Dyōb áyágtē bad, ákanlé'-ε bó nkalaŋ ní bwām. Héε bepriε bémháá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémháá bé dyad, bépédé áwē, ² boŋ bésədté mó bánken, “Láá sé, kunze ehéé éwóó ábel nímén mekan?”

Nzé-módé abagé-'ε we enén kunze?" ³ Dóo Yesue átímtanné bó aá, "Mémpē méesedéd nyé dyam ahóg; nyélaa me ⁴ wée kunze echě Jone adúsánnáá bad émbídtē, wée Dyöb, káa wée moonyon?" ⁵ Bën ne bën bêmbootéd atântēn bán, "Nzé dehóbé bán, 'Jone echě kunze enhúú ne Dyöb,' né šsedéd syánē aaken, 'Cheé-ō enkǎŋ boŋ nyénkëndúbé mó?" ⁶ Boŋ nzé dehóbé bán, 'Echě kunze ehúú ne baányon,' né ábén bad bésyāāl bélūm syánē meláá, áyāle béndübē bán, Jone abédée nkal é'dǎádǎŋ." ⁷ Hê dóo bétímténé mó bán, "Séebii' é wée ene kunze émbídtē." ⁸ Dóo Yesue álângeé bó aá, "Né ké me-'ε ámpē méeláá' é nyé kunze echě níwóó ábel nímén mekan."

*Ngan e bebel bé nzag ntéd
(Mat 21.33-46; Mak 12.1-12)*

⁹ Héε Yesue ákanléé bad ngan nén aá, "Mod nhóg ambé, ankwǎl nzag e e'pum é mel ábe bébenléé mǐm. Ambě ene nzag wée bad ábe bóbōó békǎb mbote áte, ákē eke á alon démpēe, ábēm-me áwed. ¹⁰ Póndé epedé-'aá eche bépádeé e'pum, boŋ álōmē mbaledε wée bebel-bé-nsón, ákobe mó adē asii dé e'pum. Héε ábê bebel-bé-nsón bēwānnē ane mbaledε, bésúúd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngên. ¹¹ Anlóm mbaledε ampée, boŋ bêmǎm ane mómpē, bēwōgēd mó e'són bwāmbwam, bésúúd-te mómpē ámbíd ne mekáá mé ngên. ¹² Ambé alóm awě alónténé béléán. Awed bēnlōgēn, bēbwēm-me mó ámbíd e e'ké. ¹³ Héε nwóó-nzag ádolé áte chóón, boŋ áhōbē aá, 'Chán-nō mébenlé bōob? Mēlōm awem mwǎn awě ndáá bwāmbwam. Kapóg bébe mó edúbé.' ¹⁴ Boŋ áde bebel-bé-nsón

bényíné mós, bēnnōnén á mesó, bēhób bán, ‘Ndyé-a-mbwóg mwēn nēn. Déwúu mós, ábel eche mbwóg ésuuned syánē?’ ¹⁵ Dóó bēbídne mós á nzag-tē, boŋ bēwūē-’ε mós.” Héε Yesue áse dtéé aáken, “Βοοβ-ποό, cheé nwóó-nzag ábenlé bós? ¹⁶ Apě awúú bós, ábē-’ε ene nzag wéε bebel-bé-nsón bēmpēe.” Awóg áde bad bēwógé nê, bēnhōb bán, “Ene ndín e dyam eébenlád mbéb!”

¹⁷ Yesue annōn bós á mesó, áse dté bós aáken, “Chán nyésōŋténé eyale é Dyōb éche éténlédé bán, ‘Aláá áde belōŋ-bé-ndáb bēnchenéé dóó átímé aláá dé etógnén abé.’

¹⁸ Mod ké ahéé awě álūm áde aláá ámīn ābōgtēd áte. Boŋ mod awě déhūntēdtē ámīn, ānyogtēd áte átīm mbúbú.” ¹⁹ Bemeléede bé mbéndé ne beprise bēmbáá bēnhēd nzii eche békóbéé Yesue ábwōg-ábwōg, ngáne bēnchemmé bán áyāle echáb dóó ákálé enén ngan. Boŋ bēmbāŋ bad ábe bēbédé áhed.

*Nse dtéd t̄ŋge ne asaa á tááse
(Mat 22.15-22; Mak 12.13-17)*

²⁰ Né-óó, bemeléede bé mbéndé ne beprise bēmbáá bēhédé’áá kase e etál, ákób mós. Bēmpwěd bad, bésábé bós, bélóm bós áhíd mós. Abē bad bēntāŋgēn ábāntēn nēn bán, bēhíde mós ne nlém nhóg, ábel boŋ békób mós awusé á nsal, boŋ ene pónde bēbé mós á mekáá mé ngómenaa a Roma awě adé á nkamlēn. ²¹ Héε bad ábe bēnlōmmē nê bēlāŋgēé Yesue bán, “A-meléed, sébíí bán ehóbe’, eyágte-’ε mam níme métāŋgéné. Weékwognádté modmod. Eyágte-’ε bad mekan mé Dyōb á nyaa echē etāŋgéné bwām. ²² Mbéndé eche syánē ehóbe nēn bán désaŋge’ tááse wéε Kaisēe, kēŋ e

Roma-yε?” ²³ Boη Yesue anchem bó akwâb. Héε álângeé bó aá, ²⁴ “Nyélúmed με μονέ μέ ekii. Ediídinge éche nzéé chén, đín áde nzéé-’ε dén?” Béntimtén mós bán, “Đín ne e’só ábe Kaisεε.” ²⁵ Dóo Yesue áhóbεé aá, “Nyébag-kóó Kaisεε éche édé éche Kaisεε, nyébag-ke Dyöb éche édé é Dyöb.” ²⁶ Bóob-póó, nzii ké póg enkêmbáá eche békōbēnnē mós pōle e awusé á nsəl. Né-óó, béndīb nímāb nsəl ngáne dyam dénkēmbonjé bó ahób. Nyaa eche Yesue ántimténne bó enkóméd bó yǎl áte.

Nsɛdtéd tâηgene mpuu
(*Mat 22.23-33; Mak 12.18-27*)

²⁷ Donje á Besadusia bêmpě wéε Yesue. Besadusia béndübē bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd. ²⁸ Dóo behóbεé bán, “A-meléed, mbéndé e Mosεε ehóbe nén bán, ‘Nzé mod awóó mmwaád, boη awédé áde bó ane mmwaád béepedéé mwǎn awále, mwǎnyan a abum ahóg atánjéné ane nkúd awón, ábel boη đín áde mwǎnyan déēbōō.’” ²⁹ Bóob-póó, bad bébédeé mod saámbé ábe bémbíd abum ahóg. Mod a’só anwón mmwaád boη awé áde bó mmwaád ne béepedéé bán awále. ³⁰ Mod awě anlóntén bébe anwón ane mmwaád. Mómpe awé ésebán achyáá mwǎn. ³¹ Ámbíd é pónde awě anlóntén beláán mómpe anwón mós, káőη bó mod saámbé bébom mós awón, nhóg ámbíd a aníní. Boη bó mod ké nhóg bénkēnchyáá mwǎn ne ane mmwaád, káőη bó moosyǎl béwé-’ε. ³² Káőηne á asóg ane mmwaád mómpe anwé. ³³ Bóob-póó á pónde e mpuu, mmwaád awě nzéé ane mmwaád áchagnédté áyāle bó moosyǎl saámbé bēnwōη mós?” ³⁴ Dóo Yesue átimtanné bó aá “A

póndé eche dédíí áte nén chii, bebaád ne baachóm béwōñe'. ³⁵ Bonj bad ábe békwógnédé ábé á mpuu á kwééd bonj básón-le á alongé dékǎǎlē béewōñēē. ³⁶ Bébēē néē ángel, béewág-kaá ámpē. Apuu áde bépuuí'é, bán bé Dyōb bós bébēē. ³⁷ Mosēē mwēn ámpē alúmté áte aá, bad bépuude'. Wéē Mosēē átélé á Kálag e Dyōb aá, mwǎ bwel akóbé muú, achǎgé Sǎñgwéé áhed aá, Dyōb áde Abrahamē, Dyōb áde Aisigē ne Dyōb áde Jakōbe. ³⁸ Dyōb ádii Dyōb á bad ábe bédé á alongé, saké Dyōb á bad ábe béwédé. Nê dēn álúmte bán ne Dyōb, bó moosyǎl bédé á alongé." ³⁹ Donje dé bemeléede bé mbéndé bénhōb bán, "A-meléed, chōm éche éhóbé étǎñgéné." ⁴⁰ Né-ǎó modmod enkēnchu'é mó dyamdyam aseded ámpē.

*Nsédted tǎñgene Ane-awě-Béwógté
(Mat 22.41-46; Mak 12.35-37)*

⁴¹ Héē Yesue ásedteé bó aáken, "Cheé ékás bonj bad béhōbē bán Ane-awě-Béwógté abidé á mbyaa níme kǎñ Dabide?" ⁴² Ngómē Dabide mwēn ahóbé á Kálag e Ngǎse aá,

"Sǎñ Dyōbe anláá awēm Sǎñgwéé aá,
'Dyēé áwēm ekáá émbáá, ⁴³ kǎñ ne á póndé echē mébenlé bonj ékǎgtéd ábōñ bad bé ekǎyí ámīn ne mekuu.'

⁴⁴ Néē Dabide mwēn ásébpé mó achǎg aá Sǎñgwéé, chǎn-nō Ane-awě-Béwógté áhéléé abé awe mwǎn?"

*Yesue abage elébé aá,
bétédēn bemeléede bé mbéndé póndé
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)*

⁴⁵ Bad básyǎl béwógé'áá chōm éche Yesue áhóbéé. Héē álǎñgēé bembapēē, aá, ⁴⁶ "Nyétédēn

bemeléede bé mbéndé pón dé. Bédæa mengombe ahyómēn áte, bédæa-’ε bán bad bélénte bó á dyǝntē ne edúbé. Bédæa metii mé edúbé adyé á ndáb e mekáne ne á hǝm á ngande. ⁴⁷ Βοη βόω bédume’ mbwóg é bekúd, bédogé-’ε bad ne ntóη-ntóη mé mekáne. Echê nyaa é bad ékūd nkógsen níme ríchábé ámīn.”

21

Mende níme nkúd a mmwadd (Mak 12.41-44)

¹ Ade Yesue ásádé dīd, anyín née behǝn bé bad béhāgkē mǝné á ntyóg mé mende. ² Annyín-ne ntógétōke a nkúd a mmwadd nhóg ahāg bedálee bébe. ³ Héε áhóbεé aá, “A mbále, nlānge nyé meé, nímén ntógétōke mé mmwadd ríhédé mende á ntyóg-te tómaa bó moosyǝál. ⁴ Mǝné níme ábê bad béhédé, ndii mǝné níme ríchóbé bó ásē, boη anén mmwadd ne atóg áde ádíí ahédé mǝné rísyǝál níme áwóó, rísyǝál níme ámbεε atǝgnan yǝl.”

E’chemléd bé asóg dé nkǝrsé (Mat 24.1-2; Mak 13.1-2)

⁵ Bembapεε behóg békálé’áá ngáne Ndáb-e-Dyǝb ébóó, ngáne bélóηné chó kǝse é meláá, boη bénābē-’ε chó áte ne mende níme bad bésāngé. Héε Yesue áhóbεé aá, ⁶ “Ábén bwēm ábe nyényíneé nén, pón dé épǝ echê aláá ké ahóg déelyǝgkē ámīn e waáb. Bépǝntēd mó áte mésyǝál.”

⁷ Bēnsedéd mó bán, “A-meléed, súútǝη nén débenlédté? E’chemléd é’héé bélūmēd bán nén áhede abenled?” ⁸ Yesue antimtén bó aá, “Nyétēd pón dé nén mod eépuutád nyé. Ekud é bad épǝ, á

dĩn ádêm, bédogé nyé, mod téé aá móo módē Ane-awě-Béwógté, béhōbē bán e'pun bé asóg é'pédé áte. Bon nyéehídé bó. ⁹ Nzé nyêwógé-'ε bán bel é'wanté', káa bán ekíde épángé áte, mod-mod eebáá'. Mmén mekan mésyāāl métāngéné abenled, bon saké mó mélūmēd bán, asóg ámáá apε." ¹⁰ Héε álāngéé bó aá, "Aloŋ ahóg détyēēmēn ádíníi nzum. Nkamlēn nhóg-ke nítyēēmēn mímíníi. ¹¹ Ndōob eénəŋned áse ngíne-ngíne. Nzaa ne nkole bēbē hōm ásyāāl. Mekan níme mébāŋte bad mébē. E'chemléd é'mbáámbāa bómpē bēbīd ádyōb. ¹² Mmén mésyāāl médēbenléd, béhē nyé abum ámīn, bétagté nyé. Békeén nyé á ndáb é mekáne, békáád nyé áwed, béhé-'ε nyé á mbwog. Nyébii-'ε bán, bεpεén nyé á'sō é' kāŋ é bad ne benkamlēne áyāl e dĩn ádêm. ¹³ Nê débe nyé etāl pōndé eched, álāa bó mekan mésyāāl níme nyésōŋténé á yāl echēm. ¹⁴ Né-ōó, nyémad á nlém tē ngen póg bán nyéetāŋgenεé atag áte ngáne nyékāā'é. ¹⁵ Mmēn mēbe nyé dyam áde nyéhōbpē ne debyéé áde nyéhōbēnnē dó, nyaa echē ábēn bad bé ekōyí béehēnlé nyé atyéemēn. Béehēl-laá ahób bán dyam áde nyéhōbeé déetāŋgenεé. ¹⁶ Kāŋne besóo ne benyoó, bóobe áben baányan ne bēn, bēn bēpalé nyé áte, béwúú-'ε nyé nguse é bad. ¹⁷ Bad bésyāāl békōó nyé áyāle dĩn ádêm. ¹⁸ Ké nē, dyamdyam déebēnlé nyé, ké mbum e esid póg éebóó'é nyé á nló. ¹⁹ Nyékan nlém ábel nyékud e'soósoŋ."

*Yesuε ahóbé ngáne
dyad á Jerusalem dépāā'é
(Mat 24.15-21; Mak 13.14-19)*

20 Yesue anláá bembapεε aá, “A pónde eche nyényinnē sánze élanédé dyad á Jerusalem, dóo nyébbí’ é bán ekíde éhede apânted áte. 21 Nzé nyényiné nê, bad ábē bédé á Judeya bétôm mehéle béke bésom á e’kone mîn. Ane awě adé á dyad-tê wê, ábôl. Awě mó-’ε adé ámbíd e ebwóg eétagné mó asól á dyad á Jerusalem. 22 Ayāle nén, míme mesú míme ríhóbéé nê, médíi e’pun bé nkógsen. Pónde eched dóo mekan míme méténlédé ásē mélōnnē. 23 Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwāntē míme mesú. Ayāle nén, metake híin mébē á nkōjsé-te, enén nyongel e bad ékūd-te metuné bwāmbwam. 24 Adén alon á bad déwē á bel-tê. Békōb nguse é bad née betān, békēen bó á melon mémpēe. Bad ábe béesě bad bé Israel békógtéd dyad á Jerusalem áte, káān né pónde echē Dyōb átíinédé bó émaá áte.

Epε é Mwān-a-Moonyon

(Mat 24.29-31; Mak 13.24-27)

25 “Etondεε bōbε ngon ne betintine bélūmēd e’chemléd. Edíb é nkwě édūm áte, étog née ahóbpe dé edíb. Nén dékōbēd bad bé melon mé nkōjsé mbwóg káān béēbyē’ née bébeleé. 26 Bad bépimén ne mbwóg ní ngine ayāle ebébtéd éche éhúe á nkōjsé, ngine-’ε éche édé ámîn énanéd á e’dii. 27 Ene pónde dóo bényinnē née Mwān-a-Moonyon áhúe’ é á mbag-tê ne ngum ne ehúmé é ngine. 28 A pónde eche nyényinnē née mímén mekan mébóótédé abenled, nyétyéem ámîn, nyésād dīd, ayāle nén pónde e e’sóoson émaá nyé apε áte.”

Mel méyágte syánē debyéé

(Mat 24.32-35; Mak 13.28-31)

29 Héε Yesue álângeé bó ene ngan, áá, “Nyênon alín á ngəl bwâm, káa bwel ké é'héé bémpēe.
 30 Abíd áde byaá é'bootadté bó abíd, nyébēn nyébele nyébíi bán nchoŋ nímáá abé benben.
 31 Melemlem nzé nyényíné nímén mekan mésyāāl mébenlad, nyébii nén bán, nkamlen ní Dyöb níkwógé ape. 32 Ne mbále, nlânge nyé nén meé, enén nyongel e bad éemaá'é káōŋne nímén mekan mésyāāl mémáá abenled. 33 Nkoŋ ní mín ne nkōŋ nísé bémaá boŋ ábēm e'yale bēbē abé ne abé.

Nyétéd pónde

34 “Nyétóo nén nyéetómté echen pónde esyāāl ádyé ndyééd ne ámwé mím bwāmbwam. Nyéébūdē-’ε atag áte áyāle mekan mé alongé. Nzé nyébele nê, né échē epun étān nyé taléd néε melám. 35 Epun éched épií moonyoŋ asyāāl awē adé á nkōŋsé. 36 Nyétéd pónde, pónde ésyāāl. Nyékānne bán nyéwōŋ ngíne átóm nímén mekan míme mébenléd áte, ábel nén nyéhel atyéem á'sō wéε Mwān-a-Moonyoŋ.”

37 Mmê mesú mésyāāl Yesue ayágté'áá bad á Ndáb-e-Dyöb. Nzé ngukél empě, áke ánāá á ekone é Menzab. 38 Nzé bīn bénsāā sángeŋ, ekud é bad éhyágáá mó atán á Ndáb-e-Dyöb áwóglen mó.

22

Békii kun áwúu Yesue (Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Jōn 11.45-53)

1 Bōōb-pōó, Ngande e Ewele-é-Ngêŋ emmad abé benben. Enén ngande ebédéε dīn bán Nnyíme-ámín. 2 Bepriε bémbáá ne bemeléede bé mbéndé

béhédé'áá nzii echè béwúé'é Yesue á mesoom-tê. Bébaá'áá pen bán bad bésōntēn.

*Judasε akwenténé ásóm Yesue
(Mat 26.14-16; Mak 14.10-11)*

³ Satanε ansól mbapεε awe Yesue nhóg áte, awě béchagεé bán Judasε. Dīn démpēe démbē mó bán Iskariōde. Ambé nhóg átínté bembapεε dyóm ne bébe. ⁴ Héε ásyōngé boη, áke atán beprise bémbáá bóobe bekamlēn bé Ndáb-e-Dyōb, ábel ntíi ásóm Yesue áwāb. ⁵ Nén dénwōgēd bó menyīnge bwāmbwam. Bóbōo bémpě á nchemtēn. Bénlāā mó bán bésābē mó mōné. ⁶ Mó-'ε ankwentén. Dóo ábóótédé nzii ahed ásóm Yesue áwāb ésebán bad bébíi.

*Yesue aboηsan Ngande e Nnyíme-ámīn
(Mat 26.17-25; Mak 14.12-21; Jōn 13.21-30)*

⁷ Bōob-pōó, epun é ngande e Ewele-é-Ngēn áde béwúé'é ndyōη mí mbód mé Nnyíme-ámīn êmpě áte. ⁸ Dóo Yesue álómεé Petro bó Jōn áá, “Nyéke nyéboηsen syánē ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámīn.” ⁹ Bēnsedéd mó bánken, “Héé wédəngé wεé séke séboηsen ádyé chό?” ¹⁰ Dóo ákwentanné áá, “Nyénone'. Nzé nyēpédé á dyad-tē, mod ábomén nyé awě apémé apom dé mendīb. Nyéhíd mó á ndáb ké ehéé eche ásōnlē. ¹¹ Nyélāa nwóó-ndáb bán, ‘Awed meléede aáken, héé toη e beken édíf eché módyēē ndyééd e Nnyíme-ámīn áte ne ábē bembapεε?’ ¹² Bélūmēd nyé toη eché ekalé áte eche bēnābpé áte. Ene toη edé ámīn á ndáb-te. Nyébele syánē mboηsén ní ndyééd áhed.” ¹³ Dóo békíi, bétán-ne mekan melemlēn ngáne ánlēbēē

bó, bêmboṅsén-ne ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámìn.

Ndyééd e Sàngú

(Mat 26.26-30; Mak 14.22-26; 1 Kor 11.23-25)

¹⁴ Ade pón dé e ndyééd épédé áte, Yesue andyéé á tébele ne bembapεε bé nlomag. ¹⁵ Héε álângeé bó aá, “Mendǎṅ bwámbwam méé ndyé enén ndyééd e Nnyíme-ámìn ne nyé boṅ ríkude metuné. ¹⁶ A mbále nlânge nyé méé méedyáá chó ámpē káṅ ne á pón dé echē Dyōb délōnēdtē chó mbon á pón dé echē mímē nkamlen mépéé áte.”

¹⁷ Dóó átédé mbwendé, boṅ ábagé Dyōb mekenag, álânge-’ε bó aá, “Nyékob nén, nyémwê, nyétōmted nhóg ne aníníí. ¹⁸ A mbále, nlânge nyé méé bootya bǎb áke á’sō, méemwáá mímén mím ámpē káṅ né nkamlen ní Dyōb mǐpédé áte.”

¹⁹ Antéd kǎṅne ewele, ábe Dyōb mekenag, ákabtéd chó áte, ábē-’ε bó chó aá, “Echem yǎl nén, ebǎgnédé áyāl echên. Nyébele nén ákamten me.” ²⁰ Ade bémáá ndyééd adyé ambēl melemlen ne mbwendé ní mím. Anhób aá, “Mmén mbwendé ndíí melē mékǎlē míme nsógténé ne mekií mímém, míme mésyógé áyāl echên.* ²¹ Boṅ nyénone’, mod awē akií me ntúrē, adyâg ndyééd ne me hén.”

²² Mwǎn-a-Moonyoṅ áwē ngáne éténlédé, boṅ medim ne ane mod awē ášōm mó. ²³ Héε bembapεε bēn ne bēn bébótédé nhóg ne aníníí aséded, ábíí bó mod awē ábēl enén ndín e dyam.

*Bembapεε béswanṅtan tâṅgene
mod awe adé ambáá*

* **22:20** Donṅe á kálag dé’só éewóó’é e’yale ábe Yesue ámbíd e Echem yǎl nén; á nchoo 19 ne nchoo 20 rísyāál.

24 Bembapεε bĕn ne bĕn bĕmbootéd aselen, béhédé ábíi bó mod awĕ adé mod ambáá áwab tíntê. 25 Dóo Yesue álângeé bó aá, “Kĕh é melonj élúmte nğanjen ámĭn e bad ábe békamlanné. Benkamlεε béchəge yəl bán, ‘Ebonj-nléme.’ 26 Bonj éetāngεε abé nĕ átíntê echĕn. Embonj bán ane awĕ adé mod ambáá átíntê echĕn, átim née ane awĕ atómténé mpĭn abé. Ane awĕ mó-’ε alyágte’, átim née mbəlede. 27 Nzé bad bédé bébe, nhóg adyéé á tébele, aníní-’ε abenle mó, ahéé atóme waáb e’del áte? Saá ane awĕ adyéé á tébele-yε? Bonj me, ndé áwen tíntê née ane awĕ abenle nyé. 28 Nyéε nyédé bad ábe bĕwéséné me á póndé eche ríkudé metuné. 29 Ngáne Titée ábágé me kunze ákamlen, né-’aá mémpĕ mébeé nyé. 30 Nén débĕl nyédyé ndyééd, nyĕmwé-’ε mĭm hĕm ahóg ne me áwem nkamlen-tĕ. Nyé mod té ádyéé-’ε á atii dé nkamlen, nyékāadtĕ metúmbé mé Israel dyóm ne mébe.

*Yesue ahóbé á’sō é’ póndé ad,
Petro ábānj mó áyāl
(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Jōn 13.36-38)*

31 “A-Simōn, Nōné! Satanε akudé kunze ákəg nyé moosyáál, ákab-pe nyé áte. Abane bé bwām ne bé mbéb nĕngáne mod apebe kón éche bésálté. 32 Bonj nkánnédé wε méé adúbe áde éwóó déesudé’. A póndé echĕ wĕtiménné me ámpĕ, éwĕd baányonj áte.” 33 Petro anhób aá, “A-Sánj, ké á mbwəg dóo bĕtimnéé wε káa á kwééd, mbōhséné wε ahíd.” 34 Dóo Yesue álângeé mó aá, “Nlāa wε, a-Petro, nchóm-a-kúb adĕhób aá mótoō’ nkuu nĕn, wĕbānj me áyāl ngen éláán.”

Póndé e metake ekwogé apɛ

³⁵ Dóo Yesue ásedteé ábê bembapɛɛ aá, “A póndé eche ménlommē nyé ésebán nyéewánlé ekwɛ é ngáb, káa ekwɛ, káa metámbe, nzé-chómé nyéntōgkē?” Bembapɛɛ bēnkwentén bán, “Chǒmchǒm.” ³⁶ Dóo Yesue álângeé bó aá, “Bɔɔb-pɔɔ, mod awě awóó ekwɛ é ngáb ké’ɛ ekwɛ, áwále áyāl. Ane awě mó’ɛ eewóo nkwáté, ásôm nímē nkobe, áchan nkwáté. ³⁷ Nlânge nyé mɛé kálag e Dyǒb ehóbé aá, ‘Bébánné mó nchoo nhóg ne bechíb.’ Né’-aá ébenlédté áyāl echēm. Etângeéné ébenléd áned.” ³⁸ Bembapɛɛ bēnlāā mó bán, “A-Sán, nɔné’, sēwánlé nkwáté nibe hén.” Mó’ɛ antimtén bó aá, “Désob nê bɔɔb.”†

*Yesue akii akáne á ekone é Menzab
(Mat 26.36-46; Mak 14.32-42)*

³⁹ Hê dóo ábídé á ebwóg, áhídé á dyad-tê, ákē á ekone é Menzab ngáne ámménténné abel. Bembapɛɛ bó’ɛ bēnhíd mó ámbíd. ⁴⁰ Ade bépédé áwed anláá bó aá, “Nyékánné’ bán mekágsɛn méepiidé nyé.”

⁴¹ Ansyáó bó á nkəg, asídé mwă nchabnede, akóg mebóbóh, ákännē nén aá, ⁴² “A-Tê, nzé ébóhnedé wɛ, ékōbēn mɛ nímén metuné. Boŋ ké nê, saké ngáne ébóhnedé mɛ, boŋ bĕl ngáne ébóhnedé wɛ.” ⁴³ Ade Yesue ákánnéé nê, ángel embíd ádyōb, éhyɛ ewéd mó áte. ⁴⁴ Anwéd mekáne áte ngáne ámbɛɛ á ndutul-tê. Ebábé éche ébídé mó á yāl émbē ngáne metóté mé mekií, étēnē’ á ndɔɔb taáb, taáb.‡ ⁴⁵ Ade áamáá akáne, antyéém ámīn, áke wéɛ bembapɛɛ

† 22:38 Désob nê bɔɔb; káa Nê ákwógé. ‡ 22:44 Donge á kálag dé’só déewóó’ɛ nchoo 43 ne nchoo 44.

bébéde. Antán née békúnéé áyāle ndutul e ngíne. ⁴⁶ Dóo ásedtéé bó aáken, “Cheé nyékúnéé? Nyépáde áse, nyékāne nén mekágsen méepiidé nyé.”

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Jōn 18.3-11)

⁴⁷ Yesue eépedéé ké amad á nsəl dóo amute á bad ápédé. Mod awě antómén bó abédéé Judase, mbapæe nhóg átínté e bembapæe dyôm ne bébe ábe Yesue. Apedé-’aá Yesue á nkəg ahé mó tâl. ⁴⁸ Boŋ Yesue ansédéd mó aá, “A-Judas, nédē ahé áde éhédé Mwān-a-Moonyon tâl ádíi ásóm mó-ye?” ⁴⁹ Ade bembapæe ábe bóobe Yesue bébédeé áhed bényíné dyam áde áhede abenled, bēnsédéd mó bánken, “A-Sánjú, sēhēle séwān ne níməd nkwáté-ye?” ⁵⁰ Héé mbapæe nhóg átómté nkwáté, ásēlē ntāŋ awě prise ambáá etúu é ekáá émbáá. ⁵¹ Boŋ Yesue anláá bó aá, “Nyésob nē bóob!” Ansídtén mó ene ped e etúu, ádid mó bwām. ⁵² Héé álāŋgēé beprise bémháá bóobe benkamlene bé mészēnzē mé Ndáb-e-Dyōb ne belyáged bé dyad, bad ábe bēnhye mó akób aá, “Nchíb móo nyéhyédé akób, boŋ nyēwálé nkwáté ne mbid-ε? ⁵³ Mbwe téé syánē debágáá á Ndáb-e-Dyōb, nyēnkēmbánné me ké ekáá á yāl. Boŋ echen pónde epedé bóob. Ehíntén chóo édé á nkamlen bóob.”

Petro abáá Yesue á yāl

(Mat 26.57-58, 69-75; Mak 14.53-54, 66-72; Jōn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Héé békóbé Yesue, boŋ békēené mó, bétimēn mó á ndáb wéé Prise Ambáámbáa. Petro mó-ε ahíde-’aá bó ámbíd mwā etún. ⁵⁵ Bēnkonéd muú átínté e dyad, bad bélādēn áhed. Petro mómpē

anhyě adyεε áhed. ⁵⁶ Mbəledε a mmwaád nhóg annyín née Petro ádyéé á nkəg ní dù. Dóo ánóné mó chóón, bon áhəbē' aá, "Anén mod mómpē ambé ne Yesue." ⁵⁷ Bon Petro antán aá, "A-mwān-a-mmwaád, meebii'έ me mó."

⁵⁸ Eebemεé áte, mod ampée anchem mó. Anhób aá, "Wémpē edé nhóg áwāb echoŋ." Bon Petro anhób aá, "Amúε, weéhyāg me ngáne áyāl."

⁵⁹ Ambid e háwa póg mod ampée ambádnén aá, "Ntānten ké nhóg méesaá. Anén mod abédé ne Yesue, áyāle adii mod a Galilia." ⁶⁰ Bon Petro anhób aá, "A-mod-e-ngé, meebii'έ chōm éche mmōŋ ékoo'έ ahób."

Abwōg-ábwōg áde áhóbé nê, nchóm a kúb antón. ⁶¹ Héε Sánḡwéé ákúnné bon mīd mébomé bó Petro. Dóo Petro áwémtené e'yale ábe Sánḡwéé ánlāā'έ mó aá, "Nchóm-a-kúb adēhób aá mótoō' chii nén, wēbāŋ me á yāl ngen éláán." ⁶² Héε ábidé á ebwōg, abále-ε awé. Anchií bwāmbwam.

*Bébómtédé Yesue, béwelé-ε mó
(Mat 26.67-68; Mak 14.65)*

⁶³ Bəəb-pəó, bad ábe bénóné'áá Yesue bēmbotéd mó awel, bēbəmtád mó, ⁶⁴ békəŋ mó mīd, bésēdtē mó bán, "Láá sé, nzé-módé abəmé wε?" ⁶⁵ Bésyáá'áá mó nzyəŋ nyaa ne nyaa.

*Bépééné Yesue wéε belyəged bé dyad
(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Jəŋ 18.19-24)*

⁶⁶ Née bīn é'sánḡé, bad bémháá bé Israel, beprise bémháá ne bemeléede bé mbéndé bénkōb mbom, bépēēŋ Yesue áwab káánsel. ⁶⁷ Héε bésēdteé mó bán, "Láá sé nzé wε-εé edé Ane-awē-Béwógté?" Dóo Yesue áhóbéé aá, "Ké menláá nyé, nyéedúbéé

me. ⁶⁸ Ké menséded-te nyé akan, nyéekwenténne me. ⁶⁹ Boŋ bootya bɔɔb, Mwän-a-Moonyon ɔdyéé á ekáá émbáá é Dyɔb á Ngum.” ⁷⁰ Bó moosyáál bēnsédéd bánken, “Nédē wε-εé edé Mwän a Dyɔb-ε?” Ankwentén aá, “Nyé bēn-εé nyéhóbé bán née édíí.” ⁷¹ Dóo béhóbéé bán, “Nzom ehéé empée déhedéé? Syānē bēn dewógé áwē nsəl.”

23

Payledε akáádté Yesue

(*Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Jɔn 18.28-38*)

¹ Héε belyáged bé dyad bésyāál bétyéémé ámin, boŋ békεené mó wée Payledε. ² Awed-taá bébóótédé mó mekan abán áyāl bán, “Sékóbé anén mod ngáne ápuutadté sé alonj áte. Ahóbé nén aá, séēsanjád Kaisεε tááεε, áhɔbē-’ε nén aá, mó mwēn móō módē Ane-awē-Béwógté, nédē ahóbe’ aá módē kâŋ.” ³ Dóo Payledε ásedtεé Yesue aáken, “Wε-εé edé kâŋ e bad bé Israel-le?” Yesue ankwentén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ⁴ Boŋ Payledε álāŋgē beprise bémbáá ne amute á bad nén aá, “Meenyíneé atote ké ahóg áde anén mod ákwééné.” ⁵ Boŋ bémbē békag á’sō, béhɔbē bán, “Anén mod akóne bad ne mam míme áyágtεé á mbwóg e Judeya esyáál. Ambootéd á Galilia, apedé-’ε hén bɔɔb.”

Herɔde akáádté Yesue

⁶ Néε Payledε áwógé nê, ansédéd ké Yesue adíí mod a Galilia. ⁷ Bénlūmēd mó áte bán, nê dēn dóo édíí. Ngáne alonj á Galilia abédé ásē e nkamlen míme Herɔde, Payledε anlóm Yesue áwē. Herɔde mwēn ámpē ambé á Jerusalem ene pónde. ⁸ Ayógké mewēmten awóŋ ânyín Yesue

áyāle awógé'áá mó dúu. Ahedé'áá aá mónyín menyáké míme ábeléé. Né-ᵒᵒ anwóg menyinḡe áde bépééné Yesue áwē. ⁹ Ansedéd Yesue ekud é mekan, boḡ Yesue enkēntimtēnné mó dyamdyam. ¹⁰ Beprise bémháá ne bemeléede bé mbéndé béntyēēm ámín, bēbāntād Yesue mekan áyāl. ¹¹ Hēe Herode, bóᵒbe éche sánze bēbóótédé mó awᵒᵒ, bēwélé-'é mó. Dᵒᵒ bēwāādtē mókase é bwēm, boḡ álōmē mó ámbíd wēe Paylede. ¹² Nén dēnkāḡ Herode bó Paylede bēntīm ásē éché epun; édé ape nē, búmᵒ bēnsēbē ekoyí awoḡ.

*Bébidté mbakú bán bēwúu Yesue
(Mat 27.15-26; Mak 15.6-15; Jᵒn 18.39-19.16)*

¹³ Hē dᵒᵒ Paylede áládé beprise bémháá áte nchoo ne belyáged, ne bad bēmpēe, ¹⁴ boḡ álāḡgē bó aá, “Nyēnsébé anén mod apēen áwēm. Nyé bán apuutad bad nló áte. Bᵒᵒb-pᵒᵒ nhedé áte áyāl éché wēe nyébēn nyédíí, boḡ meekóbneé mó dyam dé mbéb ké ahóg áde nyéhóbé bán abelé. ¹⁵ Ké Herode ámpē eekóbneé mó awusé ké ahóg, né-'aá ákás boḡ álōmē mó ámbíd. Bᵒᵒb-pᵒᵒ dyam dé mbéb ké ahóg déesaá áde ábélé áde álúmte bán atāḡgéné kwééd. ¹⁶ Né-ᵒᵒ mēhᵒb békúdé mó, rítēdē mó, ákag.”* ¹⁸ Dᵒᵒ amute ásyāāl ábónéé bán, “Téd anén mod, éwúu mó! Bídtéd sé Barabase.” ¹⁹ (Barabase abédēe mod awē bēnhēē á mbwᵒḡ áyāle bel ábe ámbootédte á dyad-tē ne awúu áde áwúé'áá bad.) ²⁰ Ngáne Paylede ánwōḡgē mewēmtēn áte de Yesue, ambé aláá bó nē ámpē. ²¹ Boḡ bēmbē bēbōnē' bán,

* **23:16** Donḡe á kálag dé'só ábádé nchoo 17: Bᵒᵒb-pᵒᵒ, mwē téé, nzé Ngande e Nnyíme-ámín embé, Paylede antāḡgén bad bé dyad mod a mbwᵒḡ nhóg achenned.

“Bomé mó á awɔg! Bomé mó á awɔg!” ²² Anláá bómpe ngen éche élónténé éláán aá, “Ayāle chán? Ebébtéd éhéé ábélé? Meekóbneé mó awusé ké ahóg áde átánǵéné kwééd. Né-ɔó, mékūdē mó, rítēdē-’ε mó, ákag.” ²³ Ké nê bémbē bēbōnē’ bán ábome mó á awɔg. Kááh ne á asóg, échab ehób ênkobnéd. ²⁴ Payledē ambídéd mbakú aá, mósōbēl nēnǵáne bēhóbé. ²⁵ Antedé mod awě bēnhōbpē, awě ambé á mbwɔg áyāle bel ne awúu áde áwúé’áá bad, bon ábagé bó Yesue aá, bétiméd mó ngáne bédáá.

Bébómmé Yesue á awɔg

(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Jɔn 19.17-27)

²⁶ Ade sánze ékeeneé Yesue á hōm dé mpanag, êmbomén Simone, mod a dyad á Sirine. Anén mod ambíd á mwā dyad awě adé á ahánǵé. Héε bekóbé mó, bépémtéd mó awɔg áde Yesue bán áhídne mó dó ámbíd.

²⁷ Atíntē e ndun e mod echē enanáá Yesue ámbíd, bebaád bémbē áwed, béchyé’áá, bélebe-’ε mó. ²⁸ Dóó Yesue ánóné ámbíd, álāngē bó nén aá, “A-băn bé bebaád bé Jerusalem, nyéēchyēē’ me, nyéchyē’ échen yāl ne áben bán. ²⁹ Nhóbe nê áyāle nén e’pun é’ bñn é’húε, áde bad bēhōbpē bán, ‘Nnam ne ábē ábe bédé ekom, ne ábē ábe béēchyāā’, ne ábē ábe béēmwanjtē mbéd!’

³⁰ A pónde eched dóó bad bēlāngēē mbɔɔd bán,

‘kúmtéd sé ámín,’

káa e’kone bán,

‘kútén sé.’

³¹ Nzé bébele’ nímén mésyāāl bɔɔb, áde bwel é’lyágé é’díí mendíb áte, chán-náa bēbenlé áde bwel békinnē-yε?”

32 Bɔɔb-pɔɔ bēnkεέν e'bébtéd é' bad é'βε, âpan bó nchoo ne Yesue. 33 Ade bépédé hõm áde béchagεέ bán Ebóngél é Nló, bēmbomé Yesue á awɔg, ne ábê e'bébtéd é' bad é'βε. Bēmbomé nhóg á ekáá é emwεd, aníní-'ε á ekáá émbáá. 34 Hέε Yesue ákânneé nén aá, "A-Sán, lagsén bó áyāle béēbii'έ chõm éche béβελεέ."† Sánze ênsid mbambú, âkab mbóté éche Yesue. 35 Ndun e mod entyéém á nkæg, bénɔné' chõm éche ébenlad. Bõη benkamλεε bé Israel béwéláá mó, béhõbē bán, "Achõηté'áá bad bémpēe, áchood-tɔɔ eche yāl, nzé ne mbále mó adé Ane awě Dyõb Apwédé, bõη Awógéd-tε."

36 Sánze chõmpē éwéláá mó. Empiinéd mó ebéntéd é mĩm, 37 élāngē mó bán, "Nzé wέε edé kân e bad bé Israel, ésõη echoη yāl!"

38 Béntēl áwe nló ámĩn nén bán, "Kân e bad bé Israel chõɔ nén."

39 Atíntê e ábê e'bébtéd é' bad é'βε ábe bēmboméé bõɔβε Yesue á awɔg, nhóg ansyón mó aá, "Saá wε edé Ane awě Dyõb Awógté-yε? Sõη-õ échoη yāl, ésoη-'ε sémpē!"

40 Bõη aníní mod ankáné waáb áte aáken, "Weebáá'έ Dyõb-ε? Sóo bad béβε dekudé melem mé nkógsen níme mómpē ákúdé. 41 Bõη pen, nkógsen níme dékúdé, rítāngéné ne níme sóo mbéb. Bõη anén mod eébeleé dyam dé mbéb ké ahóg." 42 Hέε ane mod ábádeé ahób aá, "A-Yesu, sôn, weéchatán με á pónde eche wésõnlē á nkamλεn." 43 Dõɔ Yesue álāngεé mó aá, "A mbále, nlānge wε μεέ, chii nén dēn wěbē ne με á Paradis."

† 23:34 Donje á kálag dé'só déewóó'έ: Hέε Yesue ákânneé nén aá, "A-sán, lagsén bó áyāle béēbii'έ chõm éche béβελεέ."

*Yesue awédé**(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Jɔn 19.28-30)*

44-45 Bɔɔb-pɔɔ bɪn bɛmbɛ dyam kɛd. Etondeɛ andɪm, ehɪntɛn ɛkwɛ-’ɛ ekɪde ɛte ɛsyɔɔl kɔɔŋ ne ɛ ngɔŋ ɛlɛɛn. Abad ɛde dɛnkɔb Ndɛb-e-Dyɔb ɛte dɛnsalɛ ɛte e’pɛd ɛ’bɛ. 46 Hɛ dɔɔ Yesue ɛlɛbpɛ esaɛd ɛɛ, “A-Tɛ, ɛwɔŋ mekɛɛ dɔɔ nɪlyɔgɛ ɛchem edɛɛdɛŋ!” Amaɛ-’ɛɛ ɛhɔb nɛ, ɛmɪ-’ɛ nɛm, awɛ-’ɛ. 47 Ade mod ɛmbɛɛ a sɔnze ɛnyɪnɛ nɛ, ɛnkɛmɛd Dyɔb nɛn ɛɛ, “A mbɛle, ɛnɛn mod ɛbɛdɛ-’ɛ mod a bwɛm.” 48 Nɛɛ ndun e mod ɛchɛ ɛnhyɛ ɛnɔn, ɛnyɪnɛ mekan mɛ mɛnyɛkɛ nɪme mɛbɛnlɛdɛ, mod tɛɛ ɛmbɛn ɛkɛɛ ɛ nɛm, ɛsɪ-’ɛ ɛ ndɛb. 49 Yesue ɛbe besɔn bɛsyɔɔl ne bebaɛd ɛbe bɛmbootɛd mɔ ɛnan ɛmbɪd se ɛ Galɪlɪa, bɛntyɛɛm ɛtɪn, bɛnɔnɛ nɪmɛn mekan mɛsyɔɔl.

*Bɛlɪmmɛ Yesue**(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Jɔn 19.38-42)*

50-51 Bɔɔb-pɔɔ mod ɛmbɛ awɛ ɛbɛdɛ dɪn bɛn Josɛbɛ. ɛnɛn mod ɛmbɪd ɛ dyad ɛ bad bɛ Israel ɛde bɛchɛgɛɛ bɛn Arɪmatɪa. ɛbɛdɛ mod a edɪbɛ. ɛbɛdɛɛ mod a bwɛm, ɛsɛŋ-’ɛ. Kɛnɛɛ ɛbɛdɛ mod a kɛɛnsɛl ɛnkɛnkwɛntɛnnɛ mbakɪ ɛchɛ ɛbɪnɪfɪ bɛlyɔged bɛ dyad bɛmbɪdɛdɛtɛ ɛwɪu Yesue. ɛbɛdɛ mod nɛhɔg awɛ ɛnlyɔg nɛm nɛn ɛɛ epun ɛpɛ ɛche Dyɔb dɛkɔbpɛ nkɛmlɛn. 52 ɛnkɛ Payledɛ ɛchɛn ɛɛ, ɛbɛ mɔ ndɪm nɪme Yesue. 53 Nɛɛ ɛkɪdɛ kunze, ɛnhɪd mɔ ɛ awɔg, ɛkɛɛn mɔ kɛse e mbɔm, ɛkɛ ɛlɪmɛ mɔ ɛ sɔŋ ɛchɛ bɛpwɔgɛ ɛ ɛlɛɛ-tɛ, ɛche bɛɛsɛbpɛɛ mod ɛlɪme ɛte. 54 Nɛn dɛmbɛ ɛ Mbwɛ mɛ mbɔnsɛn, ɛde mbwɛ-mɛ-nkɔme-ɛte nɛhɛdɛ’ɛɛ ɛbootɛd. 55 Bebaɛd ɛbe bɛmbootɛd Yesue ɛnan ɛmbɪd se ɛ Galɪlɪa, bɛnhɪd Josɛbɛ, bɛnyɪn sɔŋ,

bényín-ne ngáne bénáŋté mó ndim á soŋ-tê. ⁵⁶ Dóo bétímé ámbíd á dyad-té, béboŋsán mǎg ne mekún níme bénabnadté ndim. A mbwε-mé-nkóme-áte bénkōmē áte ngáne mbéndé e bad bé Israel étíídé.

24

Yesuε apuúdé

(Mat 28.1-10; Mak 16.1-8; Jǎn 20.1-10)

¹ A epun é'sō, nédē á Sōndé mbwεmbwε pírīb, ábē bebaád bēnkě á soŋ. Bénwālē mekún mé ndim níme bēmbōŋsénne. ² Béntān née aláá áde bēnkōlēnnē nsəl ní soŋ ásyáŋgé á e'dii. ³ Bénsōl á soŋ-tê, boŋ bēnkētánné ndim níme Yesuε áwēd-te. ⁴ Nén dēmbōotéd bó ataged á mewēmtεn. Dóo bad bébe bēbídé tǎléd, bétyéém bó á nkǎg ne mesaŋ níme mékine' áte. ⁵ Ne mbwǎg bwāmbwam bēnsōŋ mǐd ásē. Hée ábē bad bébe bēlāŋgεé bó bán, “Cheé ékáá boŋ nyéhεdé mod awě adé á alongé áfintē e bad ábe bēwédé? ⁶ Eésáá hén, apuúdé. Nyékamtεn ngáne ánlāā'ε nyé, áde ábédé á Galilia, ⁷ áá bétáŋgéné Mwǎn-a-Moonyoŋ abε á mekáá mé bebel bé mbéb, bēbōmē mó á awǎg. Boŋ āpuú á e'pun ábe é'lónténé é'láán.” ⁸ Hē dóo ábē bebaád békámténé ábē e'yale.

⁹ Ade béhúú á soŋ, bēnkálé bembapεε dyóm ne nhóg ne ábíníi bēmpēε mam mésyāāl níme bényíné. ¹⁰ Bebaád ábe bēnkálé bembapεε bé nlómag nímén nkalaŋ, bēbédéε Maria Magdalεne, Joanaa, ne Maria, nyaá awe Jεmσε, nchoo ne bebaád bēmpēε. ¹¹ Boŋ bembapεε bé nlómag bēnwēmtēn bán ene póle edíi ngwεl. Bēnkēndúbéé chό. ¹² Hē dóo Petro ápádté ásē, boŋ ányǎgté á

son. Ade ápedé áwed anwúlén ásē, ánōn son áte. Anyín dásō mbóm chēmpen. Dóo ásúú á ndáb. Mewēmtēn mékógládtáá mó áte tângene dyam áde ábénlédé.*

*Yesue apitdé bad bébe á nzii e Emos
(Mak 16.12-13)*

¹³ Bōōb-pōō, échē epun dēn, bembapēē ábe Yesue bébe békágé'áá á dyad áde béchāgéé bán Emos. Abíd á Jerusalem ápe á Emos ábédé etūn dyam máyl saámbé. ¹⁴ Abē bembapēē békágé'áá békálé nímén mekan mésyāāl níme mékébenléd. ¹⁵ Ade békékanlé káān, dóo Yesue mwēn áhyédé bó atán, bon áwoné bó. ¹⁶ Bon pen mīd mēnkēnnédndté bó, áchem mó. ¹⁷ Héē Yesue ásedtéé bó aáken, “Póle ehéé nyépagké akal á eke-tē nēn?”

Hē dóo bētyéémé ne ngol esyāál. ¹⁸ Dóo bó mod nhóg awe béchāgéé bán Klopase, átimtanné mó aáken, “Emōn pen-éé edé nken a mod á Jerusalem, áde wēébīi mekan níme níkébenléd nímén mesúye?” ¹⁹ Dóo Yesue ásedtéé bó aáken, “Mekan méhéé mē?” Bon bēlāngē mó bán, “Mekan níme mébenlédé tângene Yesue, mod a Nazaret. Ambé nkal é'dāōdān awē ahóbé'áá, ábelé-'e ndāle é mekan á'sō é' Dyōb ne á'sō é' baányon. ²⁰ Abéd beprise bēmbáá ne belyāged bé dyad bēmbē mó á mekáá mé nkamlēne, ábided mbakú bán bēwúu mó. Dóo bēbómmé mó á awōg. ²¹ Bon sēnlyāg nlém bán, mó adé ane awē āwōbé bad bé Israel. Néē éhúdé nē áte, chii dóo álōntan e'pun é'láán taa nē ábenlede. ²² Amin e nē ámpē, nguse é bebaád áfintē echēd bēpēénédé sé menyáké mé póle.

* **24:12** Donje á kálag dé'só déewóó'ē nchoo 12.

Bēnkě á soŋ epəg é mbwəmbwε, ²³ boŋ béētānέé ndim míme Yesue. Bēnhūū ámbīd, bēhōbē bán, ángel épíídé bó á ndóg-te, élanġē bó nén bán, Yesue adé á alonġé. ²⁴ Nguse é bad átínté echêd énkě á soŋ, bétán chό melemlen nēŋgáne bebaád bēnhōbpē, boŋ béēnyīnέé mwēn.”

²⁵ Dóo Yesue álánġéé bó aá, “E’yókél é’ bad bóo nyédíí. Nyéewámsánné mam mésyāāl míme bekal bé’dəádəŋ bēhóbé adúbe! ²⁶ Ngómē éhédnádtáá bán, Ane-awě-Béwógté ákud mímén metake mésyāāl, boŋ ákud éche ehúmé.” ²⁷ Yesue antógnéd bó mam mésyāāl tēŋġene eche yāl, ngáne méténlédé á Kálag e Dyōb-te, mbooted ne kálag éche Mosεε ne kálag éche bekal bé’dəádəŋ bésyāāl.

²⁸ Ade bépédé benben ne dyad áde békágé’áá, Yesue anlúméd byánán eke élyágé édé mó á’sō. ²⁹ Boŋ bēnkēŋ mó bán, “Hyě édyεε áwēd ngáne bīn é’máá ahín, pónde-’ε emaá atóm.” Dóo áhíídé bó ádyεε áwāb. ³⁰ Ade bóbbō bédyéé ásē á tébele ádyé ndyééd, antéd ewele, ánāméd chό, ásāl chό áte, boŋ ábagé bó. ³¹ Hē dóo mīd méténlédé bó, boŋ béchemé mó. Dóo ányóó bó á dīd-te. ³² Bénlāā nhóg ne aníní bán, “Ngómē nlém rihóġkáá syánē á abum áde ákánlé’áá syánē á nzii, boŋ átānlād syánē Kálag e Dyōb?”

³³ Abwōġ-ábwōġ dóo bésyāŋġé ásē, boŋ bétim-me ámbīd á Jerusalem. Dóo bétáné bembapεε dyōm ne nhóg ngáne béládné áte hōm ahóg bóobε bembapεε bémpēe. ³⁴ Héε bembapεε ábe bétáné á ndáb-te bélánġé bó bán, “Sánġwéé apuúdé ne mbáá, apiíídé-’ε Simōne!”

³⁵ Dóo bó bad bébe bómpē bēhóbé dyam áde ábénlédé bó á nzii, bēhōbē-’ε ngáne béchemé mó

áde ásaléé ewele áte.

Yesue apiidé abē bembapεε

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Jɔn 20.19-23; Mbɛl 1.6-8)

³⁶ A pónde eche békaléé nê, dóo Yesue mwën ábíde bó áfintê, bon álenté bó aá, “Nsaɲ míbê ne nyé!”†

³⁷ Mbwóg ménkōb bó bwâmbwam, béwēmtān bán, bényíné nwú. ³⁸ Dóo álāngεé bó aá, “Cheé nyétagεé áte? Cheé nyényágεé á nlém-tê. ³⁹ Nyénɔn me mekáá nyénɔn-ne me mekuu, bon nyébii bán mmēn-εé ndé. Nyékiten me yāl, nyényín nzé nwú níwóo nson ne e’hid ngáne nyényíneé nwóo nén.”

⁴⁰ Ade áamáá ahób nê, anlúméd bó míme mekáá ne mekuu.‡ ⁴¹ Ade bélyágé bényágεé nê ne menyinge mésyāāl, békɔglad-táa á nlém-tê, dóo ásedtεé bó aáken, “Nyêwóo chòm éche bédyágkê hén-ε?” ⁴² Dóo bebágé mó esón é súu echê betúmé. ⁴³ Bon ákobé’, ádyāg-ke chó áwab e’só-te.

⁴⁴ Héε álāngεé bó aá, “Mmén mam móo nílāngé’áá nyé áde nílyágé ndé ne nyé méé, dyam téé átāngéné alón ngáne éténlédé áyāl echēm á kálag é mbéndé éche Mosεε ne á kálag é bekal bé’dáádɔn, ne á Kálag e Ngəse-tê.”

⁴⁵ Dóo ánédte bó debyéé áte, ábel nén bésōnten Kálag e Dyōb, ⁴⁶ bon álāngē-’ε bó aá, “Bétélé á Kálag e Dyōb nén bán, Ane-awě-Béwógté atāngéné metake akud, awé, bon e’pun ábe é’lonténé é’láán, ápuu. ⁴⁷ Bétélé bán, bad békalé melon mé bad

† **24:36** Donje á kálag dé’só déewóó’ε: álenté bó aá, “Nsaɲ míbê ne nyé!” ‡ **24:40** Donje á kálag dé’só déewóó’ε nchoo 40.

mésyāāl nén bán, bad bétede abel dé mbéb á dīn á Yesu, ábel boŋ Dyōb álagsen bó mbéb. Bébootéd bad nímê nkalan akale á Jerusalem. ⁴⁸ Nyé-'aá, nyêdé bad ábe bénýinné nímén mekan dīd. ⁴⁹ Mmēn mēlōmē nyé chōm éche Titée ánhōbpē aá mōlōmē nyé. Boŋ nyélyəg nyédyεε á dyad-tē káəŋ né nyékudé ene ngíne eché ebíde ámīn.”

Yesuε apūmmé

(Mak 16.19-20; Mbēl 1.9-11)

⁵⁰ Dóo Yesuε ásyəŋnédé bó á dyad-tē, áρεεné bó βενβεν ne dyad á Βετανι. Hée ányéné mekáá ámīn, boŋ ánámte bó. ⁵¹ Ade ánamtée bó nê, dóo áchēnnē bó, boŋ ápummé ádyōb. § ⁵² Abē bem-bapεε bémbwəgē mó mebóbōŋ. Bēntīm ámbīd á Jerusalem ne menyīŋge mésyāāl. ⁵³ Békəg-ke á Ndáb-e-Dyōb póndé ésyāāl, ákémed Dyōb.

---

§ 24:51 Donje á kálag dé'só déewóó'é boŋ ápummé ádyōb.

Mel̃ Mékō̃lē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48